

Europos Sąjungos oficialusis leidinys

C 254 E

51 tomas

Leidimas
lietuvių kalba

Informacija ir pranešimai

2008 m. spalio 7 d.

<u>Pranešimo Nr.</u>	Turinys	Puslapis
	III <i>Parengiamieji aktai</i>	
	TARYBA	
2008/C 254 E/01	2008 m. gegužės 19 d. Tarybos priimta bendroji pozicija (EB) Nr. 21/2008, laikantis Europos bendrijos sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą, nustatančią Bendrijos veiksmų pagrindus siekiant tausiojo pesticidų naudojimo ⁽¹⁾	1
2008/C 254 E/02	2008 m. birželio 23 d. priimta Tarybos bendroji pozicija (EB) Nr. 22/2008, laikantis Europos bendrijos sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą dėl oro uostų mokesčių ⁽¹⁾	18
2008/C 254 E/03	2008 m. rugsėjo 15 d. Tarybos priimta bendroji pozicija (EB) Nr. 23/2008, laikantis Europos bendrijos sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą, iš dalies keičiančią Direktyvą 2003/88/EB dėl tam tikrų darbo laiko organizavimo aspektų	26
2008/C 254 E/04	2008 m. rugsėjo 15 d. Tarybos priimta bendroji pozicija (EB) Nr. 24/2008, laikantis Europos bendrijos sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą dėl darbo per laikino įdarbinimo įmones	36

Pastaba skaitytojui (žr. antrąjį viršelio puslapį)

LT

⁽¹⁾ Tekstas svarbus EEE

III

(Parengiamieji aktai)

TARYBA

BENDROJI POZICIJA (EB) Nr. 21/2008**Tarybos priimta 2008 m. gegužės 19 d.****siekiant priimti ... Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/.../EB, nustatančią Bendrijos veiksmų pagrindus siekiant tausiojo pesticidų naudojimo**

(Tekstas svarbus EEE)

(2008/C 254 E/01)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 175 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ⁽²⁾,laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽³⁾,

kadangi:

- (1) Kaip numatyta 2002 m. liepos 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendime Nr. 1600/2002/EB, nustatančiame šeštąją Bendrijos aplinkosaugos veiksmų programą ⁽⁴⁾, siekiant tausiojo pesticidų naudojimo šioje direktyvoje nustatyta bendra teisės sistema.
- (2) Šiuo metu ši direktyva turėtų būti taikoma pesticidams, kurie yra augalų apsaugos produktai. Tačiau tikimasi, kad ateityje šios direktyvos taikymo sritis bus išplėsta ir apims biocidinius produktus.
- (3) Šioje direktyvoje nustatytos priemonės turėtų papildyti ir netrukdyti įgyvendinti kituose susijusiuose Bendrijos teisės aktuose nustatytas priemones, ypač 1979 m. balandžio 2 d. Tarybos direktyvoje 79/409/EEB dėl laukinių paukščių apsaugos ⁽⁵⁾, 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos

direktyvoje 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos ⁽⁶⁾, 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2000/60/EB, nustatančioje Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus ⁽⁷⁾, 2005 m. vasario 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 396/2005 dėl didžiausių pesticidų likučių kiekių augalinės ir gyvūninės kilmės maiste ir pašaruose ar ant jų ⁽⁸⁾ ir ... m. ... d. Tarybos reglamente (EB) Nr. .../... dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką ⁽⁹⁾. Šios priemonės taip pat neturėtų pažeisti savanoriškų priemonių pagal Reglamentus dėl struktūrinių fondų arba pagal 2005 m. rugsėjo 20 d. Tarybos reglamentą Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai ⁽¹⁰⁾.

- (4) Siekdamas sudaryti palankesnes sąlygas įgyvendinti šią direktyvą, valstybės narės turėtų pasitelkti nacionalinius veiksmų planus, skirtus nustatyti tikslus, priemones ir planus, siekiant sumažinti pesticidų naudojimo keliamą grėsmę bei poveikį žmonių sveikatai ir aplinkai bei skatinti parengti ir įdiegti integruotąją kenkėjų kontrolę ir alternatyvius metodus bei priemones, kad būtų sumažinta priklausomybė nuo pesticidų naudojimo. Nacionalinius veiksmų planus galima suderinti su įgyvendinimo planais, kurie vykdomi pagal kitus susijusius Bendrijos teisės aktus; juose taip pat galima sugrupuoti tikslus, kurių siekiama su pesticidais susijusiais Bendrijos teisės aktais.

⁽¹⁾ O L C 161, 2007 7 13, p. 48.⁽²⁾ O L C 146, 2007 6 30, p. 48.⁽³⁾ 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento nuomonė (dar nepaskelbta *Oficialiajame leidinyje*) 2008 m. gegužės 19 d. Tarybos bendroji pozicija ir ... Tarybos sprendimas (dar nepaskelbta *Oficialiajame leidinyje*).⁽⁴⁾ O L L 242, 2002 9 10, p. 1.⁽⁵⁾ O L L 103, 1979 4 25, p. 1.⁽⁶⁾ O L L 206, 1992 7 22, p. 7.⁽⁷⁾ O L L 327, 2000 12 22, p. 1.⁽⁸⁾ O L L 70, 2005 3 16, p. 1.⁽⁹⁾ O L L ...⁽¹⁰⁾ O L L 277, 2005 10 21, p. 1.

- (5) Šios direktyvos tikslų įgyvendinimui yra labai svarbus keitimasis informacija apie valstybių narių nacionaliniuose veiksmų planuose nustatytus tikslus ir veiksmus. Todėl reikėtų įpareigoti valstybes nars teikti reguliarias ataskaitas Komisijai ir kitoms valstybėms narėms, visų pirma dėl jų nacionalinių veiksmų planų įgyvendinimo bei rezultatų ir įgytos patirties.
- (6) Derėtų numatyti, kad nacionaliniai veiksmų planai rengiami ir keičiami taikant 2003 m. gegužės 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/35/EB, nustatančią visuomenės dalyvavimą rengiant tam tikrus su aplinka susijusius planus ir programas ⁽¹⁾.
- (7) Būtina, kad valstybės narės nustatytų platintojų, konsultantų ir profesionalių pesticidų naudotojų pirminio ir papildomo mokymo sistemas bei pažymėjimų sistemas to mokymo apskaitai, siekdamos užtikrinti, kad visi esami ar būsiami pesticidų naudotojai aiškiai suvoktų grėsmę žmonių sveikatai bei aplinkai ir žinotų apie tinkamas priemones, kuriomis galima šią grėsmę kuo labiau sumažinti. Profesionalių naudotojų mokymo kursai gali būti derinami su mokymo kursais, organizuojamais pagal Reglamentą (EB) Nr. 1698/2005.
- (8) Pesticidų pardavimas, įskaitant pardavimą internetu, yra svarbus platinimo grandinės elementas ir jo metu galutiniams naudotojams, visų pirma profesionaliems naudotojams turėtų būti suteikti specialūs patarimai dėl saugos instrukcijų, skirtų žmonių sveikatai ir aplinkai apsaugoti. Neprofesionaliems naudotojams, kurie paprastai nėra informuoti ir apmokyti, reikėtų suteikti rekomendacijas, visų pirma susijusias su saugiu pesticidų tvarkymu ir saugojimu bei su pakuočių šalinimu.
- (9) Atsižvelgiant į grėsmę, kuri gali kilti dėl pesticidų naudojimo, gyventojai turėtų būti geriau informuojami apie bendrą pesticidų naudojimo poveikį rengiant informavimo kampanijas, perduodant informaciją per mažmeninius ir kitomis tinkamomis priemonėmis.
- (10) Dėl pesticidų tvarkymo ir purškimo reikia nustatyti minimalius sveikatos ir saugos darbo vietoje reikalavimus, apimant tokių produktų poveikio darbuotojams grėsmę bei bendras ir specialias prevencines priemones šiai grėsmei sumažinti; tokios priemonės reglamentuojamos 1998 m. balandžio 7 d. Tarybos direktyvoje 98/24/EB dėl darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos nuo rizikos, susijusios su cheminiais veiksniais darbe ⁽²⁾ ir 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2004/37/EB dėl darbuotojų apsaugos nuo rizikos, susijusios su kancerogenų arba mutagenų poveikiu darbe ⁽³⁾.
- (11) Kadangi 2006 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2006/42/EB dėl mašinų ⁽⁴⁾ bus nustatytos pesticidų purškimo įrangos pateikimo į rinką taisyklės, užtikrinančios aplinkosaugos reikalavimų laikymąsi, siekiant kuo labiau sumažinti su šios įrangos naudojimu susijusį neigiamą pesticidų poveikį žmonių sveikatai ir aplinkai, būtų tikslinga nustatyti reguliarios jau naudojamos pesticidų purškimo įrangos techninės apžiūros sistema. Valstybės narės turėtų apibūdinti, kaip jos užtikrins tų reikalavimų įgyvendinimą savo nacionaliniuose veiksmų planuose.
- (12) Pesticidų purškimas iš lėktuvų gali turėti didelį kenksmingą poveikį žmonių sveikatai ir aplinkai, ypač dėl dulksnos dreifo. Todėl purškimas iš lėktuvų turėtų apskritai būti uždraustas numatant galimą išimtį tais atvejais, kai purškimas iš lėktuvų yra akivaizdžiai pranašesnis dėl mažesnio poveikio žmonių sveikatai ir aplinkai, palyginus su kitais purškimo būdais, arba kai nėra tinkamų alternatyvų.
- (13) Vandens aplinka yra ypač jautri pesticidų poveikiui. Todėl būtina skirti ypač daug dėmesio tam, kad būtų išvengta paviršinio vandens ir požeminio vandens taršos, imantis atitinkamų priemonių, pvz., sukurti apsaugos zonas arba pasodinti gyvatvores išilgai paviršinio vandens telkinių, siekiant, kad dulksnos dreifo, drenažinio nutekėjimo ir nuotėkio poveikis vandens telkiniui būtų kuo mažesnis. Apsaugos zonų dydis turėtų visų pirma priklausyti nuo dirvožemio savybių, pesticidų savybių bei nuo žemės ūkio pobūdžio atitinkamoje vietovėje. Pesticidų naudojimas vietovėse, kuriose išgaunamas geriamasis vanduo arba eina transporto maršrutai, pvz., geležinkelio linijos ar šalia jų arba ant sandarių ar itin pralaidžių paviršių, gali kelti didesnę vandens aplinkos užteršimo grėsmę. Todėl pesticidų naudojimą tokiose vietose reikėtų kiek įmanoma mažinti arba, jei įmanoma, iš viso jų nenaudoti.
- (14) Pesticidų naudojimas gali kelti ypač didelį pavojų labai ekologiškai pažeidžiamoms teritorijoms, pvz., „Natura 2000“ teritorijoms, saugomoms pagal Direktyvas 79/409/EEB ir 92/43/EEB. Kitose vietose, pvz., viešuosiuose parkuose, sporto aikštynuose arba vaikų žaidimų aikštelėse, gyventojams kyla didelis pesticidų poveikio pavojus. Todėl reikėtų uždrausti šiose vietovėse naudoti pesticidus, šį naudojimą riboti arba kuo labiau sumažinti tokio naudojimo keliamą pavojų.
- (15) Dėl pesticidų tvarkymo, įskaitant jų saugojimą, skiedimą ir maišymą bei pesticidų purškimo įrangos valymą po naudojimo, taip pat dėl rezervuaruose esančio mišinio, tuščių pakuočių ir pesticidų likučių panaudojimo ir šalinimo susidaro ypač didelė nepageidaujamo poveikio žmonėms ir aplinkai grėsmė. Todėl derėtų nustatyti konkrečias tokią veiklą reglamentuojančias priemones, kurios papildytų 2006 m. balandžio 5 d. Europos

⁽¹⁾ OL L 156, 2003 6 25, p. 17.

⁽²⁾ OL L 131, 1998 5 5, p. 11.

⁽³⁾ OL L 158, 2004 4 30, p. 50. Ištaisyta redakcija OL L 229, 2004 6 29, p. 23.

⁽⁴⁾ OL L 157, 2006 6 9, p. 24.

Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2006/12/EB dėl atliekų ⁽¹⁾ ir 1991 m. gruodžio 12 d. Tarybos direktyvoje 91/689/EEB dėl pavojingų atliekų ⁽²⁾ nustatytas priemonės. Priemonės taip pat turėtų būti taikomos neprofesionaliams naudotojams, nes dėl nepakankamų šios naudotojų grupės žinių yra labai tikėtina, kad jie gali netinkamai tvarkyti pesticidus.

- (16) Jei visi ūkininkai taikytų integruotosios kenkėjų kontrolės bendruosius principus ir konkrečiam sektoriui ir kultūroms skirtas gaires, būtų kryptingiau naudojamos visos turimos kenkėjų kontrolės priemonės, tarp jų ir pesticidai. Todėl tai dar labiau sumažintų žmonių sveikatai ir aplinkai gresiančius pavojus ir priklausomybę nuo pesticidų naudojimo. Valstybės narės turėtų skatinti kenkėjų kiekį kontroliuoti naudojant mažai pesticidų, ypač taikant integruotąją kenkėjų kontrolę, ir sukurti sąlygas ir priemones jai įgyvendinti.
- (17) Kadangi remiantis Reglamentu (EB) Nr. .../... ir šia direktyva integruotosios kenkėjų kontrolės principų įgyvendinimas yra privalomas ir kadangi integruotosios kenkėjų kontrolės principų įgyvendinimo būdai taikomas subsidiarumo principas, valstybės narės turėtų apibūdinti, kaip jos užtikrins integruotosios kenkėjų kontrolės principų įgyvendinimą savo nacionaliniuose veiksmų planuose.
- (18) Būtina vertinti pažangą mažinant pesticidų naudojimo keliamą pavojų ir neigiamą poveikį žmonių sveikatai bei aplinkai. Tinkamos tokio vertinimo priemonės yra suderinti rizikos rodikliai, kurie bus nustatyti Bendrijos lygiu. Valstybės narės turėtų naudotis šiais rodikliais valdydamos riziką nacionaliniu lygiu ir teikdamos ataskaitas, o Komisija turėtų apskaičiuoti rodiklius, kad įvertintų pažangą Bendrijos lygiu. Turėtų būti naudojami pagal ... Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. .../... dėl augalų apsaugos produktų statistikos ⁽³⁾ surinkti statistiniai duomenys. Be suderintų bendrų rodiklių valstybės narės turėtų turėti galimybę naudoti savo nacionalinius rodiklius.
- (19) Valstybės narės turėtų nustatyti sankcijas, taikomas pažeidus nacionalines pagal šią direktyvą priimtas nuostatas, ir užtikrinti jų įgyvendinimą. Sankcijos turėtų būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.
- (20) Kadangi šios direktyvos tikslo, t. y. apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką nuo galimo su pesticidų naudojimu susijusio pavojaus, valstybės narės negali deramai pasiekti ir kadangi to tikslo būtų geriau siekti Bendrijos lygiu, laikydamosi Sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Bendrija gali patvirtinti priemones. Pagal

tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti.

- (21) Šioje direktyvoje atsižvelgiama į pagrindines teises ir laikomasi principų, pripažįstamų visų pirma Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje. Visų pirma ja siekiama skatinti į Bendrijos politiką integruoti aukšto lygio aplinkos apsaugą pagal tvaraus vystymosi principą, kaip nustatyta Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 37 straipsnyje.
- (22) Šiai direktyvai įgyvendinti būtinos priemonės turėtų būti patvirtintos vadovaujantis 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimu 1999/468/EB, nustatančiu Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką ⁽⁴⁾.
- (23) Visų pirma Komisijai reikėtų suteikti įgaliojimus parengti šios direktyvos priedus ir juos atnaujinti. Kadangi tos priemonės yra bendro pobūdžio ir skirtos iš dalies pakeisti neesmines šios direktyvos nuostatas, *inter alia*, ją papildant naujomis neesminėmis nuostatomis, jos turi būti patvirtintos pagal reguliavimo procedūrą su tikrinimu, numatytą Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnyje.
- (24) Pagal Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros ⁽⁵⁾ 34 punktą valstybės narės raginamos savo ir Bendrijos interesų labai parengti lenteles, kurios kuo geriau iliustruotų šios direktyvos ir perkėlimo į nacionalinę teisę priemonių atitikimą, bei viešai jas paskelbti.

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I SKYRIUS

Bendrosios nuostatos

I straipsnis

Dalykas

Šia direktyva nustatomi tausiojo pesticidų naudojimo pagrindai sumažinant dėl jų naudojimo kylančią riziką ir poveikį žmonių sveikatai bei aplinkai ir skatinant integruotosios kenkėjų kontrolės bei alternatyvių metodų ir priemonių taikymą.

⁽¹⁾ O L L 114, 2006 4 27, p. 9.

⁽²⁾ O L L 377, 1991 12 31, p. 20.

⁽³⁾ O L L ...

⁽⁴⁾ O L L 184, 1999 7 17, p. 23.

⁽⁵⁾ O L C 321, 2003 12 31, p. 1.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1. Ši direktyva taikoma pesticidams, kurie yra augalų apsaugos produktai, kaip apibrėžta 3 straipsnio 9 punkto a papunktyje.

2. Šios direktyvos nuostatos yra taikomos nepažeidžiant jokių kitų atitinkamų Bendrijos teisės aktų nuostatų.

3 straipsnis

Sąvokų apibrėžtys

Šioje direktyvoje taikomos šios sąvokų apibrėžtys:

- 1) „profesionalus naudotojas“ — asmuo, naudojantis pesticidus atlikdamas savo profesinę veiklą, įskaitant operatorius, technikus, darbdavius bei savarankiškai dirbančius asmenis, dirbančius žemės ūkyje ir kituose sektoriuose;
- 2) „platintojas“ — fizinis ar juridinis asmuo, tiekiantis pesticidus į rinką, įskaitant didmenininkus, mažmenininkus, prekyautojus ir tiekėjus;
- 3) „konsultantas“ — asmuo, kuris kaip specialistas arba kaip komercines paslaugas teikiantis subjektas, įskaitant, kai tinka, privačius savarankiškai dirbančius ir viešuosius konsultavimo paslaugų teikėjus, prekybos agentus, maisto produktų gamintojus ar mažmenininkus, konsultuoja kenkėjų kontrolės ir saugaus pesticidų naudojimo klausimais;
- 4) „pesticidų purškimo įranga“ — aparatas, skirtas konkrečiai pesticidams purkšti ir šios įrangos veiksmingam funkcionavimui būtini priedai, pavyzdžiui, purkštukai, manometrai, filtrai, sietai ar rezervuarų valymo įtaisai;
- 5) „purškimas iš lėktuvų“ — pesticidų purškimas iš orlaivių (lėktuvų arba sraigtasparnių);
- 6) „integruotoji kenkėjų kontrolė“ — atidus visų esamų augalų apsaugos metodų svarstymas, o vėliau tinkamų priemonių, kuriomis stabdomas kenksmingų organizmų populiacijų vystymasis, palaikomas ekonomiškai ir ekologiškai pateisinamas augalų apsaugos produktų ir kitų intervencijos formų naudojimo lygis, ir mažinama ar kuo labiau sumažinama rizika žmonių sveikatai ir aplinkai, integravimas. Taikant integruotąją kenkėjų kontrolę siekiama auginti sveikus pasėlius kuo mažiau pažeidžiant žemės ūkio ekosistemas ir skatinama taikyti natūralius kenkėjų kontrolės mechanizmus;
- 7) „rizikos rodiklis“ — rezultatas, gautas atlikus apskaičiavimus pagal būdą, naudojamą pesticidų pavojui žmonių sveikatai ir (arba) aplinkai apskaičiuoti;
- 8) terminai „paviršinis vanduo“ ir „požeminis vanduo“ vartojami tokia pat reikšme kaip ir Direktyvoje 2000/60/EB;

9) „pesticidas“ yra:

- a) augalų apsaugos produktas, kaip apibrėžta Reglamente (EB) Nr. .../...;
- b) biocidinis produktas, kaip apibrėžta 1998 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 98/8/EB dėl biocidinių produktų pateikimo į rinką ⁽¹⁾.

4 straipsnis

Nacionaliniai veiksmų planai

1. Valstybės narės patvirtina nacionalinius veiksmų planus siekdamos nustatyti tikslus, priemones ir planus, siekiant sumažinti pesticidų naudojimo keliamą riziką bei poveikį žmonių sveikatai ir aplinkai bei skatinti parengti ir įdiegti integruotąją kenkėjų kontrolę bei alternatyvius metodus bei priemones, kad būtų sumažinta priklausomybė nuo pesticidų naudojimo.

Rengdamos ir persvarstydamos nacionalinius veiksmų planus, valstybės narės atsižvelgia į numatomų priemonių socialinį ir ekonominį poveikį bei į poveikį aplinkai ir sveikatai. Valstybės narės nacionaliniuose veiksmų planuose apibūdina, kaip jos įgyvendins priemones pagal 5–14 straipsnius, kad būtų pasiekti šios dalies pirmoje pastraipoje nurodyti tikslai.

2. Iki ... (*) valstybės narės Komisijai ir kitoms valstybėms narėms pateikia savo nacionalinius veiksmų planus.

Nacionaliniai veiksmų planai peržiūrimi bent kas penkerius metus ir apie visus esminius nacionalinių veiksmų planų pakeitimus nedelsiant pranešama Komisijai.

3. Prireikus Komisija jai pagal 2 dalį pateiktą informaciją skelbia internete.

4. Rengiant ir keičiant nacionalinius veiksmų planus taikomos Direktyvos 2003/35/EB 2 straipsnio nuostatos dėl visuomenės dalyvavimo.

II SKYRIUS

Mokymas, pesticidų pardavimas, informavimas ir informuotumo didinimas

5 straipsnis

Mokymas

1. Valstybės narės užtikrina, kad visiems profesionaliems naudotojams, platintojams ir konsultantams būtų prieinamas tinkamas mokymas. Tokį mokymą sudaro pirminis ir papildomas mokymas siekiant įgyti ir atnaujinti reikalingas žinias.

⁽¹⁾ OL L 123, 1998 4 24, p. 1.

(*) Treji metai nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos.

Mokymas rengiamas taip, kad būtų užtikrinta, jog tokie naudotojai, platintojai ir konsultantai, atsižvelgiant į skirtingas jų funkcijas ir pareigas, įgytų pakankamai žinių apie I priede išvardytus dalykus.

2. Iki ... (*) valstybės narės sukuria pažymėjimų sistemas ir paskira už jų įgyvendinimą atsakingas kompetentingas institucijas. Šie pažymėjimai įrodo bent tai, kad profesionalūs naudotojai, platintojai ir konsultantai, dalyvaudami mokymuose ar kitais būdais, įgijo pakankamai žinių apie I priede išvardytus dalykus.

Pažymėjimų sistemoje numatoma su pažymėjimų suteikimu, turėjimu ir panaikinimu susiję reikalavimai ir tvarka.

3. Priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šios direktyvos nuostatas, susijusias su I priedo pakeitimu, kad būtų atsižvelgta į mokslinę ir techninę pažangą, tvirtinamos pagal 19 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

6 straipsnis

Pesticidų pardavimo reikalavimai

1. Valstybės narės užtikrina, kad bent tie platintojai, kurie parduoda pesticidus profesionaliems naudotojams, turėtų pakankamai darbuotojų, turinčių 5 straipsnio 2 dalyje nurodytą pažymėjimą. Tokie asmenys turi galėti pardavimo metu suteikti pirkėjams atitinkamą informaciją apie pesticidų naudojimą ir atitinkamų produktų saugumo instrukcijas, skirtas žmonių sveikatai ir aplinkai apsaugoti.

2. Valstybės narės imasi būtinų priemonių siekdamas apriboti pesticidų, kuriuos leista profesionaliai naudoti, pardavimą parduodant juos tik asmenims, turintiems 5 straipsnio 2 dalyje nurodytą pažymėjimą.

3. Valstybės narės reikalauja, kad platintojai, parduodantys pesticidus neprofesionaliems naudotojams, suteiktų bendro pobūdžio informaciją apie pesticidų naudojimo keliamą riziką, visų pirma apie pavojų, poveikį, tinkamą saugojimą, tvarkymą, purškimą ir saugų šalinimą laikantis Bendrijos teisės aktų dėl atliekų, o taip pat apie mažo pavojaus alternatyvas. Valstybės narės gali reikalauti, kad pesticidų gamintojai pateiktų tokią informaciją.

4. 1 ir 2 dalyse numatytos priemonės įdiegiamos iki ... (**).

7 straipsnis

Informavimas ir informuotumo didinimas

Valstybės narės imasi priemonių gyventojams informuoti, skatinti informuotumo didinimą ir jį palengvinti, taip pat skatinti tikslios bei subalansuotos informacijos apie pesticidus

(*) Ketveri metai nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos.

(**) Šešeri metai nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos.

prieinamumą gyventojams ir jį palengvinti, visų pirma apie pesticidų keliamą pavojų žmonių sveikatai, netiksliniams organizmams ir aplinkai, bei necheminių priemonių naudojimą, ir sudaryti tam palankias sąlygas.

III SKYRIUS

Pesticidų purškimo įranga

8 straipsnis

Naudojamos įrangos techninė apžiūra

1. Valstybės narės užtikrina profesionalių naudotojų naudojamos pesticidų purškimo įrangos reguliarią techninę apžiūrą. Laikotarpis tarp techninių apžiūrų neturi būti ilgesnis nei penkeri metai iki 2020 m., ir ne ilgesnis nei treji metai po 2020 m.

2. Iki ... (***) valstybės narės užtikrina, kad pesticidų purškimo įrangos techninė apžiūra būtų atlikta bent vieną kartą. Po šios dienos profesionaliai naudoti bus leidžiama tik tą pesticidų purškimo įrangą, kurios tinkamumas patvirtintas techninės apžiūros metu.

Nauja įranga tikrinama bent vieną kartą per 5 metus po pirkimo.

3. Valstybės narės, nukrypdomos nuo 1 ir 2 dalių reikalavimų bei atsižvelgdamos į rizikos žmonių sveikatai ir aplinkai įvertinimą, įskaitant įrangos naudojimo masto įvertinimą, gali:

a) pesticidų purškimo įrangai, kuri nenaudojama pesticidams purkšti, rankinei ar ant nugaros nešiojamai pesticidų purškimo įrangai ir papildomai pesticidų purškimo įrangai, kuri įtraukta į 4 straipsnyje numatytą nacionalinį veiksmų planą ir naudojama labai retais atvejais, taikyti kitokius planus ir nustatyti skirtingus laikotarpius tarp apžiūrų;

Niekada nelaukiama, kad labai retais atvejais yra naudojama ši papildoma pesticidų purškimo įranga:

i) traukiniuose ar orlaidiniuose sumontuota purškimo įranga;

ii) ilgesni nei 3 m purkštuvai su sija, įskaitant sumontuotus sėjai skirtoje įrangoje;

b) netaikyti techninės apžiūros rankinei ar ant nugaros nešiojamai pesticidų purškimo įrangai.

4. Apžiūros metu patikrinama, ar pesticidų purškimo įranga atitinka II priede išvardytus atitinkamus reikalavimus, kad būtų užtikrintas aukštas žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugos lygis.

Laikoma, kad pesticidų purškimo įranga, atitinkanti pagal 18 straipsnio 1 dalį parengtus suderintus standartus, atitinka ir pagrindinius sveikatos bei saugos ir aplinkos apsaugos reikalavimus.

(***) Septyneri metai nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos.

5. Profesionalūs naudotojai, remdamiesi 5 straipsnyje numatytose atitinkamuose mokymo kursuose įgytomis žiniomis, reguliariai atlieka pesticidų purškimo įrangos kalibravimą ir techninius patikrinimus.

6. Valstybės narės paskiria už techninių apžiūrų sistemų įdiegimą atsakingas įstaigas ir apie tai praneša Komisijai.

Kiekviena valstybė narė nustato pažymėjimų sistemas, pagal kurias būtų galima patikrinti, ar atlikta techninė apžiūra, ir pripažįsta kitose valstybėse narėse išduotus pažymėjimus pagal 4 dalyje nurodytus reikalavimus, kai laikotarpis po paskutinės kitoje valstybėje narėje atliktos techninės apžiūros yra lygus laikotarpiui tarp techninių apžiūrų, taikomam jos pačios teritorijoje, arba yra trumpesnis.

Valstybės narės stengiasi pripažinti kitose valstybėse narėse išduotus pažymėjimus, jeigu atitinkamos 1 dalyje nurodytos sąlygos dėl laikotarpių tarp techninių apžiūrų.

7. Priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šios direktyvos nuostatas, susijusias su II priedo pakeitimu, kad būtų atsižvelgta į mokslinę ir techninę pažangą, tvirtinamos pagal 19 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

IV SKYRIUS

Konkretūs metodai ir naudojimo būdai

9 straipsnis

Purškimas iš lėktuvų

1. Valstybės narės užtikrina, kad purškimas iš lėktuvų būtų uždraustas.
2. Nukrypstant nuo 1 dalies, purškimas iš lėktuvų gali būti leidžiamas tik specialiais atvejais, jeigu atitinkamos šios sąlygos:
 - a) nėra jokių veiksmingų alternatyvių priemonių, arba šis purškimo būdas yra akivaizdžiai pranašesnis dėl mažesnio poveikio žmonių sveikatai ir aplinkai, palyginti su pesticidų purškimu nuo žemės paviršiaus;
 - b) valstybė narė yra suteikusi aiškų patvirtinimą, kad galima purkšti iš lėktuvų atitinkamus pesticidus po to, kai buvo atliktas konkretus purškimo iš lėktuvų rizikos įvertinimas;
 - c) purškimą iš lėktuvo vykdančias operatorius turi turėti 5 straipsnio 2 dalyje nurodytą pažymėjimą. Pereinamuoju laikotarpiu, kol pažymėjimų sistemos dar neįdiegtos, valstybės narės gali priimti kitokių kompetencijos įrodymą;
 - d) įmonė, atsakinga už purškimo iš lėktuvų vykdymą, turi institucijos, kompetingos suteikti leidimus naudoti įrangą ir lėktuvus pesticidų purškimui iš oro, leidimą.

3. Valstybės narės paskiria institucijas, kompetingas nustatyti konkrečias sąlygas, kuriomis galima vykdyti purškimą iš lėktuvų, ir viešai paskelbia informaciją apie žemės ūkio kultūras bei teritorijas, kurias galima purkšti iš lėktuvų, bei aplinkybes, kuriomis galima purkšti, ir konkrečius purškimui taikomus reikalavimus, įskaitant susijusius su oro sąlygomis.

Kompetingos institucijos nurodo būtinas gyventojų ir pašalinių stebėtojų įspėjimo bei greta purškiamos teritorijos esančios teritorijos aplinkos apsaugos priemones.

4. Profesionalus naudotojas, kuris nori purkšti pesticidus iš lėktuvų, kompetentingai institucijai iš anksto pateikia prašymą dėl pesticidų purškimo iš lėktuvų kartu pateikdamas įrodymą, kad įvykdytos 2 ir 3 dalyse nurodytos sąlygos. Valstybės narės gali nustatyti, kad jeigu atsakymas apie dėl prašymo priimtą sprendimą nepateikiamas per kompetentingų institucijų nustatytą laikotarpį, laikoma, jog prašymas patenkintas.

5. Valstybės narės užtikrina, kad būtų laikomasi 2 ir 3 dalyse nurodytų sąlygų, vykdydamos atitinkamą stebėseną.

6. Kompetingos institucijos saugo duomenis apie prašymus, pateiktus pagal 4 dalį.

10 straipsnis

Konkrečios vandens aplinkos ir geriamojo vandens apsaugos priemonės

1. Valstybės narės užtikrina, kad būtų patvirtintos atitinkamos priemonės vandens aplinkai ir geriamajam vandeniui nuo pesticidų poveikio apsaugoti. Šios priemonės remia atitinkamas Direktyvos 2000/60/EB ir Reglamento (EB) Nr. .../... nuostatas ir yra su jomis suderinamos.
2. 1 dalyje nurodytas priemonės sudaro:
 - a) pirmenybės teikimas pesticidams, kurie nėra klasifikuojami kaip pavojingi vandens aplinkai pagal 1999 m. gegužės 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 1999/45/EB dėl pavojingų preparatų klasifikavimą, pakavimą ir ženklinimą reglamentuojančių valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatų derinimo ⁽¹⁾, ir kurių sudėtyje nėra prioritetinių pavojingų medžiagų, nurodytų Direktyvos 2000/60/EB 16 straipsnio 3 dalyje;
 - b) pirmenybės teikimas veiksmingiausiems purškimo metodams, pavyzdžiui, mažu dulksnos dreifu pasižyminčios pesticidų purškimo įrangos naudojimui, visų pirma purškiant aukštąsias žemės ūkio kultūras, pavyzdžiui, apynius ir sodų bei vynuogynų kultūras;

⁽¹⁾ OL L 200, 1999 7 30, p. 1.

- c) riziką mažinančių priemonių, kurios kuo labiau sumažina taršą už tikslinės teritorijos ribų, susidarančią dėl dulksnos dreifo, drenažinio nutekėjimo ir nuotėkio, naudojimas. Šios priemonės prirėkus apima atitinkamo dydžio apsaugos zonų, skirtų apsaugoti netikslinius vandens gyvūnus, ir paviršinio bei požeminio vandens, iš kurio išgaunamas geriamasis vanduo, apsaugos zonų sukūrimą;
- d) kuo didesnis purškimo ant arba šalia kelių, geležinkelio linijų, labai pralaidžių paviršių arba kitos infrastruktūros šalia paviršinio ar požeminio vandens, arba ant nepralaidžių paviršių, kai yra didelė nuotėkio į paviršinį vandenį ar nuotekų sistemas rizika, sumažinimas arba, jei tinkama, panaikinimas.

11 straipsnis

Pesticidų naudojimo arba rizikos konkrečiose vietovėse sumažinimas

Valstybės narės, deramai atsižvelgdamos į būtinus higienos ir visuomenės sveikatos reikalavimus bei biologinę įvairovę arba atitinkamų rizikos vertinimų rezultatus, užtikrina, kad pesticidų naudojimas būtų uždraustas, apribotas ar kuo labiau sumažinta tokio naudojimo keliami rizika:

- 1) teritorijose, kur lankosi gyventojai arba pažeidžiamos gyventojų grupės, pavyzdžiui, parkuose, viešuosiuose soduose, sporto ir mokyklų aikštynuose bei žaidimų aikštelėse;
- 2) saugomose teritorijose, kaip apibrėžta Direktyvoje 2000/60/EB, arba kitose teritorijose, nurodytose siekiant nustatyti būtinas apsaugos priemones pagal Direktyvų 79/409/EEB ir 92/43/EEB nuostatas;
- 3) neseniai pesticidais apdorotose teritorijose, kuriose lankosi, ar į kurias gali patekti žemės ūkio darbuotojai.

12 straipsnis

Pesticidų tvarkymas bei saugojimas ir jų pakuočių bei likučių apdorojimas

1. Valstybės narės patvirtina būtinas priemones, skirtas užtikrinti, kad toliau išvardytos profesionalių naudotojų ir, kai tinka, platintojų atliekamos operacijos nekeltų pavojaus žmonių sveikatai ar aplinkai:
 - a) pesticidų saugojimas, tvarkymas, skiedimas ir maišymas prieš naudojimą;
 - b) pesticidų pakuočių ir likučių tvarkymas;
 - c) po pesticidų naudojimo rezervuaruose likusių jų mišinių šalinimas;
 - d) naudotos įrangos plovimas po purškimo;
 - e) pesticidų likučių ir jų pakuočių surinkimas ar šalinimas pagal Bendrijos teisės aktus atliekų srityje.
2. Valstybės narės imasi visų būtinų priemonių dėl pesticidų, dėl kurių suteikti leidimai neprofesionaliems naudotojams, kad būtų išvengta pavojingų tvarkymo operacijų. Šios priemonės gali

apimti nedidelio toksiškumo pesticidų ir naudoti paruoštų mišinių naudojimą bei talpų arba pakuočių dydžio apribojimus.

3. Valstybės narės užtikrina, kad profesionaliam naudojimui skirtų pesticidų saugojimo vietos būtų suprojektuotos taip, jog būtų išvengta nepageidaujamo pesticidų ištekėjimo ar išbyrėjimo. Ypatingas dėmesys skiriamas vietai, dydžiui ir statybos medžiagoms.

13 straipsnis

Integruotoji kenkėjų kontrolė

1. Valstybės narės imasi atitinkamų priemonių siekdamos skatinti kenkėjų kontrolę naudojant mažai pesticidų, kai įmanoma teikdamos pirmenybę metodams, pagal kuriuos nenaudojami chemikalai, ir apskritai — iš visų tai konkrečiai kenkėjų problemai spręsti naudotinių produktų ir veiklos būdų teikti pirmenybę produktams ir veiklos būdams, kurie kelia mažiausią riziką žmonių sveikatai ir aplinkai. Kenkėjų kontrolė naudojant mažai pesticidų apima integruotąją kenkėjų kontrolę bei ekologinį ūkininkavimą pagal 2007 m. birželio 28 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 834/2007 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklavimo (¹).

2. Valstybės narės sukuria būtinas sąlygas integruotajai kenkėjų kontrolei įgyvendinti arba remia tokių sąlygų sukūrimą. Visų pirma jos užtikrina, kad profesionalūs naudotojai būtų tinkamai informuoti ir turėtų tinkamus įrankius, leidžiančius vykdyti kenkėjų stebėseną ir priimti sprendimus, bei galėtų pasi- naudoti konsultacijų paslaugomis integruotosios kenkėjų kontrolės klausimais.

3. Iki 2013 m. birželio 30 d. valstybės narės praneša Komisijai apie 1 ir 2 dalių nuostatų įgyvendinimą ir visų pirma, apie tai, ar sudarytos būtinos sąlygos integruotajai kenkėjų kontrolei įgyvendinti.

4. Valstybės narės 4 straipsnyje nurodytuose nacionaliniuose veiksmų planuose apibūdina, kaip jos užtikrina, kad visi profesionalūs naudotojai iki 2014 m. sausio 1 d. įgyvendintų III priede išdėstytus integruotosios kenkėjų kontrolės bendruosius principus.

Priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šios direktyvos nuostatas, susijusias su III priedo pakeitimu, kad būtų atsižvelgta į mokslinę ir techninę pažangą, tvirtinamos pagal 19 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

5. Valstybės narės nustato atitinkamas paskatas, skirtas paskatinti profesionalius naudotojus savanoriškai įgyvendinti konkrečioms žemės ūkio kultūroms ar konkrečioms sektoriams nustatytas integruotosios kenkėjų kontrolės gaires. Viešosios institucijos ir (arba) organizacijos, atstovaujančios konkrečioms profesionaliems naudotojams, gali parengti tokias gaires. Valstybės narės savo nacionaliniuose veiksmų planuose, rengiamuose pagal 4 straipsnio nuostatas, nurodo tas gaires, kurias jos laiko aktualiomis ir tinkamomis.

(¹) OL L 189, 2007 7 20, p. 1.

V SKYRIUS

Rodikliai, ataskaitų teikimas ir informacijos mainai

14 straipsnis

Rodikliai

1. Nustatomi suderinti rizikos rodikliai, kaip nurodyta IV priede. Tačiau valstybės narės, be suderintų rodiklių gali toliau naudoti ir esamus nacionalinius rodiklius arba pradėti taikyti kitus tinkamus rodiklius.

Priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šios direktyvos nuostatas, susijusias su IV priedo pakeitimu, kad būtų atsižvelgta į mokslinę ir techninę pažangą, tvirtinamos pagal 19 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

2. Valstybės narės:

- a) apskaičiuoja 1 dalyje nurodytus suderintus rizikos rodiklius remdamosi statistiniais duomenimis, surinktais pagal Reglamentą (EB) Nr. .../... kartu su kitais susijusiais duomenimis;
- b) nustato tam tikrų veikliųjų medžiagų naudojimo tendencijas;
- c) nustato prioritetus, tokius kaip veikliosios medžiagos, žemės ūkio kultūros, regionai ar praktika, kuriems reikia skirti ypač daug dėmesio, arba gerą praktiką, kuri gali būti naudojama kaip pavyzdys siekiant šios direktyvos tikslų sumažinti pesticidų naudojimo keliamą riziką bei poveikį žmonių sveikatai ir aplinkai bei skatinti įvesti ir plėtoti integruotąją kenkėjų kontrolę ir alternatyvius metodus ar priemones, kad būtų sumažinta priklausomybė nuo pesticidų naudojimo.

3. Valstybės narės Komisijai ir kitoms valstybėms narėms pateikia pagal 2 dalį atliktų vertinimų rezultatus.

4. Komisija apskaičiuoja rizikos rodiklius Bendrijos lygiu naudodama statistinius duomenis, surinktus kaip nustatyta Reglamente (EB) Nr. .../..., ir kitus susijusius duomenis, kad nustatytų pesticidų naudojimo keliamos rizikos tendencijas.

Komisija taip pat naudojami šiais duomenimis ir šia informacija, kad įvertintų pažangą, padarytą įgyvendinant kitų Bendrijos politikos krypčių, kuriomis siekiama sumažinti pesticidų poveikį žmonių sveikatai ir aplinkai, tikslus.

15 straipsnis

Ataskaitų teikimas

Komisija reguliariai teikia ataskaitas Europos Parlamentui ir Tarybai apie įgyvendinant šią direktyvą pasiektą pažangą, prirėkus kartu pateikdama pasiūlymus dėl pakeitimų.

VI SKYRIUS

Baigiamosios nuostatos

16 straipsnis

Sankcijos

Valstybės narės nustato sankcijas, taikytinas už pagal šią direktyvą priimtų nacionalinių nuostatų pažeidimus, ir imasi visų priemonių, būtinų jų vykdymui užtikrinti. Nustatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.

Valstybės narės praneša Komisijai apie šias nuostatas iki ... (*) ir nedelsdamos praneša apie visus vėlesnius pakeitimus.

17 straipsnis

Mokesčiai ir rinkliavos

1. Valstybės narės, nustatydamos mokesčius arba rinkliavas, gali susigrąžinti išlaidas, susijusias su darbu, kurį jos atlieka vykdydamos savo įsipareigojimus pagal šią direktyvą.

2. Valstybės narės užtikrina, kad 1 dalyje nurodyto mokesčio arba rinkliavos dydis būtų nustatytas skaidriai ir atitiktų faktinę atlikto darbo kainą.

18 straipsnis

Standartizavimas

1. Šios direktyvos 8 straipsnio 4 dalyje nurodyti standartai nustatomi vadovaujantis 1998 m. birželio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 98/34/EB, nustatančios informacijos apie techninius standartus, reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisyklės teikimo tvarką⁽¹⁾, 6 straipsnio 3 dalyje numatyta tvarka.

Prašymas sukurti šiuos standartus gali būti pateikiamas pasikonsultavus su 19 straipsnio 1 dalyje nurodytu komitetu.

2. Informaciją apie standartus Komisija skelbia *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

3. Jei valstybė narė arba Komisija mano, kad standartas nevisiškai atitinka esminius jo taikymo srities reikalavimus, Komisija arba ta valstybė narė išdėsto savo argumentus ir pateikia šį klausimą pagal Direktyvą 98/34/EB įsteigtam komitetui. Komitetas nedelsdamas pateikia savo nuomonę.

Atsižvelgdama į komiteto nuomonę, Komisija nusprendžia, ar *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* skelbti nuorodas į atitinkamą suderintą standartą, jų neskelbti, jas skelbti su apribojimais, palikti esamas nuorodas, palikti esamas nuorodas su apribojimais ar jas panaikinti.

(*) Treji metai nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos.

(¹) OL L 204, 1998 7 21, p. 37.

19 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda pagal 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 178/2002, nustatančio maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiančio Europos maisto saugos tarnybą ir nustatančio su maisto saugos klausimais susijusias procedūras ⁽¹⁾, 58 straipsnį įsteigtas Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinis komitetas.

2. Jei yra nuoroda į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1–4 dalys ir 7 straipsnis, atsižvelgiant į jo 8 straipsnį.

20 straipsnis

Išlaidos

Siekdama remti suderintos politikos ir sistemų kūrimą tausiojo pesticidų naudojimo srityje, Komisija gali finansuoti:

- 1) suderintos sistemos rengimą, įskaitant atitinkamą duomenų bazę, kurioje bus renkama ir saugoma visa su pesticidų keliamos rizikos rodikliais susijusi informacija, ir prieigą prie šios informacijos kompetentingoms institucijoms, kitoms suinteresuotosioms šalims bei gyventojams;
- 2) tyrimų, būtinų teisės aktams rengti ir tobulinti, įskaitant šios direktyvos priedų derinimą atsižvelgiant į technikos pažangą, atlikimą;
- 3) gairių bei geriausios praktikos rengimą siekiant palengvinti šios direktyvos įgyvendinimą.

21 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie įsigalioję iki ... (*) įgyvendina šią direktyvą.

Valstybės narės, priimdamos šias nuostatas, jose daro nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Tokios nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

22 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja kitą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

23 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta ...

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

...

Tarybos vardu

Pirmininkas

...

(¹) O L L 31, 2002 2 1, p. 1.

(*) Dveji metai nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos.

I PRIEDAS

5 straipsnyje nurodyto mokymo dalykai

1. Visi susiję teisės aktai dėl pesticidų ir jų naudojimo.
 2. Su pesticidais siejamas pavojus bei rizika ir jų nustatymo bei kontrolės būdai, visų pirma:
 - a) žmonėms (operatoriams, gyventojams, pašaliniam stebėtojams, į pesticidais apdorotas teritorijas patenkantiems žmonėms, taip pat produktus, apdorotus pesticidais, tvarkantiems ar valgantiems žmonėms) kylanti rizika ir kaip ją padidina tokie veiksniai, kaip, pavyzdžiui, rūkymas;
 - b) apsinuodijimo pesticidais simptomai ir pirmosios pagalbos priemonės;
 - c) netiksliniams augalams, naudingiems vabzdžiams, laukinei gamtai, biologinei įvairovei ir aplinkai apskritai kylanti rizika.
 3. Bendros žinios apie integruotosios kenkėjų kontrolės strategijas bei metodus, integruotosios žemės ūkio kultūrų kontrolės strategijas bei metodus ir ekologinio ūkininkavimo principus ir informaciją apie bendruosius principus ir konkrečioms žemės ūkio kultūroms ar sektoriams nustatytas integruotosios kenkėjų kontrolės gaires.
 4. Palyginamojo vertinimo inicijavimą naudotojų lygiu, siekiant padėti profesionaliems naudotojams iš visų leistų naudoti produktų, skirtų konkrečiai kenkėjų problemai konkrečioje situacijoje, pasirinkti pačius tinkamiausius pesticidus, pasižyminčius mažiausiu poveikiu žmonių sveikatai, netiksliniams organizmams ir aplinkai.
 5. Priemonės kuo labiau sumažinti riziką, kylančią žmonėms, netiksliniams organizmams ir aplinkai: saugi darbo praktika saugant, tvarkant ir maišant pesticidus bei šalinant tuščias pakuotes, kitas užterštas medžiagas ir pesticidų (koncentruotų ar praskiestų) perteklių (įskaitant mišinius rezervuaruose); rekomendacijos, kaip kontroliuoti pesticidų poveikį operatoriui (asmens apsaugos įranga).
 6. Pesticidų purškimo įrangos paruošimo darbui procedūros, įskaitant įrangos kalibravimą, ir jos naudojimo procedūros, keliančios kuo mažesnę pavojų naudotojui, kitiems žmonėms, netikslinėms gyvūnų bei augalų rūšims, biologinei įvairovei ir aplinkai.
 7. Pesticidų purškimo įrangos naudojimas bei jos priežiūra ir specialūs purškimo metodai (pavyzdžiui, purškimas mažais kiekiais, purkštukai, nuo kurių dulksnos dreifas yra mažesnis), taip pat techninės naudojamų purkštuvų apžiūros tikslai ir purškimo kokybės gerinimo būdai.
 8. Skubūs veiksmai žmonių sveikatai ir aplinkai apsaugoti netyčinio nuotėkio ir taršos atvejais.
 9. Sveikatos stebėseną ir galimybes informuoti apie bet kokius nelaimingus atsitikimus ar įtariamus nelaimingus atsitikimus.
 10. Pesticidų naudojimo apskaitos vedimas, vadovaujantis atitinkamais teisės aktais.
-

II PRIEDAS

Su pesticidų purškimo įrangos technine apžiūra susiję sveikatos bei saugos ir aplinkos apsaugos reikalavimai

Pesticidų purškimo įrangos techninė apžiūra apima visus aspektus, kurie yra svarbūs siekiant aukšto lygio saugos ir žmonių sveikatos bei aplinkos apsaugos. Visapusišką purškimo operacijos veiksmingumą reikėtų užtikrinti tinkamu prietaisų ir įrangos veikimu, kad būtų garantuojama, jog bus pasiekta toliau nurodytų tikslų.

Pesticidų purškimo įranga turi veikti patikimai ir būti tinkamai naudojama pagal paskirtį, užtikrinant, kad pesticidai būtų tiksliai dozuojami ir paskirstomi. Įranga turi būti tokios būklės, kad ją būtų galima saugiai, lengvai ir pilnai užpildyti bei ištuštinti, ir kad būtų galima užtikrinti, kad pesticidai neišsiliėtų ar neišbyrėtų. Taip pat turi būti įmanoma nesunkiai ir visiškai įrangą išvalyti. Turi būti užtikrintas saugus įrangos veikimas, turi būti galimybė ją valdyti ir nedelsiant sustabdyti iš operatoriaus sėdėjimo vietos. Prireikus reguliavimas turi būti paprastas, tikslus ir toks, kurį galima pakartoti.

Aspektai, kuriems reikėtų skirti ypatingą dėmesį:

1) *Galios perdavimo dalys*

Galios perdavimo velenų apsauga ir galios jungties apsauga turi būti sumontuota ir geros būklės, o apsauginių priemonių ir judančių ar besisukančių galios perdavimo dalių veikimas neturi būti trukdomas, kad būtų užtikrinta operatoriaus apsauga.

2) *Siurblys*

Siurblio galingumas turi būti pritaikytas prie įrangos parametrų ir siurblys turi tinkamai veikti, kad būtų užtikrintas stabilus ir patikimas pesticidų purškimo tempas. Iš siurblio neturi būti jokio nuotėkio.

3) *Maišymas*

Maišikliai turi užtikrinti tinkamą maišymą, kad rezervuare esančio purškimo tirpalo koncentracija visame rezervuare būtų vienoda.

4) *Purškimo skysčio rezervuaras*

Purškimo rezervuarai, įskaitant tirpalo lygio skalę, pripildymo įtaisus, įpylimo angos sietus ir filtrus, išleidimo ir išplovimo sistemas ir maišiklius, turi veikti taip, kad būtų kuo labiau sumažinta netyčinio nuotėkio ir pesticidų poveikio operatoriui tikimybė, būtų palaikoma vienoda koncentracija ir liktų kuo mažiau likučių.

5) *Matavimo, kontrolės ir reguliavimo sistemos*

Visi matavimo, įjungimo ir išjungimo, slėgio ir (arba) srovės reguliavimo įtaisai turi būti tinkamai kalibruoti bei veikti tiksliai ir turi būti sandarūs. Įrangos veikimo metu turi būti lengva patikrinti slėgį ir slėgio reguliavimo prietaisų veikimą. Slėgio reguliavimo įtaisais turi būti palaikomas nuolatinis darbinis slėgis ir nuolatinis siurblio sukimasis, siekiant užtikrinti stabilų pesticidų purškimo tempą.

6) *Vamzdžiai ir žarnos*

Žarnos ir vamzdžiai turi būti tinkamos būklės, kad įvykus gedimui būtų išvengta skysčio srauto pertrūkių ar atsitiktinio nuotėkio. Naudojant įrangą pačiu didžiausiu slėgiu, iš vamzdžių ar žarnų neturi būti jokio nuotėkio.

7) *Filtravimas*

Siekiant išvengti nevienalyčio ar netolygaus purškimo, įrengiami filtrai turi būti geros būklės, o tinkamo dydžio turi būti suderintas su ant purkštuko tvirtinamų purkštukų dydžiu. Kur tai taikoma, turi teisingai veikti indikacinė sistema, pranešanti apie filtro užsikimšimą.

8) *Purkštukų sija (naudojama įrangoje, purškiančioje pesticidus, horizontaliai įtaisant sija, esančią arti žemės ūkio kultūrų ar kitų apipurškiamų objektų)*

Purkštukų sija turi būti geros būklės ir būti stabiliai įtvirtinta visomis kryptimis. Turi tiksliai veikti fiksavimo ir reguliavimo sistemos ir nenumatytų judesių slopinimo bei nuolydžio kompensaciniai įtaisai.

9) *Purkštukai*

Purkštukai turi tinkamai veikti, kad nustojus purkšti nelašėtų. Siekiant užtikrinti purškimo tolygumą, kiekvieno atskiro purkštuko purškimo srovė neturi labai nukrypti nuo gamintojo pateiktose duomenų lentelėse nurodytų purškimo srauto normų.

10) *Paskirstymas*

Kur tai taikoma, purškiant į šonus ir vertikaliai (jei purškiamos aukštosios žemės ūkio kultūros), purškiamas tirpalas tiksliniame plote turi būti paskirstomas tolygiai.

11) *Ventiliatorius (įrangoje, kurioje pesticidai purškiami oro srautu)*

Ventiliatorius turi būti geros būklės ir užtikrinti stabilų ir patikimą oro srauto tiekimą.

III PRIEDAS

Integruotosios kenkėjų kontrolės bendrieji principai

1. Kenksmingų organizmų prevenciją ir (arba) slopinimą reikėtų užtikrinti arba remti pasitelkiant, be kitų, visų pirma šias priemones:
 - sėjomainą;
 - tinkamų kultivavimo metodų naudojimą (pvz., sėklos guoliavietės formavimą, sėjos laiką ir tankumą, išėlius, dirvosauginį žemės dirbimą, genėjimą ir sėją neįterpus sėklų);
 - kai tinkama, atsparių veislių ir standartinių ir (arba) sertifikuotų sėklų ir sodinamųjų medžiagų naudojimą;
 - subalansuotos tręšimo, kalkinimo ir irigacijos ir (arba) drenažo praktikos taikymą;
 - kenksmingų organizmų plitimo prevenciją taikant higienos priemones (pvz., reguliariai plaunant agregatus ir įrangą);
 - svarbių naudingų organizmų apsaugą ir stiprinimą, pavyzdžiui, taikant tinkamas augalų apsaugos priemones arba naudojant ekologines infrastruktūras gamybos vietose ir už jų ribų.
2. Turi būti vykdoma kenksmingų organizmų stebėseną naudojant tinkamus metodus ir priemones, jei jų esama. Šios tinkamos priemonės turėtų apimti, kai tai įmanoma, tam tikros srities pastabas, moksliskai pagrįstus išpėjimus, prognozes arba ankstyvos diagnostikos sistemas, bei turi būti remiamasi profesionaliai kvalifikuotų konsultantų patarimais.
3. Remdamasis stebėsenos rezultatais profesionalus naudotojas turi nuspręsti, ar taikyti augalų apsaugos priemones ir kada jas taikyti. Priimant sprendimus ypač svarbu remtis tiksliais ir moksliskai pagrįstomis ribinėmis vertėmis. Kai įmanoma, prieš apdorojant būtina atsižvelgti į konkrečiam regionui, konkrečioms vietovėms, konkrečioms pasėliams ir konkrečioms klimato sąlygoms nustatytas kenksmingų organizmų ribines vertes.
4. Pirmenybė turi būti teikiama tvariems biologiniams, fiziniams ir kitiems necheminiams metodams vietoje metodų, pagal kuriuos naudojami chemikalai, jei šios alternatyvos užtikrina pakankamą kenkėjų kontrolę.
5. Purškiami pesticidai turi būti kuo labiau konkrečiai pritaikyti tikslui ir pasižymėti mažiausiu šalutiniu poveikiu žmonių sveikatai, netiksliniams organizmams ir aplinkai.
6. Profesionalus naudotojas turėtų užtikrinti, kad naudojamų pesticidų ir kitų intervencijos formų mastas neviršytų būtinybės, pavyzdžiui, mažinti dozes, purkšti rečiau ar ne visoje teritorijoje, laikant, kad augalams kylanti rizikos lygis yra priimtinas, ir kad sumažintas naudojimo lygis nedidina kenksmingų organizmų populiacijų atsparumo vystymosi rizikos.
7. Tais atvejais, kai turima informacijos apie atsparumo augalų apsaugos priemonėms riziką ir kai dėl kenksmingų organizmų lygio ant žemės ūkio kultūrų pesticidus būtina purkšti kelis kartus, reikėtų taikyti esamas kovos su atsparumu strategijas, kad purškiami produktai būtų naudojami veiksmingai. To siekiant gali prireikti naudoti įvairius pesticidus bei skirtingus jų panaudojimo būdus.
8. Remdamasis duomenimis apie pesticidų naudojimą ir kenksmingų organizmų stebėsenos rezultatais, profesionalus naudotojas turėtų patikrinti, ar taikytos augalų apsaugos priemonės buvo sėkmingos.

IV PRIEDAS

Suderinti rizikos rodikliai

TARYBOS MOTYVŲ PAREIŠKIMAS

I. ĮVADAS

1. 2006 m. liepos 18 d. Komisija pateikė Tarybai pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, nustatančios Bendrijos veiksmų pagrindus siekiant tausiojo pesticidų naudojimo. Pasiūlymas grindžiamas Sutarties 175 straipsnio 1 dalimi.
2. 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamentas patvirtino nuomonę pirmuoju svarstymu ⁽¹⁾. Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas bei Regionų komitetas pateikė nuomones atitinkamai 2007 m. kovo 14 d. ir vasario 1 d.
3. 2008 m. gegužės 19 d. Taryba patvirtino bendrąją poziciją pagal Sutarties 251 straipsnį.

II. TIKSLAI

Pasiūlymu siekiama apsaugoti žmonių bei gyvūnų sveikatą ir aplinką nuo pesticidų naudojimo ūkininkavimo veikloje ir ekosistemoje neigiamo poveikio. Juo siekiama mažinti dėl pesticidų naudojimo kylančią grėsmę, kartu užtikrinant būtiną pasėlių apsaugą.

Pasiūlyme visų pirma numatyta:

- nacionalinių veiksmų planų rengimas siekiant sumažinti dėl pesticidų naudojimo kylančią grėsmę ir poveikį žmonių sveikatai ir aplinkai;
- konsultantų ir profesionalių pesticidų naudotojų informavimas, informuotumo didinimas ir mokymas;
- konkretūs pesticidų pardavimo reikalavimai;
- reguliari purškimo įrangos apžiūra;
- draudimas purkšti iš lėktuvų, numatant galimas leidžiančias nukrypti nuostatas;
- konkrečios priemonės vandens aplinkai apsaugoti nuo taršos pesticidais;
- pesticidų naudojimo apribojimas konkrečiose vietovėse;
- pesticidų, jų pakuočių ir likučių tvarkymo bei saugojimo reikalavimai;
- privalomų integruotosios kenkėjų kontrolės standartų parengimas; ir
- rizikos rodiklių parengimas siekiant įvertinti pesticidų naudojimo pažangą.

III. BENDROSIOS POZICIJOS ANALIZĖ

1. *Bendros pastabos*

Tarybos bendroji pozicija iš esmės atitinka Komisijos ir Parlamento poziciją ir ja:

- patvirtinami Komisijos pasiūlyti tikslai bei dauguma priemonių, kuriems pritarė Europos Parlamentas;
- įtraukiama daugelis Europos Parlamento pirmuoju svarstymu priimtų pakeitimų.

Pakeitimai 6, 17, 43, 49, 52, 60, 61, 62, 63, 68, 85, 93, 95, 103, 106, 112, 122, 137 ir 155 įtraukti visiškai.

Pakeitimams 13, 18, 29, 35, 36, 39, 42, 48, 51, 54, 59, 64, 87, 90, 114, 146 ir 164 pritarta iš esmės arba jie įtraukti iš dalies.

Pakeitimai 1, 5, 16, 22, 23, 28, 30, 32, 37, 40, 55, 57, 58, 69, 72, 77, 84, 88, 91, 96, 98, 99, 102, 104, 120, 121, 138, 139 nebuvo įtraukti, Tarybai laikantis tokios pačios pozicijos kaip ir Komisija.

⁽¹⁾ 14183/07.

Pakeitimai 2–4, 7–11, 15, 19–21, 24–27, 31, 33, 44, 46, 47, 50, 53, 56, 65, 66, 70, 71, 74, 76, 78, 79, 81–83, 92, 94, 97, 100, 101, 105, 107–111, 113, 115–119, 133, 135, 141, 143, 151 ir 153, kuriems pritarė Komisija, nebuvo įtraukti į bendrąją poziciją, Tarybos požiūriui nesutapus su Komisijos požiūriu.

Į bendrąją poziciją įtraukti ir kiti, Europos Parlamento nenumatyti, pakeitimai, kuriais sprendžiami derybų metu valstybių narių išsakyti susirūpinimą keliantys klausimai.

Taip pat buvo atlikti techniniai ir redakciniai pakeitimai siekiant apibrėžti kai kurių nuostatų taikymo sritį, aiškiau suformuluoti direktyvą ir ją labiau suderinti su reglamento dėl pateikimo į rinką projekto tekstu, taip pat užtikrinti teisinį tikrumą arba labiau suderinti ją su kitais Bendrijos teisės aktais.

Komisija pritarė Tarybos bendrajai pozicijai, dėl kurios susitarė Taryba.

2. *Konkrečios pastabos*

Teisinis pagrindas

Taryba nepritarė pakeitimui 1, nes, jos manymu, 175 straipsnio 1 dalis yra teisingas ir pakankamas teisinis pagrindas.

Sąvokų apibrėžtys

Buvo padaryti šie pirminio pasiūlymo pakeitimai:

- „naudojimo“ sąvokos apibrėžtis buvo išbraukta nutarus, kad ji nereikalinga;
- specialisto arba kaip komercines paslaugas teikiančio subjekto sąvoka buvo įtraukta į „konsultanto“ sąvokos apibrėžtį;
- „pesticidų purškimo įrangos“ ir „pesticidų purškimo įrangos priedų“ sąvokų apibrėžtys buvo sujungtos;
- „integruotosios kenkėjų kontrolės“ sąvokos apibrėžtis iš pasiūlymo dėl reglamento dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką buvo perkelta į šį pasiūlymą; ir
- buvo papildomai įrašytos „paviršinio vandens“ ir „požeminio vandens“ sąvokų apibrėžtys.

Pakeitimas 29, kuriuo siekiama įtraukti pesticidų kaip augalų apsaugos produktų sąvokos apibrėžtį, buvo įtrauktas į bendrąją poziciją, nors Komisija ir atmetė jį. Taryba išplėtė šią apibrėžtį, taikydama ją ir biocidiniams produktams.

Nacionaliniai veiksmų planai

Parlamento ir Tarybos nuomonės sutapo dėl šių aspektų:

- valstybės narės turėtų atsižvelgti į numatytų priemonių poveikį sveikatai;
- nacionaliniuose veiksmų planuose turėtų būti apibūdinta, kaip valstybės narės įgyvendina direktyvą (visų pirma 5–14 straipsniuose numatytas priemonės), siekdamos sumažinti priklausomybę nuo pesticidų naudojimo;
- turėtų būti sudaryta galimybė internete susipažinti su Komisijos gauta informacija apie šiuos nacionalinius veiksmų planus.

Tarybos manymu, buvo netikslinga atsižvelgti į kitus pakeitimus, visų pirma į pakeitimą, susijusį su kiekybiniais naudojimo mažinimo tikslais. Taryba pirmenybę teikė grėsmės mažinimui, užuot apibrėžus naudojimo mažinimo tikslus.

Mokymas

Taryba įtraukė nuostatas, kuriomis siekiama užtikrinti, kad būtų organizuojamas pirminis ir tolesnis mokymas. Šiam požiūriui pritarė Europos Parlamentas. Taryba taip pat įtraukė vieną iš Europos Parlamento pasiūlymų dėl I priedo, susijusį su palyginamojo vertinimo inicijavimu siekiant padėti profesionaliems naudotojams pasirinkti gerus pesticidus, darančius kuo mažesnę neigiamą poveikį žmonėms ir aplinkai.

Taryba taip pat laikėsi nuomonės, kad verta patikslinti, jog mokymuose turėtų būti atsižvelgta į įvairias su pesticidais dirbančių asmenų pareigas ir užduotis: naudotojų, platintojų ir konsultantų. Be to, Taryba įtraukė nuostatą, kad į valstybių narių sukurtas mokymo sertifikavimo sistemas turi būti įtraukti reikalavimai ir procedūros, susijusios su sertifikatų suteikimu, turėjimu ir panaikinimu.

Pesticidų pardavimo reikalavimai

Taryba įtraukė Parlamento siūlymą, kad profesionaliems naudotojams pesticidus parduodantys asmenys konsultuoja ne tik pesticidų naudojimo klausimais, bet ir teikia su žmonių sveikatos bei aplinkos apsauga susijusias instrukcijas.

Taryba taip pat įtraukė reikalavimą, kad neprofesionaliems naudotojams pesticidus parduodantys platintojai papildomai teiktų informaciją apie mažai rizikos keliančius produktus. Taip pat ji pakeitė šį straipsnį, kad sertifikatą turinčiam asmeniui nebūtų privaloma asmeniškai dalyvauti, tačiau su juo būtų galima susisiekti kitu būdu. Taryba laikėsi nuomonės, kad reikia nustatyti tokį lankstumą nedideliams mažmeniniams prekybininkams.

Informavimas ir informuotumo didinimas

Europos Parlamentas gana smarkiai išplėtė 7 straipsnį, bet Taryba negalėjo pritarti visiems pasiūlymams. Vis dėlto Taryba įtraukė reikalavimą, kad visuomenei teikiama informacija dėl pesticidų turi būti tiksli ir subalansuota.

Naudojamos įrangos techninė apžiūra

Taryba pritarė visiems Parlamento pakeitimams, išskyrus vieną, susijusį su profesionaliam naudojimui skirtos įrangos technine apžiūra. Taryba, kaip ir Parlamentas, laikėsi nuomonės, kad būtina tiksliau nustatyti laikotarpius tarp apžiūrų, tačiau nustatė griežtesnį reikalavimą po 2020 m. taikyti dažnesnes apžiūras.

Tačiau Taryba laikėsi nuomonės, kad būtų neproporcinga reikalauti, kad būtų vykdoma visos rankinės ar ant nugaros nešiojamos pesticidų purškimo įrangos techninė apžiūra ir įtraukė nuostatą dėl reikalavimų netaikymo šiai įrangai. Taip pat ji įtraukė nuostatą dėl galimybės įvertinus riziką tam tikrų tipų, nedideliame pesticidų kiekiui purkšti naudojamai įrangai taikyti įvairius apžiūros tvarkaraščius ir apžiūros dažnumą.

Be to, Taryba taip pat laikėsi nuomonės, kad būtina nustatyti reikalavimą, jog profesionalūs naudotojai turi reguliariai atlikti purškimo įrangos kalibravimą ir techninę apžiūrą.

Galiausiai Taryba nusprendė, kad valstybės narės turėtų nustatyti sertifikavimo sistemą taikydamos tarpusavio pripažinimą.

Purškimas iš lėktuvų

Nors Taryba pritaria Parlamentui dėl bendro požiūrio į šį klausimą ir pritarė 63 pakeitimui bei iš dalies pritarė 64 pakeitimui, ji mano, kad pakeitimai, dėl kurių kompetentingoms institucijoms gali tekti nereikalinga administracinė našta, nėra būtini.

Taryba pakeitė pirminį pasiūlymą patikslindama, kad naudojami produktai turi būti patvirtinti atliktus rizikos įvertinimą, ir kad iš lėktuvų purškiančios įmonės turi būti sertifikuotos, ir numatydama galimybę, kad praėjus tam tikram laikui kompetentingoms institucijoms pateikti prašymai leisti purkšti iš lėktuvų būtų automatiškai patvirtinti.

Specialios vandens aplinkos apsaugos priemonės

Siekdama pabrėžti geriamojo vandens apsaugos svarbą, Taryba įtraukė 68 pakeitimą. 10 straipsnis taip pat buvo pakeistas siekiant teikti pirmenybę pesticidams, kurių sudėtyje nėra prioritetinių pavojingų medžiagų.

70 pakeitimo dėl privalomo apsaugos zonų nustatymo klausimu Taryba laikėsi nuomonės, kad labiau vertėtų išplėsti 10 straipsnį, kad jis apimtų daugiau poveikį švelninančių priemonių, kurias prireikus būtų galima taikyti.

Pesticidų naudojimo arba rizikos konkrečiose vietovėse mažinimas

Teksto redakcija buvo pakeista siekiant valstybėms narėms nustatyti galimybę iki minimumo sumažinti pesticidų naudojimo konkrečiose vietovėse riziką. Taryba negalėjo pritarti Parlamento pakeitimams šioje srityje.

Pakuočių ir likučių tvarkymas, saugojimas ir apdorojimas

Taryba pakeitė 12 straipsnio 1 ir 3 dalių teksto formuluotę siekdama paaiškinti, kad nurodytos priemonės taikomos tik profesionaliems naudotojams ir, jei taikytina, konsultantams. Taip pat ji ištraukė nuostatą dėl pesticidų likučių ir pakuočių panaudojimo ar šalinimo. Taryba nemanė, kad Parlamento pakeitimai yra aktualūs.

Integruotoji kenkėjų kontrolė (IKK)

Tarybos ir Parlamento nuomonės dėl šio klausimo iš esmės sutampa. Visų pirma Taryba gali pritarti 85 ir 122 Parlamento pakeitimams, kad į pasiūlymą būtų įtrauktas naujas priedas, kuriame būtų išdėstyti integruotosios kenkėjų kontrolės bendrieji principai. Taip pat ji iš dalies gali pritarti 164 ir 87 pakeitimams.

Be to, Taryba terminą „ūkininkavimas naudojant mažai pesticidų“ pakeitė terminu „kenkėjų kontrolė naudojant mažai pesticidų“ ir patikslino, kad ši sąvoka apima IKK ir ekologinį ūkininkavimą.

Rodikliai

Taryba pritarė Komisijai ir laikėsi požiūrio, kad su naudojimu susiję pakeitimai nėra aktualūs. Taryba tik iš dalies pritarė 93 pakeitimui ir pritarė 95 pakeitimo principui.

Komitologija

Taryba ištraukė pakeitimus, kuriais tam tikri straipsniai patikslinami atsižvelgiant į naują sprendimą dėl komitologijos (17, 52, 62, 103, 137 ir 155 pakeitimai).

IV. IŠVADOS

Taryba laikosi nuomonės, kad jos bendroji pozicija išreiškia subalansuotą ir realų daugelio Komisijos pasiūlymo atžvilgiu iškeltų probleminių klausimų sprendimą, ir tikisi konstruktyvios diskusijos su Europos Parlamentu siekiant įgyvendinamo susitarimo dėl šios direktyvos.

BENDROJI POZICIJA (EB) Nr. 22/2008**Tarybos priimta 2008 m. birželio 23 d.****siekiant priimti ... Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/.../EB dėl oro uostų mokesčių**

(Tekstas svarbus EEE)

(2008/C 254 E/02)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 80 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ⁽²⁾,laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽³⁾,

kadangi:

(1) Pagrindinė oro uostų užduotis ir komercinė veikla — užtikrinti orlaivių priežiūrą jiems nusileidus iki pakylant, taip pat keleivių aptarnavimą ir krovinių tvarkymą, kad oro vežėjai galėtų teikti oro susisiekimo paslaugas. Šiuo tikslu oro uostai suteikia tam tikrą skaičių įrenginių ir paslaugų, susijusių su orlaivių eksploatavimu ir keleivių aptarnavimu bei krovinių tvarkymu, o su tuo susijusias išlaidas jie paprastai susigrąžina iš oro uostų mokesčių. Oro uostų valdymo organai, suteikiantys įrenginius ir paslaugas, už kurias imami oro uostų mokesčiai, turėtų stengtis dirbti ekonomiškai.

(2) Būtina sukurti bendrą sistemą, reguliuojančią esmines oro uostų mokesčių ypatybes ir jų nustatymo metodus, nes nesant tokios sistemos oro uostų valdymo organų ir oro uostų naudotojų tarpusavio santykiuose gali būti nesilaikoma pagrindinių reikalavimų. Tokia sistema neturėtų turėti įtakos valstybės narės galimybei nuspręsti, kokių mastu gali būti atsižvelgta į oro uosto pajamas iš komercinės veiklos nustatant oro uostų mokesčius.

(3) Ši direktyva turėtų būti taikoma Bendrijoje esantiems oro uostams, didesniems už nustatytą mažiausių dydį, kadangi mažiems oro uostams valdyti ir finansuoti Bendrijos sistema nereikalinga, ir kiekvienos valstybės narės oro uostui su didžiausiu keleivių judėjimu.

(4) Siekiant skatinti teritorinę sanglaudą, valstybės narės turėtų turėti galimybę taikyti bendrą mokesčių sistemą, apimančią oro uostų tinklą. Ekonominiai pervedimai tarp oro uostų tokiuose tinkluose turėtų atitikti Bendrijos teisę.

(5) Valstybės narės, siekdamos paskirstyti eismą, galėtų leisti oro uosto valdymo organui taikyti tokį patį oro uostų mokesčių lygį oro uostams, aptarnaujantiems tą patį miestą arba konurbaciją. Ekonominiai pervedimai tarp šių oro uostų turėtų atitikti su tuo susijusią Bendrijos teisę.

(6) Paskatos už pradėtus naujus maršrutus, pavyzdžiui, skatinant, *inter alia*, nepalankioje padėtyje esančių ir atokiausius regionų vystymąsi, turėtų būti suteikiamos tik laikantis Bendrijos teisės.

(7) Mokesčių už oro navigacijos ir antžeminio aptarnavimo paslaugas surinkimas jau aptartas atitinkamai 2006 m. gruodžio 6 d. Komisijos reglamente (EB) Nr. 1794/2006 dėl patekimo į Bendrijos oro uostuose teikiamų antžeminių paslaugų rinką ⁽⁴⁾ ir 1996 m. spalio 15 d. Tarybos direktyvoje 96/67/EB dėl patekimo į Bendrijos oro uostuose teikiamų antžeminių paslaugų rinką ⁽⁵⁾. Mokesčius, renkamus neigaliems asmenims ir ribotos judėsenos asmenims teikiamai pagalbai finansuoti, reglamentuoja 2006 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1107/2006 dėl neigalių asmenų ir ribotos judėsenos asmenų teisių keliaujant oru ⁽⁶⁾.

(8) 2004 m. Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos taryba (toliau — ICAO taryba) patvirtino politiką dėl oro uostų mokesčių, įskaitant, *inter alia*, mokesčių susiejimo su išlaidomis, nediskriminavimo ir nepriklausomo mechanizmo, skirto ekonominiam oro uostų reguliavimui, principus.

(9) ICAO tarybos nuomone, oro uostų mokesčiai skirti ir konkrečiai taikomi civilinei aviacijai naudojamos infrastruktūros ir teikiamų paslaugų išlaidoms padengti, o valstybiniai mokesčiai skirti nacionalinės arba vietos vyriausybės pajamoms surinkti — šios pajamos paprastai nenaudojamos civilinei aviacijai nei apskritai, nei priklausomai nuo išlaidų.

⁽¹⁾ OL C 10, 2008 1 15, p. 35.⁽²⁾ OL C 305, 2007 12 15, p. 11.⁽³⁾ 2008 m. sausio 15 d. Europos Parlamento nuomonė (dar nepaskelbta *Oficialiajame leidinyje*), 2008 m. birželio 23 d. Tarybos bendroji pozicija ir ... Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta *Oficialiajame leidinyje*).⁽⁴⁾ OL L 341, 2006 12 7, p. 3.⁽⁵⁾ OL L 272, 1996 10 25, p. 36.⁽⁶⁾ OL L 204, 2006 7 26, p. 1.

- (10) Oro uostų mokesčiai turėtų būti nediskriminuojantys. Turėtų būti įgyvendinta privaloma oro uostų valdymo organų ir oro uosto naudotojų reguliarių konsultacijų procedūra, pagal kurią kiekviena šalis turėtų galimybę kreiptis į nepriklausomą priežiūros instituciją visais atvejais, kai oro uosto naudotojai nesutinka su sprendimu dėl oro uostų mokesčių arba apmokestinimo sistemos pakeitimo.
- (11) Siekiant užtikrinti nešališkų sprendimų priėmimą ir tinkamą bei veiksmingą šios direktyvos taikymą kiekvienoje valstybėje narėje turėtų būti įsteigta nepriklausoma priežiūros institucija. Ši institucija turėtų turėti visus savo užduotims atlikti būtinus išteklius — personalą, kompetenciją ir finansines priemones.
- (12) Labai svarbu, kad oro uosto naudotojai iš oro uosto valdymo organo reguliariai gautų informaciją, kaip ir koku pagrindu apskaičiuojami oro uosto mokesčiai. Esant tokiam skaidrumui, oro vežėjai galėtų susipažinti su oro uosto patiriamomis išlaidomis ir oro uosto investicijų veiksmingumu. Siekiant, kad oro uosto valdymo organas galėtų deramai įvertinti būsimų investicijų poreikius, turėtų būti reikalaujama, kad oro uosto naudotojai oro uosto valdymo organą laiku informuotų apie savo numatomą veiklą, vystymo projektus ir konkrečius poreikius bei pasiūlymus.
- (13) Oro uostų valdymo organai turėtų informuoti oro uosto naudotojus apie stambius infrastruktūros projektus, nes jie daro didelį poveikį sistemai arba oro uostų mokesčių dydžiui. Tokia informacija turėtų būti teikiama, kad būtų galima stebėti išlaidas infrastruktūrai ir siekiant atitinkamame oro uoste suteikti tinkamus ir ekonomiškus įrenginius.
- (14) Oro uostų valdymo organams turėtų būti suteikta galimybė taikyti oro uostų mokesčius, atitinkančius suteikiamą infrastruktūrą ir (arba) teikiamų paslaugų lygį, nes oro vežėjai turi teisę iš oro uosto valdymo organo teisėtai reikalauti kainą atitinkančios kokybės paslaugų. Tačiau galimybė naudotis skirtingo lygio infrastruktūra ar paslaugomis turėtų būti suteikta visiems to pageidaujantiems oro vežėjams jų nediskriminuojant. Jei paklausa viršija pasiūlą, tokia galimybė turėtų būti suteikta remiantis oro uosto valdymo organo nustatytais objektyviais ir nediskriminuojančiais kriterijais. Bet koks oro uostų mokesčių diferencijavimas turėtų būti skaidrus, objektyvus ir grindžiamas aiškiais kriterijais.
- (15) Oro uosto naudotojai ir oro uosto valdymo organas galėtų sudaryti susitarimą dėl paslaugų lygio, susijusį su už oro uostų mokesčius teikiamų paslaugų kokybe. Derybos dėl už oro uostų mokesčius teikiamų paslaugų kokybės galėtų vykti nuolatinį konsultacijų metu.
- (16) Ši direktyva turėtų nepažeisti Sutarties, visų pirma jos 81–89 straipsnių.

- (17) Kadangi šios direktyvos tikslo, t.y. oro uostų mokesčių rinkimo Bendrijos oro uostuose bendrų principų nustatymo, valstybės narės negali deramai pasiekti, nes nacionaliniu lygiu vienodų oro uostų mokesčių sistemų neįmanoma nustatyti visoje Bendrijoje ir kadangi dėl jo masto ir poveikio to tikslo būtų geriau siekti Bendrijos lygiu, laikydamosi Sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Bendrija gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina šiam tikslui pasiekti,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Dalykas

1. Šia direktyva nustatomi oro uostų mokesčių rinkimo Bendrijos oro uostuose bendri principai.
2. Ši direktyva taikoma bet kuriam oro uostui, esančiame teritorijoje, kuriai taikoma Sutartis, ir kuris gali būti naudojamas komerciniams skrydžiams vykdyti, o per metus skraidinama daugiau kaip 5 mln. keleivių, ir kiekvienos valstybės narės oro uostui su didžiausiu keleivių judėjimu.
3. Valstybės narės paskelbia jų teritorijoje esančių oro uostų, kuriems taikoma ši direktyva, sąrašą. Šis sąrašas grindžiamas Komisijos (EUROSTATO) duomenimis ir kasmet atnaujinamas.
4. Ši direktyva netaikoma mokesčiams, kurie renkami už maršruto ir terminalo oro navigacijos paslaugas, vadovaujantis Reglamentu (EB) Nr. 1794/2006 arba mokesčiams, kurie renkami už antžemines paslaugas, nurodytas Direktyvos 96/67/EB priede, arba mokesčiams, kurie imami už pagalbos neįgaliems keleiviams ir ribotos judėsenos keleiviams, nurodytiems Reglamente (EB) Nr. 1107/2006.
5. Šia direktyva nepažeidžiama valstybės narės teisė taikyti papildomas reguliavimo priemones, kurios yra suderinamos su šia direktyva ar kitomis susijusiomis Bendrijos teisės nuostatomis, visiems oro uostų valdymo organams, esantiems jos teritorijoje. Tai gali apimti ekonominės priežiūros priemones, pavyzdžiui, mokesčių sistemų ir (arba) mokesčių dydžio patvirtinimą, įskaitant skatinamosiomis priemonėmis grindžiamus apmokestinimo metodus ar viršutinių kainų ribų reguliavimą.

2 straipsnis

Apibrėžimai

Šioje direktyvoje:

- 1) „oro uostas“ — specialiai orlaiviams leisti, kilti ir manevruoti pritaikytas bet kuris žemės plotas, įskaitant pagalbinę įrangą, kuri gali būti naudojama atliekant pirmiau minėtus veiksmus, kad būtų tenkinami orlaivių eismo ir paslaugų poreikiai, įskaitant pagalbinę įrangą, reikalingą komercinėms oro susisiekimo paslaugoms teikti;

- 2) „oro uosto valdymo organas“ — organas, kurio tikslas, kartu vykdant kitokią veiklą arba pagal aplinkybes tokios veiklos nevykdant, pagal nacionalinius įstatymus ar kitus teisės aktus arba sutartis valdyti ir tvarkyti oro uosto ar oro uostų tinklo infrastruktūrą bei koordinuoti ir kontroliuoti įvairių atitinkamuose oro uostuose ar oro uostų tinkle dirbančių operatorių veiklą;
- 3) „oro uosto naudotojas“ — bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, atsakingas už keleivių, pašto ir (arba) krovinių skraidinimą iš atitinkamo oro uosto arba į jį;
- 4) „oro uosto mokestis“ — rinkliava, kuri renkama oro uosto valdymo organo naudai ir kurią moka oro uosto naudotojai už įrenginių naudojimą ir paslaugas, kurias suteikia tik oro uosto valdymo organas ir kurios yra susijusios su orlaivių nusileidimu, kilimu, apšvietimu ir stovėjimu, taip pat keleivių aptarnavimu ir krovinių tvarkymu;
- 5) „oro uostų tinklas“ — grupė oro uostų, kuriuos kaip tokius tinkamai paskiria valstybės narės ir juos valdo tas pats oro uosto valdymo organas.

3 straipsnis

Diskriminacijos uždraudimas

Valstybės narės užtikrina, kad oro uostų mokesčiais nebūtų diskriminuojami oro uosto naudotojai, laikantis Bendrijos teisės. Tai netrukdo keisti oro uostų mokesčių dėl priežasčių, susijusių su viešaisiais ir bendrais interesais, įskaitant aplinkosaugos klausimus. Toks pakeitimas atliekamas taikant tinkamus, objektyvius ir skaidrius kriterijus.

4 straipsnis

Oro uostų tinklas

1. Valstybės narės gali leisti oro uostų tinklui priklausančiam oro uosto valdymo organui įvesti bendrą ir skaidrią oro uosto apmokestinimo sistemą oro uostų tinkle.
2. Valstybės narės gali leisti oro uosto valdymo organui taikyti tokį patį oro uostų mokesčių lygį visiems atitinkamiems tą patį miestą arba konurbaciją aptarnaujantiems oro uostams, jei kiekvienas oro uostas visiškai atitinka 6 straipsnyje nustatytus skaidrumo reikalavimus.

5 straipsnis

Konsultacijos ir teisės gynimo priemonės

1. Valstybės narės užtikrina, kad būtų nustatyta privaloma reguliarių oro uosto valdymo organo ir oro uosto naudotojų arba oro uosto naudotojų atstovų ar asociacijų konsultacijų procedūra, taikoma oro uosto rinkliavų sistemos veikimui, oro uosto rinkliavų dydžiui ir atitinkamai teikiamos paslaugos kokybei. Tokios konsultacijos rengiamos ne rečiau kaip kartą per metus, nebent paskutinės konsultacijos metu būtų susitarta kitaip. Tais atvejais, kai sudarytas daugiamečių oro uosto valdymo organo ir oro uosto naudotojų ar oro uosto naudotojų

atstovų susitarimas, konsultacijos rengiamos laikantis to susitarimo nuostatų. Valstybės narės pasilieka teisę prašyti dažniau rengti konsultacijas.

2. Valstybės narės užtikrina, kad esant galimybei sistema ar oro uostų mokesčių dydis būtų keičiamas oro uosto valdymo organo ir oro uosto naudotojų susitarimu. Šiuo tikslu oro uosto valdymo organas pasiūlymą keisti sistemą ar oro uosto mokesčių dydį bei siūlomų pakeitimų pagrindimą pateikia oro uosto naudotojams ne vėliau kaip likus keturiems mėnesiams iki jų įsigaliojimo, išskyrus atvejus, kai esama išskirtinių aplinkybių, kurias reikia oro uostų naudotojams pagrįsti; tokiu atveju šis laikotarpis negali būti trumpesnis kaip du mėnesiai. Prieš priimdama sprendimą, oro uosto valdymo organas surengia konsultacijas dėl siūlomų pakeitimų su oro uosto naudotojais ir atsižvelgia į jų nuomonę. Oro uosto valdymo organas paskelbia sprendimą ar rekomendaciją likus pakankamai laiko iki jo įsigaliojimo. Jei oro uosto valdymo organas ir oro uosto naudotojai nesusitaria dėl siūlomų pakeitimų, oro uosto valdymo organas pagrindžia, kodėl priėmė tokį oro uosto naudotojų nuomonės neatitinkantį sprendimą.

3. Valstybės narės užtikrina, kad nesusitarus dėl oro uosto valdymo organo priimto sprendimo dėl oro uostų mokesčių, kiekviena šalis galėtų kreiptis į 10 straipsnyje nurodytą nepriklausomą priežiūros instituciją, kuri išnagrinėtų, ar sistemos arba oro uosto mokesčių dydžio pakeitimas yra pagrįstas.

4. Oro uosto valdymo organo sprendimu nustatytas oro uostų mokesčių dydžio pakeitimas, jei jis perduotas nagrinėti nepriklausomai priežiūros institucijai, įsigalioja tik tada, kai šį klausimą išnagrinėja minėta institucija. Nepriklausoma priežiūros institucija gali priimti laikiną sprendimą dėl oro uostų mokesčių pakeitimo įsigaliojimo.

5. Valstybė narė gali nuspręsti netaikyti 3 ir 4 straipsnių sistemos ar oro uostų mokesčių dydžio pakeitimams tuose oro uostuose, kuriems ji yra nustačiusi procedūrą, pagal kurią vykdoma ekonominė priežiūra. Šios ekonominės priežiūros priemonės gali būti tokios, kokios nurodytos 1 straipsnio 5 dalyje. Jeigu šios priemonės apima sistemos arba oro uostų mokesčių dydžio patvirtinimą, šias priemones turi patvirtinti ta pati institucija, kuri buvo paskirta arba įsteigta kaip nepriklausoma priežiūros institucija šios direktyvos tikslais.

6 straipsnis

Skaidrumas

1. Valstybės narės užtikrina, kad, kiekvieną kartą rengiantis 5 straipsnio 1 dalyje nurodytoms konsultacijoms, oro uosto valdymo organas kiekvienam oro uosto naudotojui arba oro uosto naudotojų atstovams ar asociacijoms pateiktų informaciją apie elementus, kurie sudaro sistemos arba visų mokesčių, kuriuos kiekviename oro uoste ima oro uosto valdymo organas, dydžio nustatymo pagrindą. Pateikiama bent ši informacija:

- a) už renkamus oro uostų mokesčius įvairių teikiamų paslaugų ir suteikiamos infrastruktūros sąrašas;

- b) oro uostų mokesčių nustatymo metodika;
- c) bendra su oro uostų mokesčiais susijusių įrenginių ir paslaugų kainų struktūra;
- d) pajamos, gautos iš įvairių mokesčių, ir bendra išlaidų paslaugoms, už kurias jie imami, suma;
- e) mokesčių, eismo augimo ir siūlomų investicijų padėties oro uoste prognozės;
- f) faktinis oro uosto infrastruktūros ir įrangos naudojimas per tam tikrą laikotarpį.

2. Valstybės narės užtikrina, kad oro uosto naudotojai prieš kiekvieną konsultaciją, numatytą 5 straipsnio 1 dalyje, oro uosto valdymo organui teiktų informaciją apie:

- a) eismo prognozės;
- b) savo orlaivių parko sudėtį ir numatomą naudojimą;
- c) plėtros projektus atitinkamame oro uoste;
- d) savo reikalavimus atitinkamame oro uoste.

3. Laikantis nacionalinės teisės aktų, remiantis šiuo straipsniu pateikta informacija yra laikoma konfidencialia arba ekonomine prasme jautria informacija ir yra atitinkamai tvarkoma. Tuo atveju, kai oro uostų valdymų organai kotiruojami vertybinių popierių biržoje, ypač turi būti atsižvelgiama į vertybinių popierių biržos taisykles.

7 straipsnis

Nauja infrastruktūra

Valstybės narės užtikrina, kad prieš galutinai patvirtinama naujos infrastruktūros projektus, oro uosto valdymo organas konsultuotųsi su oro uosto naudotojais.

8 straipsnis

Kokybės reikalavimai

1. Siekiant užtikrinti sklandų ir veiksmingą oro uosto veikimą, valstybės narės imasi priemonių, būtinų tam, kad oro uosto valdymo organas ir oro uoste veikiantiems oro uosto naudotojų atstovai ar asociacijos galėtų pradėti derybas siekdami sudaryti susitarimą dėl paslaugų lygio, susijusį su oro uoste teikiamų paslaugų kokybe. Šios derybos dėl paslaugų kokybės gali vykti 5 straipsnio 1 dalyje nurodytų konsultacijų metu.

2. Bet kuriame tokia susitarime dėl paslaugų lygio nustatomas paslaugų, kurias turi teikti oro uosto valdymo organas, lygis, atsižvelgiant į faktinę sistemą arba faktinį oro uostų mokesčių dydį ir paslaugų, į kurias oro uosto naudotojai turi teisę už tuos oro uostų mokesčius, lygį.

9 straipsnis

Individualios paslaugos

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių, kad oro uosto valdymo organas, siekdamas teikti tikslines paslaugas ar leisti

naudotis konkrečiais terminalais ar terminalo dalimis, galėtų keisti konkrečių oro uosto paslaugų, terminalų ar terminalo dalių kokybę bei apimtį. Sistemą arba oro uostų mokesčių dydį galima diferencijuoti pagal tokių paslaugų kokybę ir apimtį bei pagal su jomis susijusias išlaidas ar kitu bet kuriuo objektyviu pagrindu. Oro uostų valdymo organai gali nevaržomai nustatyti bet kuriuos tokius diferencijuotus oro uostų mokesčius.

2. Valstybės narės imasi priemonių, būtinų tam, kad oro uosto naudotojas, kuris pageidauja naudotis individualiomis paslaugomis arba paskirtuoju terminalu arba jo dalimi, turėtų galimybę naudotis tokiomis paslaugomis ir terminalu ar jo dalimi.

Tuo atveju, jei galimybės gauti individualias paslaugas ir (arba) paskirtąjį terminalą ar jo dalį pageidauja daugiau oro uosto naudotojų nei įmanoma atsižvelgiant į pajėgumus, tokia galimybė suteikiama remiantis tinkamais, objektyviais, skaidriais ir nediskriminuojančiais kriterijais. Šiuos kriterijus gali nustatyti oro uosto valdymo organas; ir valstybės narės gali reikalauti, kad šiuos kriterijus patvirtintų nepriklausoma priežiūros institucija.

10 straipsnis

Nepriklausoma priežiūros institucija

1. Valstybės narės paskiria arba įsteigia nepriklausomą instituciją kaip nacionalinę nepriklausomą priežiūros instituciją siekdamas, kad ji užtikrintų tinkamą šiai direktyvai įgyvendinti vykdomų priemonių taikymą ir atliktų bent jau 5 straipsnyje jai pavestas užduotis. Ši institucija gali būti tas pats subjektas, kuriam valstybė narė patikėjo papildomų reguliavimo priemonių, nurodytų 1 straipsnio 5 dalyje, taikymą, įskaitant apmokestinimo sistemas ir (arba) oro uostų mokesčių dydžio patvirtinimą, su sąlyga, kad bus įvykdyti šio straipsnio 2 dalies reikalavimai.

2. Valstybės narės garantuoja nepriklausomos priežiūros institucijos nepriklausomumą, užtikrinamos, kad teisiškai ji bus atskirta nuo oro uosto valdymo organo bei oro vežėjo ir nepriklausomai nuo jų vykdytų savo funkcijas. Valstybės narės, kurios išlaiko oro uostų, oro uostų valdymo organų ar oro vežėjų nuosavybę arba oro uostų valdymo organų ar oro vežėjų kontrolę, užtikrina, kad su tokia nuosavybe ir kontrole susijusios funkcijos nebūtų perduotos nepriklausomai priežiūros institucijai. Valstybės narės užtikrina, kad nepriklausoma priežiūros institucija savo įgaliojimus vykdytų nešališkai ir skaidriai.

3. Valstybės narės praneša Komisijai nepriklausomos priežiūros institucijos pavadinimą ir adresą, jai pavestas užduotis ir atsakomybę, bei priemones, kurių imtasi šio straipsnio 2 daliai įgyvendinti.

4. Valstybės narės gali nustatyti nepriklausomos priežiūros institucijos finansavimo mechanizmą, pagal kurį gali būti imamas mokeskis iš oro uosto naudotojų ir oro uostų valdymo organų.

5. Nepažeisdamos 5 straipsnio 5 dalies, valstybės narės užtikrina, kad nepriklausomos priežiūros institucijos atžvilgiu 5 straipsnio 3 dalyje nurodytų nesutarimų atveju būtų imtasi būtinų priemonių, susijusių su sistema ar oro uostų mokesčiais, įskaitant su paslaugų kokybe susijusias priemones:

- a) nustatyti oro uosto valdymo organo ir oro uosto naudotojų nesutarimų sprendimo procedūrą;
- b) nustatyti sąlygas, kurioms esant nesutarimą galima perduoti nagrinėti nepriklausomai priežiūros institucijai. Ši institucija visų pirma atmets netinkamai pagrįstus ar netinkamai dokumentais patvirtintus skundus;
- c) nustatyti kriterijus, pagal kuriuos nesutarimai bus vertinami juos sprendžiant.

Šios procedūros sąlygos ir kriterijai turi būti nediskriminuojantys, skaidrūs ir objektyvūs.

6. Atlikdama tyrimą, ar sistemos ar oro uostų mokesčių dydžio pakeitimas yra pagrįstas, kaip nurodyta 5 straipsnyje, nepriklausoma priežiūros institucija, siekdama priimti sprendimą, turi turėti galimybę susipažinti su reikalinga atitinkamų šalių informacija ir privalo konsultuotis su atitinkamomis šalimis. Ji priima sprendimą kuo greičiau, bet kuriuo atveju per šešis mėnesius nuo skundo gavimo dienos. Nepriklausomos priežiūros institucijos sprendimai yra privalomi, nedarant įtakos parlamentinei ar teisminei peržiūrai, jeigu ji taikoma valstybėse narėse.

7. Nepriklausoma priežiūros institucija paskelbia metinę veiklos ataskaitą.

11 straipsnis

Pranešimas ir tikslinimas

1. Komisija iki ... (*) pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą apie šios direktyvos taikymą, kurioje įvertinama siekiant jos tikslų padaryta pažanga, ir prirėikus bet kuriuos deramus pasiūlymus.

2. Valstybės narės ir Komisija bendradarbiauja taikydamos šią direktyvą, visų pirma rinkdamos informaciją 1 dalyje nurodytai ataskaitai.

12 straipsnis

Perkėlimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini šiai direktyvai įgyvendinti iki ... (**). Jos nedelsdamos apie juos praneša Komisijai.

Valstybės narės, patvirtindamos šias priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

13 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja kitą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

14 straipsnis

Adresatas

Ši direktyva yra skirta valstybėms narėms.

Priimta ...

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

...

Tarybos vardu

Pirmininkas

...

(*) Keturi metai nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos.

(**) 36 mėnesiai nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos.

TARYBOS MOTYVŲ PAREIŠKIMAS

I. ĮVADAS

1. 2007 m. sausio 29 d. Komisija perdavė pirmiau nurodytą pasiūlymą Tarybai. Šis pasiūlymas grindžiamas EB sutarties 80 straipsnio 2 dalimi.
2. 2007 m. lapkričio 29–30 d. Transporto, telekomunikacijų ir energetikos taryba pasiekė bendrą požiūrį dėl šio pasiūlymo.
3. 2008 m. sausio 15 d. Europos Parlamentas (pranešėjas Ulrich Stockmann (PSE — DE)) balsavo dėl pasiūlymo pirmuoju svarstymu. EP nuomonę sudaro 45 pakeitimai.
4. 2008 m. balandžio 7 d. Transporto, telekomunikacijų ir energetikos taryba pasiekė politinį susitarimą dėl pasiūlymo, pritardama keletui iš 45 EP pirmuoju svarstymu priimtų pakeitimų (dok. 8017/08). Numatyta, kad šiuo pagrindu parengtą bendrąją poziciją Taryba priims 2008 m. birželio 23 d.

II. TIKSLAS

Siūlomos direktyvos tikslas — nustatyti bendrus principus, taikomus apmokestinimui oro uostų mokesčiais Bendrijos oro uostuose. Ja siekiama iš patikslinti oro uosto veiklos vykdytojų ir oro uosto naudotojų santykius numatant skaidrumo, konsultavimosi su naudotojais reikalavimus ir reikalavimą taikyti nediskriminavimo principą apskaičiuojant iš naudotojų imamus mokesčius. Be to, ja siekiama sukurti tvirtas nepriklausomas institucijas valstybėse narėse, kurios atliktų arbitro funkcijas ir siektų kuo skubiau išspręsti ginčus.

III. BENDROSIOS POZICIJOS ANALIZĖ

1. Bendros pastabos

2008 m. sausio 15 d. plenarinio posėdžio metu Europos Parlamentas (EP) priėmė 45 Komisijos pasiūlymo pakeitimus. Tarybos bendrojoje pozicijoje į Komisijos pasiūlymo pakeitimus atsižvelgta (žr. toliau 2 dalies a punktą) įtraukiant daugelį pakeitimų

- pažodžiui (8, 10, 11, 45 EP pakeitimai) arba
- š esmės, pavartojant panašią formuluotę (1, 2, 3, 15, 23, 28, 29 EP pakeitimai).

Tačiau į daugelį pakeitimų bendrojoje pozicijoje neatsižvelgta, nes Taryba manė, jog:

1. jie yra nereikalingi, kadangi jie jau įtraukti į kitus dokumentus, kurie buvo priimti po to, kai EP priėmė nuomonę; arba
2. į juos atsižvelgta kitose teksto dalyse, kadangi pirminis Komisijos pasiūlymas bendrojoje pozicijoje buvo performuluotas.

2. Konkretūs klausimai

a) Pagrindiniai Komisijos pasiūlymo pakeitimai

Komisijos pasiūlymo pagrindu Taryba įtraukė keletą pakeitimų, kuriuos galima apibendrinti taip:

- *Siūlomos direktyvos taikymo sritis* (1 straipsnis)

Pirminis Komisijos pasiūlymas buvo įtraukti visus oro uostus, kurie per metus aptarnauja daugiau nei 1 milijoną keleivių. Taryba susitarė šią ribą padidinti iki 5 milijonų ir taip pat įtraukti kiekvienos valstybės narės didžiausią oro uostą. Be to, tokia taikymo sritis atitinka EP nuomonę.

- *Mokesčių keitimas aplinkosaugos ir kitais tikslais, susijusiais su viešaisiais interesais* (3 straipsnis)

Taryba susitarė įtraukti šią galimybę į straipsnį dėl diskriminavimo uždraudimo. Šis papildymas atspindi valstybių narių pageidavimą turėti galimybę skatinti ekologiškesnių orlaivių naudojimą keičiant oro uostų mokesčius, taip pat kitais tikslais.

— *Susiejimas su išlaidomis* (8 konstatuojamoji dalis)

Ši konstatuojamoji dalis atspindi subalansuotą kompromisą atsižvelgiant į valstybių narių pageidavimą, kad oro uostų mokesčiai būtų griežtai susiję su oro uosto paslaugų teikimo išlaidų lygiu (laikantis ICAO politikos rekomendacijų dėl oro uostų mokesčių) ir deramo lankstumo užtikrinimą kitoms valstybėms narėms, įskaitant valstybes nares, kurios mano, kad tai galėtų turėti poveikio oro uostų tinklų veikimui, kadangi kai kurioms valstybėms narėms reikia lankstumo, kad galėtų panaudoti komercines pajamas oro uosto tinkle.

— *Oro uostų tinklas ir oro uosto sistema* (2 straipsnio 5 punktą ir 4 straipsnis)

Taryba susitarė, kad į direktyvos projekto tekstą reikia įtraukti oro uostų tinklų sąvokos apibrėžtį. Be to, ji manė, kad tikslinga įtraukti tekstą, užtikrinantį, jog tą patį miestą arba konurbaciją aptarnaujantys oro uostai galėtų taikyti bendrą apmokestinimo sistemą.

— *Ekonominės priežiūros priemonės* (5 straipsnio 5 dalis)

Taryba manė, kad tikslinga įtraukti nuostatą dėl ekonominės priežiūros priemonių, pagal kurią valstybės narės, naudojančios ekonominės priežiūros sistemas, neprivalėtų taikyti direktyvoje nustatytų ginčų nagrinėjimo procedūrų. Tai grindžiama sąlyga, kad ekonomine priežiūra užtikrinamas apsaugos lygis, lygiavertis nustatytajam direktyvoje.

— *Direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę terminas* (12 straipsnis)

Taryba pratęsė laikotarpį, kurio reikia šios direktyvos nuostatomis perkelti į nacionalinę teisę, iki 36 mėnesių, kad valstybės narės turėtų pakankamai laiko imtis reikalingų priemonių jos įgyvendinimui.

b) **Europos Parlamento padaryti pakeitimai**

Be to, Taryba apsvarstė keletą pakeitimų, nors ir neįtraukė jų į parengtą bendrąją poziciją. Šiuos klausimus galima būtų apibendrinti taip:

— *Saugumo mokesčiai*

Atitinkamai 4, 13, 37–41 pakeitimai

Į šią bendrąją poziciją neįtraukti pakeitimai dėl saugumo finansavimo laikantis nuomonės, kad EP susirūpinimą keliantys klausimai šioje srityje jau buvo išspręsti įsigaliojus naujam reglamentui dėl civilinės aviacijos saugumo (Reglamentas 300/2008). Šie susirūpinimą keliantys klausimai taip pat bus aptariami būsimoje Komisijos politikos iniciatyvoje.

— *Išankstinis finansavimas*

Atitinkamai 31, 32 pakeitimai

Bendrojoje pozicijoje pripažįstama naujų infrastruktūros projektų svarba ir užtikrinama jų finansavimo galimybė, tuo pačiu apsaugant oro uostų naudotojų interesus. Šis išankstinio finansavimo principas jau paminėtas ICAO tekstuose, tačiau Taryba mano, kad atsižvelgiant į skirtingus valstybėse narėse taikomus metodus ir poreikį išlaikyti lankstumą yra tikslingiau to neįtraukti į šią bendrąją poziciją. Komisija nepritarė šioms pakeitimams.

— *Bendro pajamų ir išlaidų skaičiavimo ar atskiro pajamų ir išlaidų skaičiavimo sistema*

Atitinkamai 6, 22 pakeitimai

Taryba laikėsi nuomonės, kad reikia numatyti bendros sistemos, reguliuojančios esmines oro uostų mokesčių ypatybes ir jų nustatymo metodus, sukūrimą, tačiau taip pat manė, kad valstybės narės turėtų turėti galimybę leisti naudoti bendro pajamų ir išlaidų skaičiavimo ar atskiro pajamų ir išlaidų skaičiavimo, arba mišrią sistemą ir neprivalėtų priimti teisės aktų, pagal kuriuos viena iš šių sistemų būtų privaloma, arba oro uostams būtų suteikta teisė pasirinkti pajamų ir išlaidų skaičiavimo sistemą. Dėl šių priežasčių į bendrąją poziciją neįtraukta aiški nuostata šiuo klausimu.

— *Taikymas visiems tinklui priklausantiems oro uostams*

Atitinkamai 9, 14 pakeitimai

Į bendrąją poziciją neįtraukti šie pakeitimai dėl nuoseklumo su bendru požiūriu į tinklus, būtent dėl valstybių narių tinklų nediskriminavimo, bereikalingos biurokratijos mažuose uostuose panaikinimo ir praktinio poreikio trūkumo, kadangi Taryba mano, kad kryžminio subsidijavimo rizika yra nepagrįsta.

— *Kiti pakeitimai*

Keletas pakeitimų į bendrąją poziciją neįtraukti dėl šių trijų priežasčių:

- Taryba manė, kad jie neatitinka direktyvos projekto idėjos ir požiūrio, kurio laikomasi šiame projekte;
- Taryba manė, kad jų formuluotės nėra pakankamai aiškios ir galėtų sukelti teisinį netikrumą, kadangi galėtų būti aiškinamos įvairiai;
- Taryba manė, kad valstybėms narėms būtų neįmanoma jas įgyvendinti, ypač pakeitimus dėl terminų, kuriuos valstybės narės laikė pernelyg trumpais arba pernelyg ilgais, nustatymo.

Tokie pakeitimai yra šie:

- konkurencijos ir valstybės pagalbos principai (7, 16, 24, 25, 26 pakeitimų dalis)
- nediskriminavimas (34, 35, 36 pakeitimai)
- nepriklausomos priežiūros institucijos įsikišimo ir įgaliojimų perdavimo sąlygos (19, 21, 42, 43 pakeitimai)
- paslaugų lygis ir paslaugų kokybė (5, 27, 33 pakeitimai)
- nuoroda į mokesčių lygį lemiančius veiksnius (12 pakeitimas)
- konsultacijos (17 pakeitimas)
- apmokestinimo sistemos pakeitimų pateikimo terminai (18 pakeitimas)
- skundų priimtinumai (20 pakeitimas)
- skaidrumas (30 pakeitimas)
- nepriklausomos priežiūros institucijos sprendimo priėmimo terminas (44 pakeitimas).

IV. IŠVADA

Taryba laikosi nuomonės, kad bendroji pozicija yra subalansuota ir joje atsižvelgiama į Komisijos pasiūlyme išdėstytus tikslus ir siekius. Joje taip pat atsižvelgiama į pirmojo svarstymo Europos Parlamente rezultatus.

Taryba atkreipia dėmesį į jau įvykusias Tarybos ir Europos Parlamento neoficialias derybas ir tikisi, kad parengti kompromisiniai tekstai sudarys sąlygas artimoje ateityje greitai priimti direktyvą.

BENDROJI POZICIJA (EB) Nr. 23/2008**Tarybos priimta 2008 m. rugsėjo 15 d.****siekiant priimti ... Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/.../EB, iš dalies keičiančią Direktyvą 2003/88/EB, dėl tam tikrų darbo laiko organizavimo aspektų**

(2008/C 254 E/03)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 137 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ⁽²⁾,laikydami sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽³⁾,

kadangi:

- (1) Sutarties 137 straipsnyje numatyta, kad Bendrija turi remti ir papildyti valstybių narių veiksmus darbo aplinkos gerinimo srityje, siekiant užtikrinti darbuotojų sveikatos apsaugą ir saugą. Direktyvomis, priimtomis remiantis pirmiau nurodytu straipsniu, turi būti vengiama taikyti administracinius, finansinius ar teisinius suvaržymus, kurie kliudytų mažųjų ir vidutinių įmonių steigimui ir plėtojimui.
- (2) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/88/EB ⁽⁴⁾ nustatyti minimalūs reikalavimai darbo laiko organizavimui, *inter alia*, reikalavimai dėl dienos ir savaitės poilsio laiko, pertraukų, ilgiausio savaitinio darbo laiko, kasmetinių atostogų, tam tikrų naktinio bei pamaininio darbo aspektų ir darbo modelių.
- (3) Direktyvos 2003/88/EB 19 straipsnio trečioje dalyje ir 22 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje įtvirtinta sąlyga, pagal kurią numatoma atlikti peržiūrą iki 2003 m. lapkričio 23 d.
- (4) Praėjus daugiau kaip dešimčiai metų nuo Tarybos direktyvos 93/104/EB ⁽⁵⁾ — pradinės darbo laiko organizavimą reglamentuojančios direktyvos — priėmimo, yra būtina atsižvelgti į naujus pokyčius bei naujus darbdavių ir darbuotojų poreikius bei numatyti būdus, kaip įgyvendinti ekonomikos augimo ir užimtumo tikslus, kuriuos pagal Lisabonos strategiją 2005 m. kovo 22–23 d. nustatė Europos Vadovų Taryba.

(5) Be to, siekiant įgyvendinti tikslus, kuriuos Europos Sąjunga užsibrėžė Lisabonos strategijoje, visų pirma didinti moterų užimtumo lygį, itin svarbu suderinti darbą ir šeimos gyvenimą. Siekiama ne tik sukurti palankesnę darbo aplinką, bet ir geriau patenkinti darbuotojų, visų pirma tų, kurie turi šeiminių įsipareigojimų, poreikius. Keletu šia direktyva daromų pakeitimų siekiama suteikti galimybę geriau suderinti darbą ir šeimos gyvenimą.

(6) Todėl valstybės narės turėtų skatinti socialinius partnerius atitinkamu lygiu sudaryti susitarimus, kurie leistų geriau suderinti darbą ir šeimos gyvenimą.

(7) Reikia gerinti darbuotojų saugą ir sveikatos apsaugą, lanksčiau organizuoti darbo laiką, visų pirma budėjimo laiką ir konkrečiau, neaktyvų budėjimo laiko periodą, bei surasti būdų, kaip išlaikyti pusiausvyrą derinant darbą ir šeimos gyvenimą bei lanksčiau organizuojant darbo laiką.

(8) Darbuotojams turėtų būti suteikiami kompensuojamojo poilsio laikotarpiai tais atvejais, kai poilsio laikotarpiai nėra skiriami. Tinkamo laikotarpio, per kurį darbuotojams turi būti suteiktas lygiavertis kompensuojamasis poilsis, trukmę turėtų nustatyti valstybės narės, atsižvelgdamos į poreikį užtikrinti atitinkamą darbuotojų saugą bei sveikatos apsaugą ir į proporcingumo principą.

(9) Taip pat turi būti peržiūrėtos nuostatos dėl pamatinio laikotarpio dėl maksimalaus savaitės darbo laiko, siekiant pritaikyti jas prie darbdavių ir darbuotojų poreikių atsižvelgiant į apsaugos priemones, kuriomis užtikrinama darbuotojų sveikatos apsauga ir sauga.

(10) Kai darbo sutarties trukmė yra mažesnė nei vieneri metai, pamatinis laikotarpis neturėtų būti ilgesnis už darbo sutarties trukmę.

(11) Patirtis, įgyta taikant Direktyvos 2003/88/EB 22 straipsnio 1 dalį, rodo, kad visiškai individualus sprendimas netaikyti jos 6 straipsnio gali sudaryti problemų užtikrinant darbuotojų saugą ir sveikatos apsaugą bei laisvą darbuotojo pasirinkimą.

⁽¹⁾ OL C 267, 2005 10 27, p. 16.

⁽²⁾ OL C 231, 2005 9 20, p. 69.

⁽³⁾ 2005 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento nuomonė (OL C 92 E, 2006 4 20, p. 292), 2008 m. rugsėjo 15 d. Tarybos bendroji pozicija ir ... Tarybos sprendimas (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

⁽⁴⁾ OL L 299, 2003 11 18, p. 9.

⁽⁵⁾ OL L 307, 1993 12 13, p. 1. Direktyva panaikinta Direktyva 2003/88/EB.

(12) 22 straipsnio 1 dalyje numatyta galimybė yra nukrypimas nuo maksimalios 48 valandų darbo savaitės, apskaičiuojamos kaip vidurkis per pamatinį laikotarpį, principo. Jis taikomas atsižvelgiant į veiksmingą darbuotojų sveikatos apsaugą ir saugą, taip pat gavus aiškų, laisvai ir turint visą informaciją duotą atitinkamo darbuotojo sutikimą. Šia nukrypti leidžiančia nuostata turi būti naudojamosi taikant atitinkamas apsaugos priemones, skirtas užtikrinti, kad būtų laikomasi šių sąlygų, taip pat vykdant atidžią stebėseną.

(13) Prieš taikant 22 straipsnio 1 dalyje numatytą galimybę turėtų būti apsvaistyta, ar ilgiausio pamatinio laikotarpio nuostatos arba kitos Direktyvos 2003/88/EB nuostatos dėl lankstumo užtikrina reikiamą lankstumo lygį.

(14) Siekiant išvengti pavojaus darbuotojų sveikatai ir saugai, negalima vienu metu valstybėje narėje taikyti šios direktyvos 19 straipsnio pirmos dalies b punkte numatytą lankstų pamatinį laikotarpį ir 22 straipsnio 1 dalyje numatytą galimybę.

(15) Laikydamosi Sutarties 138 straipsnio 2 dalies, Komisija konsultavosi su administracija ir darbuotojais Bendrijos lygiu dėl galimos Bendrijos veiksmų krypties šioje srityje.

(16) Pasibaigus konsultacijoms Komisija nusprendė, kad patartina imtis veiksmų Bendrijos mastu, ir pagal Sutarties 138 straipsnio 3 dalį toliau konsultavosi su administracija ir darbuotojais dėl numatomo pasiūlymo turinio.

(17) Pasibaigus šiam antrajam konsultacijų etapui, administracija ir darbuotojai Komisijai nepranešė apie savo pageidavimą inicijuoti Sutarties 139 straipsnyje numatytą procesą, po kurio būtų galima sudaryti susitarimą.

(18) Kadangi šios direktyvos tikslas, t. y. modernizuoti Bendrijos teisės aktus dėl darbo laiko organizavimo, valstybės narės negali deramai pasiekti ir kadangi to tikslo būtų geriau siekti Bendrijos lygiu, laikydamosi Sutarties 5 straipsnyje įtvirtinto subsidiarumo principo Bendrija gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti.

(19) Šioje direktyvoje laikomasi pagrindinių teisių ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje⁽¹⁾ pripažintų principų. Šia direktyva visų pirma siekiama užtikrinti, kad būtų visapusiškai laikomasi teisės į tinkamas ir teisingas darbo sąlygas, nurodytas Chartijos 31 straipsnyje, ypač jo 2 dalyje, kurioje nustatyta, kad „kiekvienas darbuotojas turi teisę į tai, kad būtų apribotas maksimalus darbo laikas, teisę į dienos ir savaitės poilsį, taip pat kasmetines mokamas atostogas“.

(20) Įgyvendinant šią direktyvą turėtų būti išlaikytas bendras apsaugos lygis, suteiktas darbuotojams sveikatos ir saugos darbe srityje,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyva 2003/88/EB iš dalies keičiama taip:

1) 2 straipsnyje įterpiami šie punktai:

„1a. „budėjimo laikas“ — laikas, kai darbuotojas privalo būti darbo vietoje, kad darbdaviui paprašius galėtų vykdyti savo veiklą arba pareigas;

1b. „darbo vieta“ — vieta arba vietos, kur darbuotojas paprastai vykdo savo veiklą ar pareigas ir kuri arba kurios yra nustatyta (-os) darbuotojui taikomomis darbo santykių nuostatomis arba darbo sutarties sąlygomis;

1c. „neaktyvus budėjimo laiko periodas“ — laikas, kai darbuotojas budi pagal 1a punktą, bet darbdavys jo neprašo faktiškai vykdyti savo veiklos arba pareigų;“.

2) Įterpiamas šis straipsniai:

„2a straipsnis

Budėjimo laikas

Neaktyvus budėjimo laiko periodas nėra laikomas darbo laiku, nebent nacionalinės teisės aktuose arba, atsižvelgiant į nacionalinės teisės aktus ir (arba) praktiką, kolektyvinėje sutartyje ar socialinių partnerių susitarime numatyta kitaip.

Neaktyvaus budėjimo laiko periodą galima apskaičiuoti, atsižvelgus į atitinkamo sektoriaus patirtį, pagal vidutinį budėjimo valandų skaičių arba pagal budėjimo laiko dalį, sudarant kolektyvinę sutartį ar socialinių partnerių susitarimą arba pagal nacionalinės teisės aktus, prieš tai pasikonsultavus su socialiniais partneriais.

Apskaičiuojant dienos ar savaitės poilsio laiką, nustatyta atitinkamai 3 ir 5 straipsnyje, neatsižvelgiama į neaktyvaus budėjimo laiko periodą, jeigu kitaip nenustatyta:

a) kolektyvinėje sutartyje arba socialinių partnerių susitarime;

arba

b) nacionalinės teisės aktuose, prieš tai pasikonsultavus su socialiniais partneriais.

Laikas, kai darbuotojas faktiškai vykdo savo veiklą arba pareigas budėjimo metu, visada laikomas darbo laiku.

(¹) OL C 303, 2007 12 14, p. 1.

2b straipsnis

Darbo ir šeimos gyvenimo suderinimas

Valstybės narės skatina socialinius partnerius atitinkamu lygiu, nepažeidžiant jų autonomijos, sudaryti susitarimus siekiant geriau suderinti darbą ir šeimos gyvenimą.

Nedarydamos poveikio 2002 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/14/EB dėl bendros darbuotojų informavimo ir konsultavimo su jais sistemos sukūrimo Europos bendrijoje (*) taikymui ir konsultuodamosi su socialiniais partneriais valstybės narės užtikrina, kad darbdaviai laiku informuotų darbuotojus apie visus esminius jų darbo modelio ar darbo laiko organizavimo pokyčius.

Atsižvelgdamos į darbuotojų poreikius, susijusius su darbo laiko ir darbo modelio lankstumu, valstybės narės, laikydamosi nacionalinės praktikos, taip pat skatina darbdavius išnagrinėti prašymus pakeisti darbo valandas ir modelius, atsižvelgiant į verslo poreikius ir darbdavių bei darbuotojų su lankstumu susijusius poreikius.

(*) OL L 80, 2002 3 23, p. 29.“

3) 17 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalyje žodžiai „nuo 3–6, 8 ir 16 straipsnių“ pakeičiami žodžiais „nuo 3–6 straipsnių, 8 straipsnio ir 16 straipsnio a ir c punktų“;

b) 2 dalyje žodžiai „su sąlyga, kad darbuotojams suteikiamas lygiavertis kompensuojamojo poilsio laikas“ pakeičiami žodžiais „su sąlyga, kad atitinkamiems darbuotojams per tinkamą laikotarpį, kuris nustatomas nacionalinės teisės aktais, kolektyvine sutartimi arba socialinių partnerių susitarimu, suteikiamas lygiavertis kompensuojamojo poilsio laikas“;

c) 3 dalies įvardiniame sakinyje žodžiai „nuo 3, 4, 5, 8 ir 16 straipsnių“ pakeičiami žodžiais „nuo 3, 4, 5 bei 8 straipsnių ir 16 straipsnio a ir c punktų“;

d) 5 dalis iš dalies keičiama taip:

i) Pirma pastraipa pakeičiama taip:

„5. Remiantis šio straipsnio 2 dalimi, nuo 6 straipsnio leidžiama nukrypti mokomąją praktiką atliekančių gydytojų atveju, vadovaujantis šios dalies antroje–šeštoje pastraipose išdėstytais nuostatomis.“;

ii) Paskutinė pastraipa išbraukiama.

4) 18 straipsnio trečioje dalyje žodžiai „su sąlyga, kad atitinkamiems darbuotojams suteikiamas lygiavertis kompensuojamojo poilsio laikas“ pakeičiami žodžiais „su sąlyga, kad

atitinkamiems darbuotojams per tinkamą laikotarpį, kuris nustatomas nacionalinės teisės aktais, kolektyvine sutartimi arba socialinių partnerių susitarimu, suteikiamas lygiavertis kompensuojamojo poilsio laikas“.

5) 19 straipsnis pakeičiamas taip:

„19 straipsnis

Apribojimai nukrypti nuo pamatinių laikotarpių

Nedarant poveikio 22a straipsnio b punkto taikymui ir nukrypstant nuo 16 straipsnio b punkto, valstybės narės, laikydamosi bendrųjų principų dėl darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos, dėl objektyvių arba techninių, arba darbo organizavimo priežasčių gali leisti nustatyti ne ilgesnį kaip dvylikos mėnesių pamatinį laikotarpį:

a) kolektyvine sutartimi arba socialinių partnerių susitarimu, kaip nustatyta 18 straipsnyje;

arba

b) įstatymo ar kito teisės akto nuostata po tinkamo lygio konsultacijų su socialiniais partneriais.

Naudodamosi pirmos dalies b punkte numatyta galimybe valstybės narės užtikrina, kad darbdaviai vykdytų savo pareigas, nustatytas Direktyvos 89/391/EEB II skirsnyje.“.

6) 22 straipsnis pakeičiamas taip:

„22 straipsnis

Įvairios nuostatos

1. Nors bendras principas yra tas, kad maksimalus savaitės darbo laikas Europos Sąjungoje yra 48 valandos, o praktiškai darbuotojai Europos Sąjungoje ilgiau dirba tik išimtiniais atvejais, valstybės narės gali nuspręsti netaikyti 6 straipsnio, jei imasi būtinų priemonių užtikrinti veiksmingą darbuotojų sveikatos apsaugą ir saugą. Tačiau tokios galimybės įgyvendinimas turi būti aiškiai numatytas kolektyvinėje sutartyje arba atitinkamu lygiu sudarytuose socialinių partnerių susitarimuose arba nacionalinės teisės aktuose po tinkamo lygio konsultacijų su socialiniais partneriais.

2. Bet kuriuo atveju šia galimybe norinčios pasinaudoti valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad:

a) joks darbdavys nereikalautų iš darbuotojo dirbti per septynias dienas daugiau kaip 48 valandas, apskaičiuotas kaip 16 straipsnio b punkte nurodyto pamatinio laikotarpio vidurkis, jei jis negavo darbuotojo sutikimo dirbti tokį darbą. Toks sutikimas galioja ne ilgiau kaip vienerius metus ir gali būti pratęstas;

b) joks darbuotojas santykiuose su savo darbdaviu nepatirtų jokių nuostolių dėl to, kad jis nenori sutikti dirbti tokį darbą arba dėl bet kurios priežasties atšaukia savo sutikimą;

c) sutikimas, duotas:

i) individualios darbo sutarties pasirašymo metu; arba

ii) per pirmąsias keturias darbo santykių savaites

būtų niekinis ir negaliojantis;

d) joks pagal šį straipsnį sutikimą davęs darbuotojas per septynias dienas nedirbtų daugiau kaip:

i) 60 valandų, apskaičiuotų kaip vidurkis per trijų mėnesių laikotarpį, išskyrus atvejus, kai kolektyvinėje sutartyje ar socialinių partnerių susitarime numatyta kitaip; arba

ii) 65 valandas, apskaičiuotas kaip vidurkis per trijų mėnesių laikotarpį, jeigu nesudaryta kolektyvinė sutartis ir kai neaktyvus budėjimo laiko periodas pagal 2a straipsnį laikomas darbo laiku;

e) kiekvienas darbuotojas turėtų teisę, su tuo pat kylančiomis pasekmėmis, atšaukti savo sutikimą atlikti tokį darbą per pirmuosius šešis mėnesius nuo galiojančio sutikimo pasirašymo arba per ne ilgiau kaip tris mėnesius nuo jo sutartyje nurodyto bandomojo laikotarpio pabaigos, atsižvelgiant į tai, kuris laikotarpis yra ilgesnis, kuo greičiau pranešdamas apie tai darbdaviui raštu. Vėliau darbdavys gali reikalauti, kad darbuotojas apie tai raštu praneštų iš anksto; šis išankstinio išpėjimo laikotarpis neturi viršyti dviejų mėnesių;

f) darbdavys vestų visų tokį darbą dirbančių darbuotojų nuolat atnaujinamą apskaitą ir tinkamą apskaitą, pagal kurią būtų galima nustatyti, kad yra laikomasi šios direktyvos nuostatų;

g) apskaita būtų perduota kompetentingoms valdžios institucijoms, kurios dėl su darbuotojų sauga ir (arba) sveikata susijusių priežasčių gali uždrausti arba apriboti galimybę viršyti maksimalų savaitės darbo valandų skaičių;

h) kompetentingų valdžios institucijų prašymu darbdavys pateiktų joms informaciją apie tuos atvejus, kai darbuotojai sutiko per septynias dienas dirbti daugiau kaip 48 valandas, apskaičiuotas kaip 16 straipsnio b punkte nurodyto pamatinio laikotarpio vidurkis, ir tinkamą apskaitą, pagal kurią būtų galima nustatyti, kad yra laikomasi šios direktyvos nuostatų.

3. Laikantis bendrųjų principų dėl darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos, jei darbuotojas dirba pas tą patį darbdavį laikotarpį ar laikotarpiais, kurie neviršija iš viso dešimt savaičių per dvylikos mėnesių laikotarpį, 2 dalies c punkto ii papunkčio ir d punkto nuostatos netaikomos.“

7) Įterpiamas šis straipsnis:

„22a straipsnis

Specialiosios nuostatos

Kai valstybė narė pasinaudoja 22 straipsnyje numatyta galimybe:

a) netaikoma 19 straipsnio pirmos dalies b punkte nurodyta galimybė;

b) ta valstybė narė, nukrypdama nuo 16 straipsnio b punkto, dėl objektyvių arba techninių, arba darbo organizavimo priežasčių, įstatymais arba kitais teisės aktais gali leisti nustatyti ne ilgesnį kaip šešių mėnesių pamatinį laikotarpį.

Šis pamatinis laikotarpis turi atitikti darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos bendruosius principus ir neturi įtakos trijų mėnesių pamatiniam laikotarpiui, pagal 22 straipsnio 2 dalies d punktą taikomą darbuotojams, kurie yra davę atitinkamą galiojantį sutikimą pagal 22 straipsnio 2 dalies a punktą.“

8) 24 straipsnis pakeičiamas taip:

„24 straipsnis

Ataskaitos

1. Valstybės narės Komisijai pateikia šios direktyvos taikymo srityje priimtų arba priimamų nacionalinės teisės aktų nuostatų tekstus.

2. Kas penkerius metus valstybės narės atsiskaito Komisijai už šios direktyvos praktinį įgyvendinimą, nurodamos darbdavių ir darbuotojų nuomonę.

Komisija apie tai informuoja Europos Parlamentą, Tarybą, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetą ir Darbuotojų saugos ir sveikatos patariamąjį komitetą.

3. Nuo 1996 m. lapkričio 23 d. kas penkerius metus Komisija, atsižvelgdama į 1 ir 2 dalis, Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui pateikia ataskaitą apie šios direktyvos taikymą.“

9) Įterpiamas šis straipsnis:

„24a straipsnis

Vertinimo ataskaita

1. Ne vėliau kaip ... (*):

a) valstybės narės, kurios pasinaudoja 22 straipsnio 1 dalyje numatyta galimybe, nacionaliniu lygiu pasikonsultavusios su socialiniais partneriais, informuoja Komisiją apie su tuo susijusias priežastis, sektorių (-ius), veiklą ir darbuotojų skaičių. Kiekvienos valstybės narės ataskaitoje pateikiama informacija apie jos poveikį darbuotojų sveikatai ir saugai, taip pat pateikiama socialinių partnerių nuomonė atitinkamu lygiu, ir ji taip pat pateikiama socialiniams partneriams nacionaliniu lygiu;

(*). Šešerius metus po šios direktyvos įsigaliojimo.

b) valstybės narės, kurios pasinaudoja 19 straipsnio pirmos dalies b punkte numatyta galimybe, informuoja Komisiją apie šios nuostatos įgyvendinimo būdą ir jos poveikį darbuotojų sveikatai bei saugai.

2. Ne vėliau kaip ... (*) Komisija, pasikonsultavusi su socialiniais partneriais Bendrijos lygiu, pateikia Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ataskaitą apie:

a) naudojimąsi 22 straipsnio 1 dalyje numatyta galimybe ir to naudojimosi priežastis; ir

b) kitus veiksnius, kurie gali prisidėti prie ilgų darbo valandų, pavyzdžiui, naudojimąsi 19 straipsnio pirmos dalies b punktu.

Kartu su ataskaita gali būti pateikiami atitinkami pasiūlymai sumažinti pernelyg didelį darbo valandų skaičių, įskaitant naudojimąsi 22 straipsnio 1 dalyje nurodyta galimybe, atsižvelgiant į jos poveikį darbuotojų, kuriems taikoma ši galimybė, sveikatai ir saugai.

3. Taryba, remdamasi 2 dalyje nurodyta ataskaita, įvertina naudojimąsi direktyvoje numatytais galimybėmis, ypač tomis, kurios numatytos 19 straipsnio pirmos dalies b punkte ir 22 straipsnio 1 dalyje.

Atsižvelgdama į šį vertinimą, Komisija ne vėliau kaip ... (**) prirėkus Europos Parlamentui ir Tarybai gali pateikti pasiūlymą iš dalies pakeisti šią direktyvą, įskaitant 22 straipsnio 1 dalyje numatytą galimybę.“

2 straipsnis

Valstybės narės nustato taisykles dėl sankcijų, taikomų pažeidus šią direktyvą įgyvendinančias nacionalines nuostatas, ir imasi visų būtinų priemonių, kad užtikrintų šių sankcijų taikymą. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios. Valstybės narės ne vėliau kaip ... (***) praneša Komisijai apie šias nuostatas. Valstybės narės turi kuo greičiau pranešti Komisijai apie visus vėlesnius tų nuostatų pakeitimus.

Visų pirma jos užtikrina, kad darbuotojai ir (arba) jų atstovai turėtų tinkamų priemonių užtikrinti šioje direktyvoje numatytų pareigų vykdymą.

3 straipsnis

1. Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini šiai direktyvai įgyvendinti ne vėliau kaip ... (***) arba užtikrina, kad socialiniai partneriai susitarimo būdu nustatytų būtinas nuostatas, o valstybės narės turi imtis visų būtinų priemonių, kurios sudarytų joms sąlygas bet kuriuo metu užtikrinti, kad yra pasiekiami direktyvos tikslai. Jos nedelsdamos praneša apie tai Komisijai.

Tvirtindamos tas priemones valstybės narės daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Tokios nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų nuostatų tekstus.

4 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

5 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta ...

Europos Parlament vardu
Pirmininkas

...

Tarybos vardu
Pirmininkas

...

(*) Septynerius metus po šios direktyvos įsigaliojimo.

(**) Aštuonerius metus po šios direktyvos įsigaliojimo.

(***) Trejus metus po šios direktyvos įsigaliojimo.

TARYBOS MOTYVŲ PAREIŠKIMAS

I. ĮVADAS

2004 m. rugsėjo 24 d. Komisija pateikė pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, iš dalies keičiančios Direktyvą 2003/88/EB dėl tam tikrų darbo laiko organizavimo aspektų ⁽¹⁾. Pasiūlymas grindžiamas Sutarties 137 straipsnio 2 dalimi.

Vadovaudamasis Sutarties 251 straipsniu, Europos Parlamentas nuomonę, priimtą pirmuoju svarstymu, pateikė 2005 m. gegužės 11 d. ⁽²⁾.

Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas nuomonę pateikė 2005 m. gegužės 11 d. ⁽³⁾, o Regionų komitetas — 2005 m. balandžio 14 d. ⁽⁴⁾.

2005 m. birželio 2 d. Komisija pateikė iš dalies pakeistą pasiūlymą ⁽⁵⁾, kuriame pritariama 13 iš 25 Europos Parlamento priimtų pakeitimų.

2008 m. birželio 9 d. Taryba kvalifikuota balsų dauguma pasiekė politinį susitarimą dėl bendrosios pozicijos, kartu kvalifikuota balsų dauguma pasiekdama politinį susitarimą dėl bendrosios pozicijos dėl direktyvos dėl laikinųjų darbuotojų darbo sąlygų. Penkios delegacijos, negalėjusios pritarti politinio susitarimo dėl direktyvos dėl darbo laiko tekstui, Tarybos posėdžio protokole ⁽⁶⁾ pateikė bendrą pareiškimą.

Vadovaudamasi EB sutarties 251 straipsnio 2 dalimi, 2008 m. rugsėjo 15 d. Taryba kvalifikuota balsų dauguma priėmė bendrąją poziciją.

II. TIKSLAI

Šio pasiūlymo tikslai yra dvejoji:

- visų pirma, peržiūrėti kai kurias Direktyvos 2003/88/EB (kuria paskutinį kartą iš dalies keista Direktyva 93/101/EB) nuostatas pagal tos direktyvos 19 ir 22 straipsnius. Šios nuostatos yra susijusios su nuostatomis, leidžiančiomis nukrypti nuo pamatinio laikotarpio, kuriuo turi būti remiamasi taikant 6 straipsnį (maksimalus savaitės darbo laikas), ir su galimybe netaikyti 6 straipsnio, jei darbuotojas sutinka atlikti tokį darbą (galimybė netaikyti nuostatų);
- antra, atsižvelgti į Europos Teisingumo Teismo praktiką, visų pirma sprendimus SIMAP ⁽⁷⁾ ir Jaeger ⁽⁸⁾ bylose, kuriose buvo nurodyta, kad gydytojo budėjimo laikas, kai jis privalo būti ligoninėje, turi būti laikomas darbo laiku. Europos Teisingumo Teismo atliktas tam tikrų direktyvos nuostatų išaiškinimas, gavus kelis prašymus priimti prejudicinius sprendimus pagal Sutarties 234 straipsnį, turėjo didelės įtakos „darbo laiko“ sąvokai ir, atitinkamai, pagrindinėms direktyvos nuostatoms.

Visų pirma:

- Siekiant užtikrinti tinkamą darbuotojų sveikatos apsaugos bei saugos ir lankstumo darbdavių atžvilgiu būtinybės pusiausvyrą, pasiūlymu nustatomi bendrieji apsaugos principai, taikomi budintiems darbuotojams tiek aktyviu, tiek neaktyviu budėjimo laiko periodu. Pagal šią sistemą pasiūlyme nustatyta, kad neaktyvus budėjimo laiko periodas nėra darbo laikas, kaip apibrėžta direktyvoje, išskyrus atvejus, kai nacionalinės teisės aktuose, kolektyvinėse sutartyse ar socialinių partnerių susitarimuose susitarta kitaip.
- Šiuo pasiūlymu siekiama suteikti galimybes darbdaviams ir valstybėms narėms lanksčiau organizuoti darbo laiką, esant tam tikroms sąlygoms, iki vienerių metų pratęsiant pamatinį laikotarpį, kuriuo turi būti remiamasi apskaičiuojant maksimalų savaitės darbo laiką, tokiu būdu sudarant sąlygas bendrovėms spręsti klausimus, kilusius dėl daugiau ar mažiau reguliarių poreikių svyravimų.

⁽¹⁾ OL C 322, 2004 12 29, p. 9.

⁽²⁾ OL C 92, 2006 4 20, p. 292.

⁽³⁾ OL C 267, 2005 10 27, p. 16.

⁽⁴⁾ OL C 231, 2005 9 20, p. 69.

⁽⁵⁾ OL C 146, 2005 6 16, p. 13.

⁽⁶⁾ Dok. 10583/08 ADD 1.

⁽⁷⁾ 2000 m. spalio 3 d. Teismo sprendimas byloje C-303/98, *Sindicato de Médicos de Asistencia Pública (SIMAP) prieš Conselleria de Sanidad y Consumo de la Generalidad Valenciana*, ECR 2000, p. I-07963.

⁽⁸⁾ 2003 m. spalio 9 d. Teismo sprendimas byloje C-151/02, *Prašymas priimti prejudicinį sprendimą: Landesarbeitsgericht Schleswig-Holstein (Vokietija) teismo procese, kurį nagrinėja minėtas teismas, tarp Landeshauptstadt Kiel ir Norbert Jaeger*, dar nepaskelbta.

- Pasiūlymu sudarytos sąlygos geriau suderinti darbą ir šeimos gyvenimą, visų pirma įdiegiant siūlomus pakeitimus, susijusius su 22 straipsniu.
- Individualios galimybės netaikyti vidutiniškai 48 darbo valandų per savaitę ilgiausio laikotarpio atžvilgiu pasiūlymu stiprinamas socialinis dialogas, įtraukiant socialinius partnerius į valstybės narės sprendimo leisti atskiriems darbuotojams pasinaudoti netaikymo galimybe priėmimo procesą. Pagal šią naują sistemą valstybės narės sprendimas leisti pasinaudoti netaikymo galimybe turi būti įgyvendinamas pasitelkiant ankstesnę kolektyvinę sutartį ar atitinkamo lygio socialinių partnerių sutartį arba pagal nacionalinę teisę atitinkamu lygiu pasikonsultavus su socialiniais partneriais. Nuostata, kad joks darbdavys negali priversti dabuotojo dirbti ilgiau nei vidutinį 48 valandų per savaitę ilgiausią laikotarpį, tebegalioja, todėl atitinkamas darbuotojas taip pat turi sutikti naudotis netaikymo galimybe. Sustiprintos sąlygos taip pat bus taikomos Bendrijos lygiu, kad būtų išvengta piktnaudžiavimo ir užtikrinta, jog darbuotojas, kuris norėtų pasinaudoti netaikymo galimybe, galėtų apsispręsti visiškai laisvai. Be to, pasiūlymu nustatytas bendrasis principas, pagal kurį maksimali darbo laiko trukmė per savaitę turėtų būti ribota.

III. BENDROSIOS POZICIJOS ANALIZĖ

1. Bendros pastabos

a) Komisijos iš dalies pakeistas pasiūlymas

Europos Parlamentas priėmė 25 Komisijos pasiūlymo pakeitimus. 13 iš šių pakeitimų buvo įtraukti į iš dalies pakeistą Komisijos pasiūlymą visiškai, iš dalies arba juos reformulavus (1, 2, 3, 4, 8, 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19 ir 24 pakeitimai). Tačiau 12 kitų pakeitimų buvo nepriimtini Komisijai (5, 6, 7, 9, 10, 14, 15, 20, 21, 22, 23 ir 25 pakeitimai).

b) Tarybos bendroji pozicija

Taryba galėjo pritarti 8 iš 13 pakeitimų, visiškai arba iš dalies įtrauktų į Komisijos iš dalies pakeistą pasiūlymą, t. y. 1 ir 2 pakeitimams (4 konstatuojamoji dalis, kurioje cituojamos Lisabonos Europos Vadovų Tarybos išvados), 3 pakeitimui (5 konstatuojamoji dalis, kurioje daroma nuoroda į moterų užimtumo lygio didinimą), 4 pakeitimui (7 konstatuojamoji dalis: įtraukiama nuoroda į darbo ir šeimos gyvenimo suderinamumą), 8 pakeitimui (14 konstatuojamoji dalis, kurioje cituojama Pagrindinių teisių chartijos 31 straipsnio 2 dalis), 16 pakeitimui (17 straipsnio 2 dalis dėl kompensuojamojo poilsio laiko), 17 pakeitimui (17 straipsnio 5 dalies pirma įtrauka, klaidos ištaisymas) ir 18 pakeitimui (18 straipsnio 3 dalis dėl kompensuojamojo poilsio laiko).

Taryba taip pat pritarė — su sąlyga, kad pakeitimų tekstas bus reformuluotas — principams, kuriais pagrįsti šie pakeitimai:

- 12 pakeitimas (2b straipsnis: įtraukiama nuostata dėl darbo ir šeimos gyvenimo suderinamumo);
- 13 pakeitimas (16b straipsnio 2 dalies dėl 12 mėnesių pamatinio laikotarpio išbraukimas);
- 19 pakeitimas (19 straipsnis: pamatinis laikotarpis).

Tačiau Taryba laikėsi nuomonės, kad nepatartina įtraukti šiuos pakeitimus:

- 11 pakeitimą (pagal kelias darbo sutartis dirbančio darbuotojo darbo valandų sumavimas), į kurį atsižvelgta iš dalies pakeisto pasiūlymo 2 konstatuojamojoje dalyje, kadangi galiojančios direktyvos 3 konstatuojamojoje dalyje nustatyta, kad „1989 m. birželio 12 d. Tarybos direktyvos 89/391/EEB dėl priemonių darbuotojų saugai ir sveikatos apsaugai darbe gerinti nustatymo visos nuostatos yra taikomos šioje direktyvoje nurodomoms sritims nepažeidžiant joje pateiktų griežtesnių ir (arba) konkretesnių nuostatų“ ir kad jos 1 straipsnio 4 dalyje taip pat nustatyta, kad Direktyvos 89/391/EEB nuostatos visapusiškai taikomos minimaliam dienos ir savaitės poilsio bei kasmetinių atostogų laikui, pertraukoms ir maksimaliam savaitinio darbo laikui, taip pat tam tikriems naktinio bei pamaininio darbo aspektams ir darbo modeliams;
- 24 pakeitimą (nuostata dėl sutarčių dėl galimybės netaikyti nuostatų, pasirašytų prieš įsigaliojant šiai direktyvai, galiojimo, 22 straipsnio 1c dalis): Taryba laikėsi nuomonės, kad nebūtina įtraukti šią Komisijos iš dalies pakeistame pasiūlyme įrašytą nuostatą;

- 25 pakeitimą (kuriuo nustatyta, kad direktyvos kopija siunčiama šalių kandidačių vyriausybėms ir parlamentams).

Be to, dėl priežasčių, kurias Komisija nurodė savo iš dalies pakeistame pasiūlyme, Taryba negalėjo pritarti 5, 6, 7, 9, 10, 14, 15, 20, 21, 22 ir 23 pakeitimams.

Komisija pritarė Tarybos sutartai bendrajai pozicijai.

2. **Konkrečios pastabos**

Nuostatos dėl budėjimo laiko

Taryba pritarė Komisijos pirminiame pasiūlyme pasiūlytomis ir iš dalies pakeistame pasiūlyme patvirtintoms sąvokų „budėjimo laikas“ ir „neaktyvus budėjimo laiko periodas“ apibrėžtims.

Taryba taip pat pritarė Komisijai, kad bendrosios pozicijos 1 straipsnio 1 dalies 1b punkte reikia įrašyti sąvokos „darbo vieta“ apibrėžtį, kad sąvokos „budėjimo laikas“ apibrėžtis taptų aiškesnė.

Naujojo 2a straipsnio dėl budėjimo laiko atžvilgiu Taryba pritarė Komisijos nuomonei dėl principo, kad neaktyvus budėjimo laiko periodas neturėtų būti laikomas darbo laiku, išskyrus atvejus, kai nacionalinėje teisėje arba, vadovaujantis nacionaline teise ir (arba) praktika, kolektyvinėje sutartyje ar socialinių partnerių susitarime numatyta kitaip. Taryba pritaria Komisijos nuomonei, kad šios naujos kategorijos įtraukimas turėtų padėti išsamiau paaiškinti darbo ir poilsio laiko santykį.

Taryba taip pat pritarė Komisijos požiūriui dėl neaktyvus budėjimo laiko periodo apskaičiavimo metodo, numatant, kad jis gali būti nustatytas ne tik kolektyvine sutartimi ar socialinių partnerių susitarimu, bet ir nacionalinės teisės aktuose pasikonsultavus su socialiniais partneriais.

Taryba kaip bendrąjį principą pripažino, kad į neaktyvų budėjimo laiko periodą nereikėtų atsižvelgti apskaičiuojant dienos ir savaitės poilsio laiką. Tačiau Taryba taip pat laikėsi nuomonės, kad tikslinga numatyti galimybę suteikti tam tikro lankstumo taikant šią nuostatą pasitelkus kolektyvines sutartis, socialinių partnerių susitarimus arba nacionalinės teisės aktus pasikonsultavus su socialiniais partneriais.

Kompensuojamasis poilsio laikas

Direktyvos 17 straipsnio 2 dalies ir 18 straipsnio 3 dalies atžvilgiu Taryba gali pritarti 6 ir 18 pakeitimams, kurie buvo performuluoti Komisijos iš dalies pakeistame pasiūlyme.

Pagal bendrąjį principą tokiomis aplinkybėmis, kai darbuotojai negali pasinaudoti įprastu poilsio laiku, jiems turėtų būti suteiktas kompensuojamasis poilsis. Tinkamo laikotarpio, per kurį darbuotojams suteikiamas lygiavertis kompensuojamasis poilsis, trukmę turėtų nustatyti valstybės narės, atsižvelgdamos į poreikį užtikrinti atitinkamą darbuotojų saugą bei sveikatą ir į proporcingumo principą.

Darbo ir šeimos gyvenimo suderinimas

Taryba pritaria Parlamento nuomonei, kad reikia geriau derinti darbą ir šeimos gyvenimą. Šis požiūris aiškiai atspindėtas bendrosios pozicijos 5, 6 ir 7 konstatuojamosios dalyse bei 1 straipsnio 2 dalyje, įtraukus naują 2b straipsnį.

Taryba pritaria 2 ir 3 pakeitimams (4 ir 5 konstatuojamųjų dalių atžvilgiu), kurie buvo performuluoti Komisijos iš dalies pakeistame pasiūlyme.

Naujojo 2b straipsnio atžvilgiu Taryba įtraukė Komisijos iš dalies pakeisto pasiūlymo pirmos pastraipos tekstą: „*valstybės narės skatina socialinius partnerius atitinkamu lygiu, nepažeidžiant jų autonomijos, sudaryti susitarimus siekiant kurie geriau suderinti darbą ir šeimos gyvenimą.*“.

Kitos dvi pastraipos suformuluotos remiantis 12 pakeitimu ir yra grindžiamos Komisijos iš dalies pakeistu pasiūlymu. Be to, antroje pastraipoje pateiktos nuorodos į Direktyvą 2002/14/EB dėl bendros darbuotojų informavimo ir konsultavimosi su jais sistemos sukūrimo Europos bendrijoje ir konsultavimosi su socialiniais partneriais. Trečioje pastraipoje nustatyta, kad valstybės narės turėtų skatinti darbdavius išnagrinėti darbuotojų prašymus pakeisti jų darbo valandas ir modelius, atsižvelgiant į verslo ir darbdavių bei darbuotojų su lankstumu susijusius poreikius.

Pamatinis laikotarpis (19 straipsnis)

Taryba pritaria Europos Parlamento nuomonei, kad pamatinis laikotarpis turėtų būti pratęsimas šiame procese aktyviau dalyvaujant darbuotojams bei jų atstovams ir taikant visas reikiamas prevencines priemones rizikos darbuotojų sveikatai ir saugai atžvilgiu. Tačiau ji laikėsi nuomonės, kad nuoroda į Direktyvos 89/391/EB ⁽¹⁾ II skirsnį, kuriame išdėstyta nemažai nuostatų šiuo klausimu, suteiktų atitinkamas garantijas šiuo atžvilgiu.

Galimybė netaikyti nuostatų (22 straipsnis)

Taryba negalėjo pritarti nei 20 pakeitimui, pagal kurį 22 straipsnis dėl galimybės netaikyti nuostatų turėtų būti panaikintas praėjus 36 mėnesiams po direktyvos įsigaliojimo, nei Komisijos iš dalies pakeisto pasiūlymo nuostatomis, kuriomis numatyta galimybė pratęsti šios galimybės taikymą praėjus trejiems metams. Nors kelios delegacijos pritarė principui, pagal kurį praėjus tam tikram laikotarpiui būtų panaikinta galimybė netaikyti nuostatų, dauguma jų tokiam sprendimui prieštaravo; tačiau tokia šių delegacijų pozicija nebūtinai reiškia tai, kad visos jos būtų pasinaudojusios šia galimybe šiame etape.

Esant tokioms aplinkybėms, išnagrinėjusi įvairius galimus sprendimus, Taryba galiausiai padarė išvadą, kad vienintelis sprendimas, priimtinas kvalifikuotai delegacijų daugumai, būtų numatyti nuostatos dėl šios galimybės taikymo pratęsimo, numatant apsaugos priemones, kuriomis būtų užkirstas kelias piktnaudžiauti darbuotojo nenaudai.

Visų pirma bendrosios pozicijos 1 straipsnio 7 dalyje dėl direktyvos 22a straipsnio a punkto nustatyta, kad galimybe netaikyti nuostatų negali būti naudojamos kartu naudojantis ir 19 straipsnio b punkte numatyta galimybė. Be to, 13 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad prieš įgyvendinant galimybę netaikyti nuostatų, turėtų būti apsvaistyta, ar ilgiausias pamatinis laikotarpis arba kitos direktyvoje esančios nuostatos dėl lankstumo neužtikrina reikiamo lankstumo.

Galimybės netaikyti nuostatų įgyvendinimo sąlygų klausimu bendrojoje pozicijoje nustatyta, kad:

- vadovaujantis galiojančios direktyvos 6 straipsniu, ES turėtų išlikti maksimali 48 valandų darbo savaitė, išskyrus atvejus, kai valstybė narė numato galimybę netaikyti nuostatų pasitelkus kolektyvines sutartis, atitinkamo lygio socialinių partnerių susitarimus arba nacionalinės teisės aktus pasikonsultavus su atitinkamo lygio socialiniais partneriais, ir atitinkamas darbuotojas nusprendžia pasinaudoti šia galimybe. Todėl sprendimą priima atitinkamas darbuotojas, kuris negali būti priverstas dirbti daugiau nei 48 valandas;
- be to, šios galimybės taikymą reglamentuoja griežtos sąlygos, kuriomis siekiama užtikrinti, kad darbuotojas laisva valia sutinka pasinaudoti šia galimybe, nustatyti teisinį darbo valandų per savaitę skaičiaus apribojimą naudojantis galimybe netaikyti nuostatų ir numatyti konkrečius įpareigojimus darbdaviams informuoti kompetentingas valdžios institucijas šių prašymu.

Siekiant užtikrinti, kad darbuotojas laisva valia sutinka pasinaudoti šia galimybe, bendrojoje pozicijoje nustatyta, kad galimybė netaikyti nuostatų galioja tik tuomet, jeigu darbuotojas sutikimą davė prieš dirbdamas tokį darbą ir ne ilgesniam kaip vienerių metų laikotarpiui, kuris gali būti pratęstas. Bet kuriuo atveju darbdavys negali bausti darbuotojo dėl to, kad šis nenori sutikti dirbti tokį darbą arba dėl to, kad jis dėl kokios nors priežasties atšaukia savo sutikimą. Be to, išskyrus atvejus, kai sudaryta trumpalaikė sutartis (žr. toliau), sutikimas, kad būtų taikoma ši galimybė, gali būti pasirašytas tik po pirmųjų keturių darbo savaičių. Pasirašant darbo sutartį darbuotojo negali būti prašoma pasirašyti sutikimą, kad būtų taikoma ši galimybė. Galiausiai, darbuotojas turi teisę per nustatytą terminą atšaukti savo sutikimą dirbti taikant šią galimybę.

Bendrojoje pozicijoje nustatyti teisiniai leistinų darbo valandų per savaitę skaičiaus apribojimai naudojantis galimybe netaikyti nuostatų, kurie nėra numatyti galiojančioje direktyvoje. Paprastai maksimalus skaičius būtų 60 valandų per savaitę, apskaičiuotų kaip 3 mėnesių laikotarpio vidurkis, išskyrus atvejus, kai kolektyvinėje sutartyje ar socialinių partnerių susitarime numatyta kitaip. Šis maksimalus skaičius gali būti padidintas iki 65 valandų, apskaičiuotų kaip 3 mėnesių laikotarpio vidurkis, jeigu nesudaryta kolektyvinė sutartis ir kai neaktyvus budėjimo laiko periodas laikomas darbo laiku.

(¹) OLL 183, 1989 6 29, p. 1.

Galiausiai, bendrojoje pozicijoje nustatyta, kad darbdaviai turi vesti darbuotojų, dirbančių naudojantis galimybe netaikyti nuostatų, dirbtų valandų apskaitą. Apskaita pateikiama kompetentingoms valdžios institucijoms, kurios dėl su darbuotojų sauga ir (arba) sveikata susijusių priežasčių gali uždrausti arba apriboti galimybę viršyti maksimalų savaitės darbo valandų skaičių. Be to, kompetentingos institucijos gali paprašyti, kad darbdavys pateiktų joms informaciją apie tuos atvejus, kai darbuotojai sutiko per septynias dienas dirbti daugiau kaip 48 valandas, apskaičiuotas kaip 16 straipsnio b punkte nurodyto pamatinio laikotarpio vidurkis.

Bendrojoje pozicijoje nustatytos konkrečios sąlygos, taikytinos tais atvejais, kai sudarytos trumpalaikės sutartys (jei darbuotojas dirba pas tą patį darbdavį laikotarpį ar laikotarpius, kurie neviršija iš viso 10 savaičių per 12 mėnesių laikotarpį): tuo atveju sutikimas naudotis galimybe netaikyti nuostatų gali būti duotas per pirmąsias keturias darbo santykių savaites, ir nebūtų taikomi teisiniai leistinių darbo valandų per savaitę skaičiaus apribojimai naudojantis galimybe netaikyti nuostatų. Tačiau pasirašant darbo sutartį darbuotojo negali būti prašoma duoti sutikimą dirbti taikant šią galimybę.

Be to, bendrojoje pozicijoje nustatyta, kad valstybė narė, naudodamasi galimybe netaikyti nuostatų, įstatymais ar kitais teisės aktais dėl objektyvių ar techninių priežasčių arba dėl priežasčių, susijusių su darbo organizavimu, gali leisti nustatyti ne ilgesnį kaip 6 mėnesių pamatinį laikotarpį. Tačiau šis pamatinis laikotarpis neturėtų turėti įtakos trijų mėnesių pamatiniam laikotarpiui, taikomam skaičiuojant maksimalų 60 ar 65 darbo valandų per savaitę skaičių.

Nuostatos dėl stebėsenos, vertinimo ir peržiūros

Bendrosios pozicijos 1 straipsnio 9 dalyje dėl naujo direktyvos 24a straipsnio nustatyti išsamūs ataskaitų teikimo reikalavimai dėl naudojimosi galimybe netaikyti nuostatų bei kitų veiksnių, kurie gali prisidėti prie ilgų darbo valandų, pavyzdžiui, naudojimosi 19 straipsnio b punktu (12 mėnesių pamatinis laikotarpis). Šie reikalavimai nustatyti tam, kad Komisijai būtų sudarytos sąlygos vykdyti atidžią stebėseną.

Konkrečiau, bendrojoje pozicijoje nustatyta, kad Komisija:

- ne vėliau kaip per ketverius metus po direktyvos įsigaliojimo pateikia ataskaitą, prireikus kartu pateikdama atitinkamus pasiūlymus sumažinti pernelyg didelį darbo valandų skaičių, įskaitant naudojimąsi galimybe netaikyti nuostatų, atsižvelgiant į jos poveikį darbuotojų, kuriems taikoma ši galimybė, saugai ir sveikatai. Šią ataskaitą vertins Taryba;
- gali, atsižvelgdama į šį įvertinimą, ne vėliau kaip per penkerius metus po direktyvos įsigaliojimo, pateikti Tarybai ir Europos Parlamentui pasiūlymą patikslinti direktyvą, įskaitant galimybę netaikyti nuostatų.

IV. IŠVADA

Atsižvelgdama į tikrai akivaizdžią pažangą, pasiektą direktyvos dėl laikinųjų darbuotojų atžvilgiu, Taryba laikosi nuomonės, kad jos bendrojoje pozicijoje dėl direktyvos dėl darbo laiko pateiktas subalansuotas ir realistinis Komisijos pasiūlyme reglamentuojamų klausimų sprendimas, atsižvelgiant į didelius situacijos valstybių narių darbo rinkose skirtumus bei valstybių narių labai skirtingas nuomones dėl sąlygų, reikalingų tokiai situacijai spręsti. Ji tikisi konstruktyvios diskusijos su Europos Parlamentu siekiant galutinio susitarimo dėl šios svarbios direktyvos.

BENDROJI POZICIJA (EB) Nr. 24/2008**Tarybos priimta 2008 m. rugsėjo 15 d.****siekiant priimti ... Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/.../EB dėl darbo per laikino įdarbinimo įmones**

(2008/C 254 E/04)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 137 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

pasikonsultavę su Regionų komitetu,

laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) Šioje direktyvoje laikomasi pagrindinių teisių ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje ⁽³⁾ pripažintų principų. Šia direktyva visų pirma siekiama užtikrinti, kad būtų visapusiškai laikomasi Chartijos 31 straipsnio, kuriame numatyta, kad kiekvienas darbuotojas turi teisę į saugias, jo sveikatą ir orumą atitinkančias darbo sąlygas, į tai, kad būtų apribotas maksimalus darbo laikas, teisę į dienos ir savaitės poilsį, taip pat kasmetines mokamas atostogas.
- (2) Bendrijos darbuotojų pagrindinių socialinių teisių chartijos 7 punkte, *inter alia*, numatyta, kad vidaus rinkos sukūrimas turi pagerinti Europos bendrijos darbuotojų gyvenimo ir darbo sąlygas; šis procesas bus vykdomas derinant pažangą, padarytą užtikrinant tas sąlygas, visų pirma susijusias su tokiomis darbo formomis kaip darbas pagal terminuotą darbo sutartį, darbas ne visą darbo dieną, darbas per laikino įdarbinimo įmones ir sezoninis darbas.
- (3) 1995 m. rugsėjo 27 d. Komisija pagal Sutarties 138 straipsnio 2 dalį konsultavosi su administracija ir darbuotojais Bendrijos lygiu dėl veiksmų, kurie turi būti patvirtinti Bendrijos lygiu, susijusių su darbo laiko lankstumu ir darbuotojų užimtumo garantijomis.
- (4) Po šių konsultacijų Komisija nusprendė, kad patartina imtis Bendrijos veiksmų, ir 1996 m. balandžio 9 d. toliau konsultavosi su administracija ir darbuotojais pagal Sutarties 138 straipsnio 3 dalį dėl numatomo pasiūlymo turinio.
- (5) 1999 m. kovo 18 d. sudaryto bendrojo susitarimo dėl darbo pagal terminuotas darbo sutartis preambulėje jį pasirašiusios šalys nurodė ketinančios apsvarstyti, ar reikia panašaus susitarimo dėl darbo per laikino įdarbinimo įmones, ir nusprendė neįtraukti laikinųjų darbuotojų į Direktyvą dėl darbo pagal terminuotas darbo sutartis.
- (6) Pagrindinės skirtingų pramonės šakų organizacijos, t. y. Europos pramonės ir darbdavių konfederacijų sąjunga (UNICE) ⁽⁴⁾, Europos įmonių su valstybiniu kapitalu centras (CEEP) ir Europos profesinių sąjungų konfederacija (ETUC) 2000 m. gegužės 29 d. bendru laišku informavo Komisiją apie savo norą pradėti Sutarties 139 straipsnyje numatytą procesą. Kitu 2001 m. vasario 28 d. bendru laišku jos paprašė Komisijos pratešti 138 straipsnio 4 dalyje nurodytą terminą vienu mėnesiu. Komisija patenkino šį prašymą ir pratešė derybų terminą iki 2001 m. kovo 15 d.
- (7) 2001 m. gegužės 21 d. socialiniai partneriai pripažino, kad jų derybose dėl darbo per laikino įdarbinimo įmones nebuvo pasiektas susitarimas.
- (8) 2005 m. kovo mėn. Europos Vadovų Taryba nusprendė, kad labai svarbu atnaujinti Lisabonos strategiją ir perskirstyti prioritetus, daugiausia dėmesio skiriant ekonomikos augimui bei užimtumui. Taryba patvirtino Integruotas ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo gaires (2005–2008 m.), kuriomis siekiama, *inter alia*, skatinti lankstumą, derinant jį su užimtumo garantijomis, ir mažinti darbo rinkos segmentaciją, deramai atsižvelgiant į socialinių partnerių vaidmenį.
- (9) Vadovaudamasi Komisijos komunikatu dėl socialinės darbotvarkės laikotarpiui iki 2010 m., kurią 2005 m. kovo mėn. Europos Vadovų Taryba palankiai įvertino, teigdama, kad ji padės pasiekti Lisabonos strategijos tikslus sustiprindama Europos socialinį modelį; Europos Vadovų Taryba pareiškė, kad naujos darbo organizavimo formos ir darbuotojams bei įmonėms skirtos įvairesnės sutartinės priemonės, labiau derinančios lankstumą su užimtumo garantijomis, padės jiems prisitaikyti. Be to, 2007 m. gruodžio mėn. Europos Vadovų Taryba patvirtino sutartus bendrus darbo rinkos lankstumo ir užimtumo garantijų principus, kurie nustato lankstumo ir užimtumo garantijų pusiausvyrą darbo rinkoje ir padeda darbuotojams bei darbdaviams pasinaudoti globalizacijos teikiamomis galimybėmis.

⁽¹⁾ OL C 61, 2003 3 14, p. 124.⁽²⁾ 2002 m. lapkričio 21 d. Europos Parlamento nuomonė (OL C 25 E, 2004 1 29, p. 368), 2008 m. rugsėjo 15 d. Tarybos bendroji pozicija ir ... Tarybos sprendimo (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).⁽³⁾ OL C 303, 2007 12 14, p. 1.⁽⁴⁾ 2007 m. sausio mėn. UNICE pavadinimas buvo pakeistas į BUSINESS-EUROPE.

- (10) Europos Sąjungoje labai skiriasi darbo per laikino įdarbinimo įmones naudojimas ir laikinųjų darbuotojų teisinė padėtis, statusas ir darbo sąlygos.
- (11) Darbas per laikino įdarbinimo įmones tenkina ne tik su lankstumu susijusius įmonių poreikius, bet ir darbuotojų poreikį suderinti profesinį ir privatų gyvenimą. Tokiu būdu jis prisideda prie darbo vietų kūrimo ir dalyvavimo darbo rinkoje bei integracijos į ją.
- (12) Šia direktyva nustatoma laikinųjų darbuotojų teises ginanti sistema, kuri yra nediskriminuojanti, skaidri bei proporcinga ir kurioje taip pat atsižvelgiama į darbo rinkų bei darbo santykių įvairovę.
- (13) 1991 m. birželio 25 d. Tarybos direktyvoje 91/383/EEB, pateikiančioje papildomas priemones, skatinančias gerinti terminuotuose arba laikinuose darbo santykiuose esančių darbuotojų saugą ir sveikatą darbe ⁽¹⁾, nustatomos laikiniams darbuotojams taikomos nuostatos dėl saugos ir sveikatos.
- (14) Laikiniams darbuotojams turėtų būti taikomos bent tokios pagrindinės darbo ir įdarbinimo sąlygos, kurios būtų taikomos tokiems darbuotojams, jei įmonė laikino darbo naudotoja būtų juos įdarbinusi tai pačiai darbo vietai užimti.
- (15) Neterminuotos darbo sutartys yra bendriausia darbo santykių forma. Darbuotojų, sudariusių neterminuotą darbo sutartį su laikino įdarbinimo įmone, atveju ir atsižvelgiant į tokioje sutartyje numatytą specialią apsaugą, reikėtų numatyti galimybę taikyti įmonėje laikino darbo naudotojoje taikomų taisyklių išimtis.
- (16) Valstybės narės, siekdamos lanksčiai išspręsti su darbo rinkų bei darbo santykių įvairove susijusias problemas, gali socialiniams partneriams leisti nustatyti darbo ir įdarbinimo sąlygas, su sąlyga, kad būtų užtikrinta bendro lygio laikinųjų darbuotojų apsauga.
- (17) Be to, tam tikrais ribotais atvejais valstybės narės turėtų turėti galimybę, remiantis socialinių partnerių nacionaliniu lygiu sudarytu susitarimu ir neperžengiant ribų, nukrypti nuo vienodo požiūrio principo taikymo, jeigu užtikrinama tinkamo lygio apsauga.
- (18) Gerinant laikinųjų darbuotojų būtiniausių apsaugą, reikėtų peržiūrėti apribojimus ar draudimus, kurie galėjo būti taikomi darbui per laikino įdarbinimo įmones. Jie gali būti pateisinami tik dėl bendro intereso, visų pirma susijusio su darbuotojų apsauga, darbuotojų saugos bei sveikatos reikalavimais ir poreikiu užtikrinti, kad darbo rinka veiktų tinkamai ir kad būtų užkirstas kelias pažeidimams.
- (19) Ši direktyva neturi įtakos socialinių partnerių autonomijai ir neturėtų turėti įtakos socialinių partnerių tarpusavio santykiams, įskaitant teisę derėtis dėl kolektyvinių sutarčių ir jas sudaryti pagal nacionalinę teisę ir praktiką, laikantis galiojančių Bendrijos teisės aktų.
- (20) Šios direktyvos nuostatos dėl darbui per laikino įdarbinimo įmones taikomų apribojimų ar draudimų nepažeidžia nacionalinės teisės aktų ar praktikos, pagal kuriuos draudžiama streikuojančius darbuotojus pakeisti laikiniais darbuotojais.
- (21) Valstybės narės turėtų numatyti administracines arba teismines procedūras, užtikrinančias laikinųjų darbuotojų teisių apsaugą, ir turėtų numatyti veiksmingas, atgrasomąsias ir proporcingas sankcijas už šioje direktyvoje numatytų pareigų pažeidimus.
- (22) Ši direktyva turėtų būti įgyvendinta laikantis Sutarties nuostatų, susijusių su laisve teikti paslaugas ir įsisteigimo laisve, ir nepažeidžiant 1996 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 96/71/EB dėl darbuotojų komandiravimo paslaugų teikimo sistemoje ⁽²⁾.
- (23) Kadangi šios direktyvos tikslas, t. y. nustatyti suderintą Bendrijos lygio laikinųjų darbuotojų apsaugos sistemą, valstybės narės negali deramai pasiekti ir kadangi dėl veiksmo masto arba poveikio to tikslo būtų geriau siekti Bendrijos lygiu, nustatant būtiniausius reikalavimus, taikomus visoje Bendrijoje, laikydamosi Sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Bendrija gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I SKYRIUS

Bendrosios nuostatos

I straipsnis

Taikymo sritis

1. Ši direktyva taikoma darbuotojams, pasirašiusiems darbo sutartį ar turintiems darbo santykių su laikino įdarbinimo įmone, kurie paskirti laikinai dirbti įmonėse laikino darbo naudotojose joms prižiūrint ir vadovaujant.

2. Ši direktyva taikoma valstybinėms ir privačioms įmonėms, kurios yra laikino įdarbinimo įmonės ar įmonės laikino darbo naudotojos, vykdančios ekonominę veiklą, neatsižvelgiant į tai, ar jos veikia siekdamos pelno.

⁽¹⁾ O L L 206, 1991 7 29, p. 19.

⁽²⁾ O L L 18, 1997 1 21, p. 1.

3. Valstybės narės, pasikonsultavusios su socialiniais partneriais, gali numatyti, kad ši direktyva netaikoma darbo sutartims ar santykiams, atsiradusiems pagal konkrečią viešą ar viešai remiamą profesinio mokymo, integracijos ar perkvalifikavimo programą.

2 straipsnis

Tikslas

Šios direktyvos tikslas — užtikrinti laikinųjų darbuotojų apsaugą ir pagerinti darbo per laikino įdarbinimo įmones kokybę užtikrinant, kad laikiniems darbuotojams būtų taikomas 5 straipsnyje nustatytas vienodo požiūrio principas ir kad laikino įdarbinimo įmonės būtų pripažintos darbdaviais, tuo pat metu atsižvelgiant į poreikį nustatyti tinkamą darbo per laikino įdarbinimo įmones naudojimo sistemą, siekiant veiksmingai prisidėti prie darbo vietų kūrimo ir lanksčių darbo formų plėtojimo.

3 straipsnis

Sąvokų apibrėžtys

1. Šioje direktyvoje:
 - a) „darbuotojas“ — asmuo, kurį kaip darbuotoją atitinkamoje valstybėje narėje gina nacionalinė darbo teisė;
 - b) „laikino įdarbinimo įmonė“ — fizinis ar juridinis asmuo, kuris pagal nacionalinę teisę sudaro darbo sutartis ar turi darbo santykių su laikiniais darbuotojais, siekiant paskirti juos laikinai dirbti įmonėje laikino darbo naudotojoje jai prižiūrint ir vadovaujant;
 - c) „laikinas darbuotojas“ — darbuotojas, pasirašęs darbo sutartį ar turintis darbo santykių su laikino įdarbinimo įmone, kuris paskiriamas laikinai dirbti įmonėje laikino darbo naudotojoje jai prižiūrint ir vadovaujant;
 - d) „įmonė laikino darbo naudotoja“ — fizinis ar juridinis asmuo, kuriam ir kurio prižiūrimas bei vadovaujamas laikinai dirba laikinasis darbuotojas;
 - e) „paskyrimas“ — laikotarpis, kurį laikinasis darbuotojas paskirtas laikinai dirbti įmonėje laikino darbo naudotojoje jai prižiūrint ir vadovaujant;
 - f) „pagrindinės darbo ir įdarbinimo sąlygos“ — darbo ir įdarbinimo sąlygos, nustatytos įstatymuose, kituose teisės aktuose, kolektyvinėse sutartyse ir (arba) kitose bendro pobūdžio privalomose nuostatose, galiojančiose įmonėje laikino darbo naudotojoje ir susijusios su:
 - i) darbo laiko, viršvalandžių, pertraukų, poilsio laiko, naktinio darbo, atostogų ir valstybinių švenčių trukme;
 - ii) darbo užmokesčiu.

2. Ši direktyva nepažeidžia nacionalinės teisės aktuose pateikto darbo užmokesčio, darbo sutarties, darbo santykių ar darbuotojo apibrėžimo.

Valstybės narės nenustato, kad darbuotojai, darbo sutartis ar darbo santykiai nepriskiriami šios direktyvos taikymo sričiai vien dėl to, kad jie susiję su ne visą darbo dieną dirbančiais darbuotojais, pagal terminuotą darbo sutartį dirbančiais darbuotojais ar asmenimis, sudariusiais darbo sutartį ar turinčiais darbo santykių su laikino įdarbinimo įmone.

4 straipsnis

Apribojimų ar draudimų peržiūra

1. Naudojimosi darbu per laikino įdarbinimo įmones draudimai ar apribojimai yra pateisinami tik dėl bendrojo intereso priežasčių, susijusių visų pirma su laikinųjų darbuotojų apsauga, darbuotojų sveikatos ir saugos darbe reikalavimais arba poreikiu užtikrinti tinkamą darbo rinkos veikimą ir užkirsti kelią pažeidimams.
2. Ne vėliau kaip ... (*) valstybės narės, pagal nacionalinės teisės aktus, kolektyvines sutartis ir praktiką pasikonsultavusios su socialiniais partneriais, peržiūri naudojimosi darbu per laikino įdarbinimo įmones apribojimus ar draudimus, kad patikrintų, ar jie yra pateisinami dėl 1 dalyje minėtų priežasčių.
3. Jei tokie apribojimai ar draudimai yra nustatyti kolektyvinėmis sutartimis, 2 dalyje nurodytą peržiūrą gali atlikti atitinkamą sutartį sudarę socialiniai partneriai.
4. 1, 2 ir 3 dalys nepažeidžia nacionalinių reikalavimų dėl laikino įdarbinimo įmonių registravimo, licencijavimo, sertifikavimo, finansinių garantijų ar stebėsenos.
5. Valstybės narės ne vėliau kaip ... (*) informuoja Komisiją apie 2 ir 3 dalyse nurodytas peržiūros rezultatus.

II SKYRIUS

Įdarbinimo ir darbo sąlygos

5 straipsnis

Vienodo požiūrio principas

1. Laikinųjų darbuotojų pagrindinės darbo ir įdarbinimo sąlygos jų paskyrimo į įmonę laikino darbo naudotoją laikotarpiu yra bent tokios, kokios būtų taikomos, jei ta įmonė būtų juos tiesiogiai įdarbinusi tai pačiai darbo vietai užimti.

(*) Esančią po trejų metų nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos.

Taikant pirmą pastraipą turi būti laikomasi įmonėje laikino darbo naudotojoje galiojančių taisyklių dėl:

- a) nėščių moterų bei maitinančių motinų apsaugos ir vaikų bei jaunimo apsaugos; ir
- b) vienodo požiūrio į vyrus bei moteris ir veiksmų kovojant su diskriminacija dėl lyties, rasės ar etninės kilmės, religijos, išitinimų, negalios, amžiaus ar seksualinės orientacijos;

kurios yra nustatytos įstatymais ir kitais teisės aktais, kolektyvinėmis sutartimis ir (arba) kitomis bendromis nuostatomis.

2. Dėl darbo užmokesčio valstybės narės, pasikonsultavusios su socialiniais partneriais, gali numatyti, kad būtų taikoma 1 dalyje nustatyto principo išimtis, kai laikiniems darbuotojams, pasirašiusiems neterminuotą darbo sutartį su laikino įdarbinimo įmone, tarp paskyrimų mokamas darbo užmokestis.

3. Valstybės narės, pasikonsultavusios su socialiniais partneriais, gali atitinkamu lygiu ir laikantis valstybių narių nustatytų sąlygų jiems suteikti galimybę toliau taikyti ar sudaryti kolektyvines sutartis, kuriose, laikantis bendros laikinųjų darbuotojų apsaugos sąlygų, gali būti nustatytos priemonės, susijusios su laikinųjų darbuotojų darbo ir įdarbinimo sąlygomis, kurios gali skirtis nuo nurodytųjų 1 dalyje.

4. Jei laikiniems darbuotojams užtikrinama tinkamo lygio apsauga, valstybės narės, kuriose nėra teisinės sistemos, pagal kurią kolektyvinės sutartys galėtų būti pripažįstamos visuotinai taikytinomis, arba nėra tokios teisinės sistemos ar praktikos, pagal kurią tokių sutarčių nuostatos galėtų būti taikomos visoms panašioms įmonėms tam tikrame sektoriuje ar geografinėje vietovėje, pasikonsultavusios su socialiniais partneriais nacionaliniu lygiu ir remdamosi jų sudarytu susitarimu, gali nustatyti priemones, susijusias su pagrindinėmis darbo ir įdarbinimo sąlygomis, kurios nukrypsta nuo 1 dalyje nustatyto principo. Tokiose priemonėse gali būti numatytas laikotarpis, per kurį įgyjama teisė į vienodą požiūrį.

Šioje dalyje nurodytos priemonės turi atitikti Bendrijos teisės aktus ir būti pakankamai tikslios bei suprantamos, kad atitinkami sektoriai bei įmonės galėtų nustatyti savo pareigas bei jas vykdyti. Visų pirma valstybės narės, taikydamos 3 straipsnio 2 dalį, nustato, ar į 1 dalyje nurodytas pagrindines darbo ir įdarbinimo sąlygas įtrauktos profesinės socialinės apsaugos sistemos, įskaitant pensijų, išmokų ligos atveju arba finansinio dalyvavimo sistemas. Tokios priemonės taip pat nepažeidžia nacionaliniu, regionų, vietos ar sektorių lygiu sudarytų susitarimų, kurie yra ne mažiau palankesni darbuotojams.

5. Vadovaudamosi nacionaline teise ir (arba) praktika, valstybės narės imasi tinkamų priemonių, kad taikant šį straipsnį būtų išvengta piktnaudžiavimo ir, visų pirma, kad būtų užkirstas kelias vėlesniems paskyrimams, kuriais būtų siekiama nesilaikyti šios direktyvos nuostatų. Apie tokias priemones jos informuoja Komisiją.

6 straipsnis

Galimybės įsidarbinti, kolektyvinė infrastruktūra ir profesinis mokymas

1. Laikinieji darbuotojai informuojami apie įmonėje laikino darbo naudotojoje esančias laisvas darbo vietas, kad jiems būtų suteiktos tokios pačios galimybės susirasti nuolatinį darbą kaip ir kitiems tos įmonės darbuotojams. Tokia informacija gali būti teikiama bendru skelbimu, esančiu tinkamoje vietoje įmonėje, kurioje ir kuriai prižiūrint dirba laikinieji darbuotojai.

2. Valstybės narės imasi visų reikiamų veiksmų, kad užtikrintų, jog visos sąlygos, draudžiančios arba kliudančios įmonei laikino darbo naudotojai ir laikinajam darbuotojui sudaryti darbo sutartį ar turėti darbo santykių po to, kai baigiasi jo paskyrimas, būtų niekinės ar jas būtų galima paskelbti niekinėmis.

Ši dalis nepažeidžia nuostatų, pagal kurias laikino įdarbinimo įmonės gauna pagrįstą atlygį už įmonėms laikino darbo naudotojoms suteiktas paslaugas, susijusias su laikinųjų darbuotojų paskyrimu, įdarbinimu ir mokymu.

3. Laikino įdarbinimo įmonės neima iš darbuotojų jokių mokesčių už jų įdarbinimą įmonėje laikino darbo naudotojoje arba už darbo sutarties ar darbo santykių su įmone laikino darbo naudotoja sudarymą pasibaigus paskyrimui toje įmonėje.

4. Nepažeidžiant 5 straipsnio 1 dalies, laikiniems darbuotojams suteikiama galimybė naudotis įmonėje laikino darbo naudotojoje esančiais patogumais ar kolektyvine infrastruktūra, ypač valgykla, vaikų priežiūros ir transporto paslaugomis, tomis pačiomis sąlygomis, kuriomis jais naudojasi tiesiogiai įmonės įdarbinti darbuotojai, išskyrus atvejus, kai skirtingų sąlygų taikymas yra pateisinamas dėl objektyvių priežasčių.

5. Valstybės narės pagal savo nacionalines tradicijas ir praktiką imasi tinkamų priemonių arba skatina socialinių partnerių dialogą, kad:

a) pagerintų laikinųjų darbuotojų galimybes naudotis laikino įdarbinimo įmonių mokymo ir vaikų priežiūros paslaugomis net ir laikotarpiais tarp paskyrimų, kad būtų stiprinama jų karjeros raida ir didinamas jų gebėjimas įsidarbinti;

b) pagerintų laikinųjų darbuotojų galimybes dalyvauti įmonių laikino darbo naudotojų darbuotojams skirtame mokyme.

7 straipsnis

Atstovavimas laikiniems darbuotojams

1. Valstybių narių nustatytais sąlygomis laikinieji darbuotojai įskaičiuojami apskaičiuojant ribą, kurią viršijus laikino įdarbinimo įmonėje turi būti suformuojami Bendrijos bei nacionalinėje teisėje ir kolektyvinėse sutartyse numatyti darbuotojams atstovaujantys organai.

2. Valstybės narės gali numatyti, kad jų nustatytais sąlygomis laikinieji darbuotojai būtų įskaičiuojami apskaičiuojant ribą, kurią viršijus įmonėje laikino darbo naudotojoje turi būti suformuojami Bendrijos bei nacionalinėje teisėje ir kolektyvinėse sutartyse numatyti darbuotojams atstovaujantys organai, tarsi tai būtų darbuotojai, įmonės laikino darbo naudotojos tiesiogiai įdarbinti tam pačiam laikotarpiui.

3. Valstybės narės, pasinaudojančios 2 dalyje numatyta galimybe, neprivalo įgyvendinti 1 dalies nuostatų.

8 straipsnis

Darbuotojų atstovų informavimas

Nepažeidžiant griežtesnių ir (arba) konkretesnių nacionalinių ir Bendrijos nuostatų dėl informavimo ir konsultavimosi, visų pirma 2002 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/14/EB dėl bendros darbuotojų informavimo ir konsultavimosi su jais sistemos sukūrimo Europos bendrijoje (¹), įmonė laikino darbo naudotoja, teikdama pagal nacionalinės ir Bendrijos teisės aktus įsteigtiems darbuotojams atstovaujantiems organams informaciją apie užimtumo padėtį toje įmonėje, turi pateikti tinkamą informaciją apie naudojamą laikinųjų darbuotojų paslaugomis.

III SKYRIUS

Baigiamosios nuostatos

9 straipsnis

Būtiniausi reikalavimai

1. Ši direktyva nepažeidžia valstybių narių teisės taikyti arba priimti darbuotojams palankesnius įstatymus ir kitus teisės aktus arba skatinti ar leisti sudaryti darbuotojams palankesnes socialinių partnerių kolektyvines sutartis.

2. Šios direktyvos įgyvendinimas jokių būdu nėra pagrįsta priežastis sumažinti bendrą darbuotojų apsaugos lygį šios direktyvos taikymo srityse. Tai nepažeidžia valstybių narių ir (arba) administracijos ir darbuotojų teisės keičiantis aplinkybėms nustatyti kitokias nei šios direktyvos priėmimo metu galiojusias teises, normines ar sutartines priemones, jei visais atvejais laikomasi šioje direktyvoje nustatytų būtinausių reikalavimų.

10 straipsnis

Sankcijos

1. Valstybės narės numato atitinkamas priemones, jeigu laikino įdarbinimo įmonė arba įmonė laikino darbo naudotoja nesilaikytų šios direktyvos. Visų pirma jos užtikrina, kad būtų numatytos atitinkamos administracinės ar teisminės procedūros, kurios sudarytų sąlygas užtikrinti su šia direktyva susijusių pareigų vykdymą.

2. Valstybės narės nustato taisykles dėl sankcijų, taikomų pažeidus šią direktyvą įgyvendinančias nacionalines nuostatas, ir imasi visų būtinų priemonių, kad užtikrintų šių sankcijų taikymą. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomosios. Valstybės narės ne vėliau kaip ... (*) praneša Komisijai apie šias nuostatas. Valstybės narės kuo greičiau praneša Komisijai apie visus vėlesnius tų nuostatų pakeitimus. Visų pirma jos užtikrina, kad darbuotojai ir (arba) jų atstovai turėtų tinkamų priemonių užtikrinti šioje direktyvoje numatytų pareigų vykdymą.

11 straipsnis

Įgyvendinimas

1. Valstybės narės priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus šiai direktyvai įgyvendinti iki ne vėliau kaip ... (*) arba užtikrina, kad socialiniai partneriai susitarimo būdu nustatytų būtinas nuostatas, o valstybės narės turi imtis visų būtinų priemonių, kurios sudarytų joms sąlygas bet kuriuo metu užtikrinti, kad yra pasiekiami šios direktyvos tikslai. Jos nedelsdamos praneša apie tai Komisijai.

2. Tvirtindamos tas priemones valstybės narės daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Tokios nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

12 straipsnis

Komisijos atliekama peržiūra

Ne vėliau kaip ... (**) Komisija, konsultuodamasi su valstybėmis narėmis ir socialiniais partneriais Bendrijos lygiu, peržiūri šios direktyvos taikymą, kad prireikus galėtų pasiūlyti būtinus pakeitimus.

13 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

14 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta ...

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas

...

...

(¹) OL L 80, 2002 3 23, p. 29.

(*) Esančią po trejų metų nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos.

(**) Esančią po penkerių metų nuo šios direktyvos priėmimo dienos.

TARYBOS MOTYVŲ PAREIŠKIMAS

I. ĮVADAS

2002 m. kovo 20 d. Komisija, įgyvendindama Lisabonos strategiją, priėmė pasiūlymą dėl Direktyvos dėl „laikinių darbuotojų darbo sąlygų“, siekdama geriau suderinti darbo rinkų lankstumą ir užimtumo garantijas bei sukurti daugiau ir geresnių darbo vietų.

2002 m. lapkričio 21 d. vadovaudamasis Sutarties 251 straipsniu Europos Parlamentas pateikė pirmuoju svarstymu priimtą nuomonę.

2002 m. rugsėjo 19 d. Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas priėmė nuomonę dėl Komisijos pasiūlymo.

2002 m. gegužės 23 d. Regionų komitetas laišku pareiškė, kad nepateiks nuomonės dėl siūlomos direktyvos.

2002 m. lapkričio 28 d. Komisija priėmė iš dalies pakeistą pasiūlymą, atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę.

2008 m. birželio 9–10 d. įvykusio posėdžio metu Taryba kvalifikuota balsų dauguma pasiekė politinį susitarimą dėl bendrosios pozicijos, tuo pat metu taip pat kvalifikuota balsų dauguma priimdama bendrąją poziciją dėl Darbo laiko direktyvos.

2008 m. rugsėjo 15 d. vadovaudamasi EB sutarties 251 straipsnio 2 dalimi Taryba kvalifikuota balsų dauguma oficialiai priėmė bendrąją poziciją.

II. TIKSLAS

Direktyvos projekto tikslas — užtikrinti laikinių darbuotojų apsaugą ir pagerinti darbo per laikino įdarbinimo įmones kokybę užtikrinant, kad laikiniams darbuotojams būtų taikomas vienodo požiūrio principas, o laikino įdarbinimo įmonės būtų pripažintos darbdaviais. Direktyvos projektu taip pat siekiama nustatyti tinkamą darbo per laikino įdarbinimo įmones naudojimo sistemą, siekiant veiksmingai prisidėti prie darbo vietų kūrimo ir lanksčių darbo formų plėtojimo.

III. BENDROSIOS POZICIJOS ANALIZĖ

1. BENDRIEJI PASTEBĖJIMAI

Pagal Sutarties 137 straipsnio 1 dalį, „Bendrija remia ir papildo valstybių narių veiklą“ keliose srityse, įskaitant „darbo sąlygas“.

Sutarties 137 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad Taryba, „atsižvelgdama į kiekvienoje valstybėje narėje esamas sąlygas ir technines taisykles, gali direktyvomis nustatyti būtinausius laipsniško įgyvendinimo reikalavimus“.

Ši Tarybos bendroji pozicija atitinka Sutarties 137 straipsnio 2 dalyje nurodytus reguliuojamos srities tikslus, nes jos tikslas — užtikrinti laikinių darbuotojų apsaugą ir pagerinti darbo per laikino įdarbinimo įmones kokybę. Be to, bendrojoje pozicijoje taip pat atsižvelgiama į poreikį nustatyti tinkamą darbo per laikino įdarbinimo įmones naudojimo sistemą, siekiant prisidėti prie darbo vietų kūrimo ir lanksčių darbo formų plėtojimo.

Bendrojoje pozicijoje laikomasi Komisijos pasiūlytų ir Parlamento remiamų tikslų, visų pirma siekiant, kad vienodo požiūrio principas nuo pat pradžių taptų įprastu dalyku. Apskritai į ją įtraukta dauguma Komisijos pasiūlymo pakeitimų, padarytų atsižvelgiant į Komisijos pasiūlymo pirmąjį svarstymą Parlamente.

2. STRUKTŪRA IR SVARBIAUSI ASPEKTAI

2.1. Bendra struktūra ir direktyvos pavadinimas

Bendrosios pozicijos bendra struktūra atitinka iš dalies pakeisto Komisijos pasiūlymo bendrą struktūrą. Spręsdama direktyvos pavadinimo klausimą Taryba laikėsi iš dalies pakeisto Komisijos pasiūlymo ir pasirinko bendresnį pavadinimą: Direktyva dėl darbo per laikino įdarbinimo įmones. Pažymėtina, kad keliais atvejais Tarybos bendrojoje pozicijoje patikslinamos pagrindinės sąvokos ir frazės, visų pirma nuosekliai vartojant terminus anglų kalba „temporary agency worker“ ir „temporary work agency“.

2.2. Pagrindiniai skirtumai, palyginti su iš dalies pakeistu Komisijos pasiūlymu

4 straipsnyje dėl naudojimosi darbu per laikino įdarbinimo įmones draudimų ir apribojimų peržiūros iš esmės išsaugodama Parlamento 34 pakeitimo esmę Taryba įrašė naują 3 dalį dėl socialinių partnerių sudarytų susitarimų peržiūros. Tarybos nuomone, siekiant gerbti socialinių partnerių autonomiją jie turėtų patys peržiūrėti, ar jų sudarytose sutartyse nustatyti apribojimai ir draudimai buvo pagrįsti 4 straipsnio pirmoje dalyje nurodytais pagrindais. Taryba nemano, kad būtina palikti konkrečią nuorodą į nepagrįstų apribojimų ir draudimų nutraukimą.

Iš esmės laikydamosi iš dalies pakeisto Komisijos pasiūlymo Taryba iš dalies pakeitė 5 straipsnio 3 dalį ir žymiai pakeitė 5 straipsnio 4 ir 5 dalių formuluotes. Taryba taip pat laikėsi nuomonės, kad vienodo požiūrio principo taikymas nuo pat pradžių turėtų būti įprastu dalyku. To principo neatitinkantis požiūris į laikinuosius darbuotojus turėtų būti suderintas su socialiniais partneriais arba kolektyviai derantis, arba nacionaliniu lygiu sudarant susitarimus su socialiniais partneriais. Atsižvelgiant į 5 straipsnio 3–5 dalių pakeitimus, buvo laikoma, kad trumpalaikėms (šešių savaičių ir trumpesnėms) sutartims iš dalies pakeistame Komisijos pasiūlyme numatyta speciali išimtis nebelaikoma būtina arba tinkama.

5 straipsnio 3 ir 4 dalyse, kaip ir keliais kitais atvejais bendrojoje pozicijoje atspindėti tie Parlamento pakeitimai, kuriuose pabrėžiamas socialinių partnerių vaidmuo derantis dėl susitarimų dėl darbo ir įdarbinimo sąlygų. 5 straipsnio 5 dalyje bendrojoje pozicijoje atsižvelgiama į Parlamento susirūpinimą, susijusį su piktnaudžiavimo prevencija.

Tarybos bendrosios pozicijos 10 straipsnyje įtraukta nauja 1 dalis dėl priemonių, kurias tikimasi, jog valstybės narės priims siekdamos užtikrinti, kad laikino įdarbinimo įmonės ir įmonės darbo per laikino įdarbinimo įmones naudotojos laikytųsi direktyvos.

Tarybos nuomone, valstybėms narėms reikėtų trejų metų direktyvai įgyvendinti, o Komisija buvo pasiūliusi dvejų metų įgyvendinimo laikotarpį (11 straipsnis).

Be to, kelios konstatuojamosios dalys buvo atnaujintos ir iš dalies pakeistos siekiant paaiškinti iš dalies pakeistame Komisijos pasiūlyme Tarybos padarytus pakeitimus ir aprašyti pokyčius, kurie įvyko nuo iš dalies pakeisto pasiūlymo paskelbimo 2002 m. Pavyzdžiui, nuorodos į Lisabonos strategijos naują įgyvendinimo pradžią 2005 m. ir į bendrus sutartus darbo rinkos lankstumo ir užimtumo garantijų pusiausvyros principus, 2007 m. gruodžio mėn. patvirtintus Europos Vadovų Taryboje, buvo įrašytos 8 ir 9 konstatuojamosiose dalyse.

3. EUROPOS PARLAMENTO PIRMUOJU SVARSTYMU PADARYTI PAKEITIMAI

3.1. Europos Parlamento pakeitimai, kuriuos priėmė Taryba

Iš viso 26 pakeitimai (1, 15, 19, 20, 23, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 40, 42, 43, 46, 47, 48, 49, 51, 85 ir 86) į bendrąją poziciją perkelti visi, jei ne pažodžiui, tai bent išsaugojant esmę.

Konkrečiai vardijant, Taryba priėmė pavadinimo pakeitimą (1 pakeitimas), tris konstatuojamųjų dalių pakeitimus (15, 19 ir 20 pakeitimai), taip pat keletą šių straipsnių pakeitimų: 1 straipsnio dėl taikymo srities (23 pakeitimas), 2 straipsnio dėl direktyvos tikslo (26), 3 straipsnio dėl sąvokų apibrėžčių (27–33 ir 85), 4 straipsnio dėl apribojimų ir draudimų peržiūros (34–36), 5 straipsnio dėl vienodo požiūrio principo (40, 42, 43 ir 86), 6 straipsnio dėl galimybių įsidarbinti, kolektyvinės infrastruktūros ir profesinio mokymo (46–49) bei 7 straipsnio dėl atstovavimo laikiniams darbuotojams (51).

Pažymėtina, kad kai kurie pakeitimai buvo įtraukti į kitą bendrosios pozicijos teksto dalį, negu siūlė Parlamentas. Pavyzdžiui, 32 pakeitimo dalis atspindi 5 straipsnio 1 dalyje, o ne 3 straipsnio 1 dalies d punkte. Kitas pavyzdys yra 36 pakeitimas, kuris bendresne forma atspindi ne 4 straipsnyje, bet 20 konstatuojamojoje dalyje.

3.2. Europos Parlamento pakeitimai, kuriuos Taryba iš dalies priėmė

4 pakeitimas dėl „*naujų reguliuojamo lankstumo formų*“ atspindi išsaugojant esmę 9 konstatuojamosios dalies tekste. Vis dėlto, Tarybos nuomone, tikslinga atnaujinti konstatuojamosios dalies tekstą ir nurodyti bendrus 2007 m. sutartus darbo rinkos lankstumo ir užimtumo garantijų pusiausvyros principus, o ne naudoti Parlamento pirmuoju svarstymu pasiūlytą formulotę.

6 pakeitimas priimtas išsaugant esmę, nes 5 konstatuojamojoje dalyje nurodomas šios Direktyvos ir 1999 m. birželio 28 d. Direktyvos 1999/70/EB dėl darbo pagal terminuotas sutartis ryšys. Dėl šio pakeitimo bendrojoje pozicijoje laikomasi iš dalies pakeisto Komisijos pasiūlymo.

12 pakeitimo esmė dėl neterminuotų darbo sutarčių kaip bendros darbo santykių formos išdėstyta 15 konstatuojamojoje dalyje.

18 pakeitimo pagrindiniai tikslai — leisti socialiniams partneriams derėtis ir nustatyti laikinųjų darbuotojų pagrindines darbo bei įdarbinimo sąlygas, kai jos skiriasi nuo vienodo požiūrio principo — yra įtraukti į bendrąją poziciją (žr. 16 ir 17 konstatuojamąsias dalis ir 5 straipsnio 3 ir 4 dalis).

24 pakeitimas yra priimtas iš dalies, kadangi tikslinga paaiškinti laikantis iš dalies pakeisto pasiūlymo, kad direktyva taikoma laikino įdarbinimo įmonėms ir įmonėms darbo per laikino įdarbinimo įmones naudotojoms. Vis dėlto būtų netikslinga leisti valstybėms narėms netaikyti vienodo požiūrio principo tam tikroms įmonėms (paskutinė pakeitimo dalis).

54 pakeitimas (dėl darbo vietų kūrimo, dėl darbo per laikino įdarbinimo įmones patrauklumo didinimo ir dėl skirtingų nacionalinių aplinkybių pripažinimo) priimtas išsaugant esmę 2 straipsnyje (direktyvos tikslas), kuriame įtrauka formuluotė „*tuo pat metu atsižvelgiant į poreikį nustatyti tinkamą darbo per laikino įdarbinimo įmones naudojimo sistemą, siekiant veiksmingai prisidėti prie darbo vietų kūrimo ir lanksčių darbo formų plėtojimo*“. Poreikis atsižvelgti į skirtingas nacionalines aplinkybes aiškiai nurodomas 12, 16, 17 ir 19 konstatuojamosiose dalyse.

87 pakeitimas iš dalies perkeltas į 5 straipsnio 1 dalį; nors pirmoji pakeitimo dalis (dėl vienodo požiūrio principo) buvo įtraukta į iš dalies pakeistą Komisijos pasiūlymą ir Tarybos palikta bendrojoje pozicijoje, antroji dalis tapo nereikalinga, kadangi „panašaus darbuotojo“ sąvoka buvo išbraukta iš teksto (plg. 28 pakeitimas, priimtas Komisijos ir Tarybos).

Laikantis iš dalies pakeisto Komisijos pasiūlymo 92 pakeitimas yra iš dalies perkeltas į 5 straipsnio 3 dalį. Tačiau manoma, kad tikslinga konkrečiai nurodyti, jog socialinių partnerių susitarimuose turėtų būti laikomasi „*bendros laikinųjų darbuotojų apsaugos*“ nustatant susitarimus dėl darbo ir įdarbinimo sąlygų, kurios skiriasi nuo vienodo požiūrio principo.

3.3. Europos Parlamento pakeitimai, kurių Taryba nepriėmė

Taryba nemanė esant tikslinga į bendrąją poziciją įtraukti 3, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12 (pirmos dalies), 13, 16, 21, 22, 25, 44, 45, 52, 53, 71, 84, 88, 91, 93, 94 ir 95 pakeitimų dėl šių priežasčių:

i) Konstatuojamosios dalys

nebuvo konkretaus poreikio konstatuojamųjų dalių tekste paaiškinti tam tikrą istorinę raidą, susijusią su darbu per laikino įdarbinimo įmones arba direktyvos projektu; todėl Taryba laikėsi iš dalies pakeisto Komisijos pasiūlymo atmesdama 3, 5, 7 ir 11 pakeitimus, taip pat 12 pakeitimo pirmą dalį.

Laikydamosi iš dalies pakeisto Komisijos pasiūlymo Taryba 8, 9, 10, 13 ir 84 pakeitimų nepriėmė. Pakeitimuose buvo pateikti konkretūs pavyzdžiai, kaip darbas per laikino įdarbinimo įmones gali padėti arba pakenkti patiems laikiniems darbuotojams (moterims, darbuotojams su darbo stažo pertraukomis ir t. t.) arba įmonėms darbo per laikino įdarbinimo įmones naudotojoms (ypač mažosioms ir vidutinėms įmonėms) arba paveikti sistemas ar darbo santykių tradicijas.

16 ir 94 pakeitimai tapo nereikalingi, nes iš dalies pakeistame Komisijos pasiūlyme nebuvo ankstesnės 16 konstatuojamosios dalies dėl taikomų skirtingų požiūrių priimtumo.

Ryšium su 7 straipsniu paaiškintos priežastys (žr. toliau v punkta) yra taip pat taikytinos 21 pakeitimui dėl darbdavių informavimo, konsultavimosi su jais ir jų dalyvavimo.

22 pakeitimas dėl tarpvalstybinio darbo judumo (priimtas Komisijos), kuris galėtų būti svarstomas kaip pavyzdys, nėra įtrauktas į bendrąją poziciją, kadangi tekstas jokių konkrečiu būdu neapsiriboja tarpvalstybinio darbo judumu.

Taryba pakeitė 12 konstatuojamosios dalies formuluotę gerokai ją sutrumpindama. Tačiau kai kurie 93 pakeitimo aspektai (pavyzdžiui, raginimas siekti aiškumo laikinųjų darbuotojų teisių srityje ir laikino įdarbinimo įmonių kaip darbdavių statuso srityje) buvo įtraukti į iš naujo parengtą konstatuojamosios dalies tekstą.

Nors Taryba sustiprino 15 konstatuojamąją dalį dėl laikinųjų darbuotojų, sudariusių neterminuotą sutartį su laikino įdarbinimo įmone, įrašydama sakinį, kurio pažymima, kad neterminuotos darbo sutartys yra įprasta darbo santykių forma, bendrojoje sutartyje nėra išsamesnės 88 pakeitimo formuluotės dėl to, kas tokiose neterminuotose sutartyse turėtų būti siūloma laikinajam darbuotojui.

ii) 1 straipsnis — *Taikymo sritis*

Laikydamosi iš dalies pakeisto Komisijos pasiūlymo Taryba nepriėmė 25 pakeitimo, kuriuo būtų išplečiama galimybė netaikyti direktyvos pagal specialias mokymo programas be valstybės paramos sudarytoms darbo sutartims arba santykiams.

iii) 4 straipsnis — *Apribojimų ir draudimų peržiūra*

Parlamentas 91 pakeitimu ragino imtis išsamios nacionalinių teisės aktų laikinųjų darbuotojų srityje peržiūros. Taryba kaip ir Komisija iš dalies pakeistame pasiūlyme laikėsi nuomonės, kad šiam klausimui direktyva netaikoma.

iv) 5 straipsnis — *Vienodo požiūrio principas*

Laikantis iš dalies pakeisto pasiūlymo 39 pakeitimas (dėl nediskriminavimo) buvo laikomas nereikalingu, atsižvelgiant į tai, kad atitinkami 32 pakeitimo elementai buvo įtraukti į 5 straipsnio 1 dalies tekstą.

Nors 44 pakeitimas tapo nereikalingu, nes iš dalies pakeisto pasiūlymo 5 straipsnio 5 dalis nebuvo įtraukta į bendrąją poziciją, pažymėtina, kad pakeitimo esmė buvo išsaugota bendrojo teksto, kuriuo raginama gerbti skirtingą nacionalinę praktiką, prasmėje.

45 pakeitimas dėl darbuotojų saugos ir sveikatos ir dėl saugos mokymo buvo laikomas nereikalingu, nes atitinkami Bendrijos teisės aktai dėl darbuotojų saugos ir sveikatos, ir ypač Direktyva 91/383/EEB pateikianti papildomas priemones, skatinančias gerinti terminuotuose arba laikinuose darbo santykiuose esančių darbuotojų saugą ir sveikatą darbe, bet kuriuo atveju būtų taikoma. Todėl Taryba laikėsi iš dalies pakeisto Komisijos pasiūlymo atmesdama šį pakeitimą.

v) 7 straipsnis — *Atstovavimas laikiniams darbuotojams*

95 pakeitimas ir kartu su juo pateiktas 21 konstatuojamosios dalies 21 pakeitimas nebuvo priimtas, nes jis neatitinka straipsnio dėl atstovavimo laikiniams darbuotojams taikymo srities.

Pažymėtina, kad bendrosios pozicijos 8 straipsnyje pateikiama nuoroda į Direktyvą 2002/14/EB dėl bendros darbuotojų informavimo ir konsultavimosi su jais sistemos sukūrimo Europos bendrijoje.

vi) 10 straipsnis — *Sankcijos*

Tarybos nuomone, 10 straipsnio 2 dalies formuluote „darbuotojai ir (arba) jų atstovai“ teisingai atsižvelgiama į įvairias skirtingas padėtis valstybių narių darbo rinkose. Todėl bendrojoje pozicijoje palikta ta formuluotė atmetant 52 pakeitimą.

vii) 11 straipsnis — Įgyvendinimas

Buvo laikoma, kad 11 straipsnio dėl įgyvendinimo tekstas yra pakankamai aiškus ir be siūlomo 53 pakeitimo: „*jei taikoma pagal jų nacionalinės teisės aktus ir praktiką*“.

71 pakeitimas (dėl penkerių metų laikotarpio, kurio metu tam tikrais atvejais direktyva netaikoma) tapo nereikalingu, nes bendrosios pozicijos 5 straipsnyje vienodo požiūrio principas nustatomas kaip įprastas dalykas nuo pat pradžių ir nenumatyta galimybės šio principo netaikyti trumpesniems nei šešių savaičių paskyrimams. Tačiau pažymėtina, kad paskutinės pakeitimo dalies, skirtos piktnaudžiavimo prevencijai, esmė išdėstyta bendrosios pozicijos 5 straipsnio 5 dalyje.

IV. IŠVADA

Tarybos manymu, bendroji pozicija iš esmės atitinka iš dalies pakeisto Komisijos pasiūlymo pagrindinius tikslus. Taryba taip pat mano, kad ji atsižvelgė į Europos Parlamento pagrindinius tikslus, kurių jis siekė pradinio Komisijos pasiūlymo pakeitimais.

PASTABA SKAITYTOJUI

Institucijos nusprendė nedaryti tekstuose nuorodų į juose minimų teisės aktų paskutinius pakeitimus.
Jeigu nenurodyta kitaip, čia skelbiamuose tekstuose nurodyti šiuo metu galiojantys teisės aktai.